

OP R O E P I N G
voor de op 1 juli 2015 vanaf 19.30 uur
in de raadzaal van het stadhuis te houden
vergadering van de Raad der gemeente Hengelo

AGENDA:

				Port.H.	Tijd:
A	Algemeen				
	A01	Opening			
	A02	Vaststellen agenda			
	A03	Vragenkwartier (zie art. 46 Reglement van Orde voor de Gemeenteraad)			15 min.
	A04	Bestuurlijke actualiteiten (van het college)			15 min.
B	 Hamerstukken				5 min.
	B01	Kredietaanvraag voor verbouwen Wemen-straat 61	1079046		
	B02	Actieplan Fietsen (2015-2018)	1071581	Bron	
	B03	1 ^e Beleidsrapportage 2015	1078951	College	
C	Voorstellen met tussenkomst van de politieke markt				min.
	C01	Plan van aanpak binnenstad: reactie op de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo	1077794	Elferink	
	C02	Vaststellen bestemmingsplan De Zuivelhoeve	1075882	Elferink	
	C03	Verordening maatschappelijke participatie aangevuld met kindpakket	1075783	Ten Heuw	
D	Voorstellen zonder tussenkomst van de politieke markt				min.
	D01	Reactie op definitief rapport commissie Robben (Heroriëntatie Twentse samenwerking)			
	D02	Scenariokeuze afvalloos Hengelo	1075410	Elferink	
	D03	3 ^e wijziging Beleidsbegroting 2015	1078428	Ten Heuw	

Hengelo, 22 juni 2015
De voorzitter van de raad,

De heer S.W.J.G. Schelberg

Behandelaanvraag

Onderwerp	Kredietaanvraag voor verbouwing pand Wemenstraat 61 (winkelruimte naar woonruimte) A-3514		
Zaaknummer	1079046	Portefeuillehouder	Ten Heuw
Belangrijkste beslis/-bespreekpunten	Het college vraagt de raad een verbouwingskrediet van maximaal € 150.000,00 beschikbaar te stellen.		
Historie	De benedenverdieping van het pand aan de Wemenstraat 61 is vorig jaar grondig verbouwd waarna maison Gustaf v.o.f. het pand in gebruik heeft genomen. De exploitant gaat boven de winkel wonen. Dit past in de lijn met wonen boven winkels. Het toevoegen van woningen op de leegstaande (winkel)verdiepingen vergroot de leefbaarheid in de binnenstad. De gemeente is met de exploitant overeengekomen dat hij bij overname van het pand, uiterlijk 1 september 2017 tegen een vooraf afgesproken prijs, het restant verbouwingskrediet aan de gemeente betaalt, tegelijk met de koopsom van het pand.		

Raad	Datum 01 juli 2015	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Het presidium adviseert dit voorstel, zonder tussenkomst van een politieke markt, als hamerstuk te agenderen, omdat het voorstel heel goed past binnen het beleid van wonen boven winkels en omdat het past binnen het gemeentelijk vastgoedbeleid rond panden in de binnenstad (panden niet langer dan nodig in bezit houden en afstoten wanneer dat kan); tevens is het een budgettair neutraal voorstel.	
Spreekrecht publiek	Nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1079046	Timmers, Theo	PF-GZ	
ONDERWERP			
Kredietaanvraag voor verbouwing pand Wemenstraat 61 (winkelruimte naar woonruimte) A-3514			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1.
Een krediet van maximaal € 150.000,00 beschikbaar te stellen voor het verbouwen van leegstaande winkelruimte op de 1e en 2e etage van het pand Wemenstraat 61 naar woonruimte;
2.
Het krediet ten laste brengen van het vastgoedbedrijf, accommodatie Wemenstraat 61, pandnummer A-3514;
3.
De jaarlijkse lasten worden gedekt door extra huuropbrengsten en deze boeken ten gunste van het vastgoedbedrijf, accommodatie Wemenstraat 61, pandnummer A-3514.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Vorig jaar is de benedenverdieping van het winkelpand Wemenstraat 61 verbouwd en heeft bakker maison Gustaf zijn intrek genomen in dit pand. De winkelruimte op de 1e en 2e verdieping staat nu leeg en zal ook niet meer worden gebruikt als winkelruimte. Deze leegstaande winkelruimte op de bovenverdieping kan worden verbouwd tot woonruimte. Dit past in het beleid van toevoegen van woonruimte in de binnenstad in leegstaande winkelverdiepingen. Wonen boven winkels heeft als doel de leefbaarheid in de binnenstad te vergroten.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1079046	Timmers, Theo	PF-GZ	Ten Heuw
ONDERWERP			
Kredietaanvraag voor verbouwing van het pand Wemenstraat 61 (winkelruimte naar woonruimte) A-3514			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Het verlenen van een krediet is een aangelegenheid waarover de raad een besluit moet nemen. Voor het pand is een huur/koop overeenkomst gesloten. Het krediet wordt gebruikt voor verbouwen van leegstaande winkelruimten tot woonruimte op de 1^e en 2^e verdieping van het pand.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De benedenverdieping van het pand aan de Wemenstraat 61 is vorig jaar grondig verbouwd waarna maison Gustaf v.o.f. het pand in gebruik heeft genomen. De winkelruimten op de 1^e en 2^e verdieping staan leeg en worden nu en in de toekomst niet meer gebruikt als winkelruimte. Het is de bedoeling dat de exploitant boven de winkel gaat wonen. Dit past in de lijn met wonen boven winkels. Het doel hierbij is om door het toevoegen van woningen op de leegstaande (winkel)verdiepingen de leefbaarheid in de binnenstad te vergroten. Voordat er gewoond kan worden moet er worden verbouwd en hiervoor is een krediet nodig. In de kale winkelruimte worden tussenwanden met kozijnen geplaatst, sanitaire voorzieningen aangebracht en er worden installatie technische werkzaamheden uitgevoerd. Verder worden ook kozijnen in de gevel vervangen en voorzien van isolatieglas. Om de woonruimte zelfstandig bereikbaar te maken wordt aan de achterzijde van het pand een trappenhuis gebouwd. Na de verbouwing wordt de ruimte verhuurd aan de exploitant. De gemeente is met hem overeengekomen dat hij bij overname van het pand, uiterlijk 1 september 2017 tegen een vooraf afgesproken prijs, het restant van het verbouwingskrediet aan de gemeente betaalt, tegelijk met de koopsom van het pand.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. Een krediet van maximaal € 150.000,00 beschikbaar te stellen voor het verbouwen van de leegstaande winkelruimte op de 1e en 2e etage van het pand Wemenstraat 61 naar woonruimte;
2. Het krediet ten laste brengen van het vastgoedbedrijf, accommodatie Wemenstraat 61, pandnummer A-3514;
3. De jaarlijkse lasten te dekken door extra huuropbrengsten en deze te boeken ten gunste van het vastgoedbedrijf, accommodatie Wemenstraat 61, pandnummer A-3514.

FINANCIËLE ASPECTEN

Financieel:

Er is een verbouwingskrediet nodig van maximaal € 150.000,00. De jaarlijkse lasten, rekening houdend met een afschrijvingsperiode van 30 jaren bedragen bij een lineaire afschrijving in het 1^e jaar totaal € 13.250,00. In dit bedrag is een aflossingsbedrag van € 5.000,00 opgenomen.

Tegenover de jaarlijkse lasten van deze verbouwing staan extra huur inkomsten waardoor dit kostenneutraal verloopt. De exploitant kan de elders gehuurde woonruimte beëindigen. Met de exploitant is overeengekomen dat bij aankoop van het pand ook het restant van het verbouwingskrediet wordt afgelost. Op het moment van koop door de exploitant vervalt de huidige huur van het pand alsmede extra

lasten van de woonruimte boven de winkel. Ook zijn dan verplichtingen uit eerdere huurovereenkomsten vervallen. Deze vrijval van middelen is ruim voldoende om de jaarlijkse lasten van een hypothecaire geldlening te voldoen.

BIJLAGE(N)

- Getekende overeenkomst als aanvulling op de huur- en koopovereenkomst

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Behandelvorschlag

Onderwerp	Actieplan Fietsen (2015-2018)		
Zaaknummer	1071581	Portefeuillehouder	Jan Bron
Belangrijkste beslis/-besprekingspunten	In het Coalitieakkoord 2014-2018 is een actieplan Fietsen aangekondigd. De actuele vraagstukken rond de thema's fietsveiligheid, fietsparkeren in de binnenstad en de nog ontbrekende schakels op onze Fietssnelweg F35 vormen hier aanleiding voor. Dit actieplan gaat in op deze thema's en benoemt hiervoor een samenhangend pakket van acties en maatregelen voor de periode 2015-2018. De uitvoering van het Actieplan Fietsen vindt plaats binnen de financiële kaders van de begrotingsprogramma's die zijn vastgesteld voor Fietsbeleid en verkeersveiligheid (jaarlijks € 50.000). Daarnaast resteren eenmalige middelen in de Reserve Duurzaam Veilig (€ 75.000) en in het krediet Uitvoeringsnota Fietsen (€ 143.355) die zijn gelabeld voor fietsprojecten. In ramingen van de diverse projecten is uitgegaan van mogelijkheid om gemiddeld 50% subsidie binnen te halen voor fietsprojecten. Bij de uitvoering zal moeten blijken of het daadwerkelijke subsidiebedrag hoger of lager uitvalt. In hoeverre alle onderdelen uit het Actieplan Fietsen kunnen worden uitgevoerd wordt mede bepaald door de besluitvorming met betrekking tot het voorstel nieuw beleid Actieplan voor de Fiets (N5.1) dat onderdeel is van de Maatschappelijke Takenverkenning 2016-2019. Dit actieplan is tot stand gekomen in overleg met de Fietzersbond, binnenstadondernemers via het vijfhoeksoverleg, politie Hengelo, de Regio Twente en vertegenwoordigers van diverse gemeentelijke disciplines. De raad wordt gevraagd om dit actieplan vast te stellen.		
Historie	- Beleidsnota Fietsen (1993) - Uitvoeringsnota Fietsen (2003)		

Politieke Markt	Datum 23 juni 2015			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Bas van Wakeren	Leo Nijland	Burgerzaal	Fysiek	40 min.
Doel van de sessie	Oordeelvormend			
Behandeladvies	Tijdens de sessie op de Politieke Markt wordt aan de fracties gevraagd om een mening te geven over dit actieplan.			
Spreekrecht publiek	ja x		Duur: max. 5 minuten	

Raad	Datum 1 juli 2015	
Doel van de sessie	besluitvorming	
Behandeladvies	Agenderen als hamerstuk	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1071581	Ordelman, Jeannet	RU-REO	Jan Bron
ONDERWERP			
Actieplan Fietsen (2015-2018)			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

Het Actieplan Fietsen 2015-2018 vast te stellen

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Hengelo streeft naar een comfortabel, vlot, obstakelvrij en veilig fietsen voor iedereen. Deze koers is ingezet met de Beleidsnota Fietsen en die zetten we voort. Het Actieplan Fietsen 2015-2018 geeft aan welke acties en maatregelen we hiervoor de komende jaren willen gaan doen op het gebied van fietsveiligheid, fietsparkeren in de binnenstad en de nog ontbrekende schakels op de Fietssnelweg F35.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1071581	Lavèn, Marian	RU-REO	Jan Bron
ONDERWERP			
Actieplan Fietsen (2015-2018)			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Aanleiding

Voor ligt een voorstel tot vaststelling van het actieplan Fietsen (2015 – 2018). In het coalitieakkoord 2014-2018 is een actieplan Fietsen aangekondigd. De actuele vraagstukken rond de thema's fietsveiligheid, fietsparkeren in de binnenstad en de nog ontbrekende schakels op onze Fietssnelweg F35 vormen hier aanleiding voor. Het voorliggende actieplan gaat in op deze thema's en benoemt hiervoor een samenhangend pakket van acties en maatregelen voor de periode 2015-2018.

Beoogd doel

Het streven is comfortabel, vlot, obstakelvrij en veilig fietsen voor iedereen. Deze koers is ingezet met de Beleidsnota Fietsen (1993) en het Uitvoeringsnota Fietsen (2003). Afgelopen jaren heeft Hengelo hier aan gewerkt en met goed resultaat; wij zijn een fietsstad en willen dat ook blijven. We blijven inzetten op de gekozen koers en willen de minder sterke punten van het Hengelose fietsklimaat verbeteren in samenwerking met onze partners en komen tot concrete en slimme acties. Daarbij willen we het fietsgebruik verhogen.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Argumenten

- De voorgaande Uitvoeringsnota Fietsen dateert van 2003. De meeste (infrastructurele) maatregelen van die uitvoeringsnota zijn inmiddels uitgevoerd. Sindsdien zijn de rol en positie van de fiets in de samenleving veranderd. De technologische ontwikkelingen en trends op fietsgebied zorgen ervoor dat de fiets meer gebruiksmogelijkheden biedt, waardoor er meer mensen per fiets kunnen deelnemen aan het verkeer met een groter bereik in afstand. De betekenis en potentie van de fiets in de mobiliteitsketen en bereikbaarheid binnen de regio wordt daarmee steeds groter.
- Het afgelopen jaar waren er vier fietsongevallen met dodelijke afloop in Hengelo te betreuren. De ongevallen vonden in een korte periode achter elkaar plaats en hebben grote impact op de verkeersveiligheidsbeleving. Hierop zijn acties ondernomen, die het Actieplan in onderlinge samenhang en dat van het totale fietsbeleid plaatst.
- Recentelijk is het Koersdocument Fiets door de provincie Overijssel vastgesteld. Binnen deze kaders werkt de provincie nu aan een meerjarig fietsprogramma. Om hier een adequate gesprekspartner in te zijn en tot goede samenwerking te kunnen komen is het goed te bepalen waar wij de komende jaren op inzetten.
- De F35 is de centrale drager in het regionale en provinciale hoofd fietsnetwerk. Zowel vanuit het Rijk, provincie, regio als gemeenten wordt in fietssnelwegen geïnvesteerd onder meer om vlot en veilig van deur tot deur te reizen, het gebruik van de fiets voor het woon-werkverkeer te bevorderen en steden te verbinden.
- De focus van het actieplan ligt op de fiets in de binnenstad. De binnenstad is een speerpunt in de huidige collegeperiode. Bovendien komen in de binnenstad alle fietsverbindingen van ons hoofd fietsnetwerk samen. Het fungeert daarmee als spil in dit netwerk. Vanuit dit vertrekpunt wordt gekeken naar de invalswegen, de stads- en hoofd fietsroutes, de Fietssnelweg F35 en het fietsparkeren in de binnenstad. Hierbij hebben we rekening te houden met de toekomstige ontwikkelingen van de

binnenstad. We zullen de maatregelen op fietsgebied moeten plaatsen in de opgave die er ligt voor de binnenstad en zoveel mogelijk daarop anticiperen.

- De thema's in het Actieplan zijn: fietsveiligheid, fietsnetwerk en fiets(parkeer)voorzieningen in de binnenstad. Concrete maatregelen zijn opgenomen, waaronder: inzet op flexibele fietsparkeervoorzieningen in binnenstad met een pilot fietsparkeervak Brinkplein, onderzoek verkeersluw 'achtje' binnenstad, realisatie van ontbrekende delen van de F35, saneren overbodig gebleken fietspaaltjes met bewustwordings- en gedrag beïnvloedende campagnes.
- Het fietsbeleid draagt bij aan diverse beleidsdoelstellingen, zoals op gebied van
 - bereikbaarheid en mobiliteit (bevorderen duurzame mobiliteit, ketenmobiliteit),
 - veiligheid (verbeteren verkeersveiligheid),
 - duurzaamheid (terugdringen CO2 uitstoot),
 - binnenstad (bevorderen binnenstadbezoek),
 - gezondheid en sport (bevorderen bewegen),
 - armoedebeleid (stimuleren deelname maatschappij via mobiliteit),
 - transities (stimuleren zelfredzaamheid, burgers zolang mogelijk actief, betrokken, gezond houden) en ook andere beleidsterreinen.

Integrale afstemming

Dit actieplan is tot stand gekomen in overleg met de Fietzersbond, binnenstadondernemers via het vijfhoeksoverleg, politie Hengelo, de Regio Twente en vertegenwoordigers van diverse gemeentelijke disciplines, waaronder stedenbouw, ruimtelijke ontwikkeling, wijkzaken/wijkbeheer, stadstoezicht en het binnenstadsteam. Het proces is geleid door team Verkeer van de afdeling Ruimtelijk en Economische Ontwikkelingen.

De Fietzersbond kon zich grotendeels vinden in het actieplan. Punten ter verbetering van het concept die door de Fietserbond zijn aangereikt zijn voor het merendeel verwerkt.

Relatie met actuele beleidskaders/raadsvoorstellen

- Het actieplan Fietsen heeft relatie met de lopende zaken over verkeersveiligheid Torenlaan en verkeersveiliger maken Deurningerstraat, evenals met de besteding van de resterende middelen fietssnelweg F35 tussen Grobbentunnel en grens met Borne (zaaknr 1070228).
- Het voorstel nieuw beleid Actieplan voor de Fiets (N5.1) is onderdeel is van de Maatschappelijke Takenverkenning 2016-2019.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Bespreek- en beslispunten

De raad krijgt met dit Actieplan Fietsen in vogelvlucht de actuele ontwikkelingen ten aanzien van het fietsen voorgelegd en de belangrijkste opgaven die de gemeente Hengelo heeft om de fietser de faciliteren in comfortabel, vlot, obstakelvrij en veilig fietsen. Ook krijgt de raad hiermee inzage in de investeringen die globaal gemoeid zijn met de verschillende actiepunten.

Voor de F35-onderdelen volgen uitwerkingsdocumenten waar het de bepaling van de tracé's en de financiering betreft. De overige actiepunten kunnen in uitvoering worden genomen voor zover de financiële middelen beschikbaar zijn en komen (bijvoorbeeld in de vorm van subsidies).

FINANCIËLE ASPECTEN

In de afgelopen jaren zijn de kosten voor de fietsmaatregelen op diverse manieren bekostigd. De diversiteit van bekostiging maakt dat het niet eenduidig is aan te geven hoe de voorgestelde maatregelen gefinancierd gaan worden.

Bij de kostenindicatie is bij een fors deel van de projecten en maatregelen ervan uitgegaan dat deze gecombineerd kunnen worden met onderhouds- en/of rioolwerkzaamheden of projecten. Daarop is de planning ook afgestemd. Indien deze werkzaamheden niet door mochten gaan, dan vallen de kosten voor de uitvoering van het actieplan hoger uit.

De uitvoering van het Actieplan Fietsen vindt plaats binnen de financiële kaders van de begrotingsprogramma's die zijn vastgesteld voor Fietsbeleid en verkeersveiligheid (jaarlijks € 50.000). Daarnaast resteren eenmalige middelen in de Reserve Duurzaam Veilig (€ 75.000) en in het krediet Uitvoeringsnota Fietsen (€ 143.355) die zijn gelabeld voor fietsprojecten.

In ramingen van de diverse projecten is uitgegaan van mogelijkheid om gemiddeld 50% subsidie binnen te halen voor fietsprojecten. Bij de uitvoering zal moeten blijken of het daadwerkelijke subsidiebedrag hoger of lager uitvalt.

In hoeverre alle onderdelen uit het Actieplan Fietsen kunnen worden uitgevoerd wordt mede bepaald door de besluitvorming met betrekking tot het voorstel nieuw beleid Actieplan voor de Fiets (N5.1) dat onderdeel is van de Maatschappelijke Takenverkenning 2016-2019.

BIJLAGE(N)
Actieplan Fietsen 2015 - 2018

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Behandelvoorstel

Onderwerp	Eerste Beleidsrapportage (Berap) 2015		
Zaaknummer	1078951	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Historie	Het kader van jaarlijkse P&C cyclus bestaat uit de beleidsbegroting, twee tussentijdse rapportages en het jaarverslag.		
Belangrijkste beslissingen/-besprekingspunten	In de eerste beleidsrapportage 2015 rapporteert het college over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen bij de uitvoering van de begroting 2015. Onderwerp van aandacht zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2015.		

Politieke Markt	Datum 23 juni 2015			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Onno Fiechter	Josien van den Berg	Raadzaal	Bestuur	60 min
Doel van de sessie	Oordeelsvormend			
Behandeladvies	De beleidsrapportage is in de vorm van een powerpoint presentatie. Tijdens de politieke markt zal het college de beleidsrapportage presenteren. Het bijbehorende voorstel wordt verwacht na het college van 16 juni 2015.			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten per inspreker, de voorzitter bewaakt de tijd en orde van de vergadering.	

Raad	Datum	
Doel van de sessie		
Behandeladvies		
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1078951	Bosveld, Dolf	PF-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Eerste Beleidsrapportage (Berap) 2015			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. in te stemmen met de eerste beleidsrapportage 2015;
2. de begroting 2015 te wijzigen op basis van de voorliggende begrotingswijziging;
3. kennis te nemen van de notitie "1e Beleidsrapportage 2015 - Transitie"

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Met de eerste beleidsrapportage rapporteert het college over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen bij de uitvoering van de begroting 2015.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1078951	Bosveld, Dolf	PF-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Eerste Beleidsrapportage (Berap) 2015			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Het kader van jaarlijkse P&C cyclus bestaat uit de beleidsbegroting, twee tussentijdse rapportages en het jaarverslag. Nu wordt u de eerste beleidsrapportage 2015 aangeboden. Evenals vorig jaar wordt de Berap in de vorm van een powerpoint presentatie behandeld.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De inhoudelijke en financiële afwijkingen in de uitvoering van de begroting 2015 zijn toegelicht in de als bijlage opgenomen presentatie "Eerste Beleidsrapportage 2015".

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. *in te stemmen met de eerste beleidsrapportage 2015;*
2. *de begroting 2015 te wijzigen op basis van de voorliggende begrotingswijziging;*
3. *kennis te nemen van de notitie "1e Beleidsrapportage 2015 - Transitie"*

FINANCIËLE ASPECTEN

Financieel: een verwacht begrotingstekort van bijna € 400.000 wordt betrokken bij de tweede berap 2015.

BIJLAGE(N)

1. Powerpointpresentatie "Eerste beleidsrapportage 2015";
2. 4e begrotingswijziging 2015
3. Overzicht budgettaire effecten
4. 1e Beleidsrapportage 2015 - Transitie

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Behandelvoorstel

Onderwerp	Plan van aanpak binnenstad: reactie op de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo		
Zaaknummer	1077794	Portefeuillehouder	Marcel Elferink
Belangrijkste beslis/-bespreekpunten	- In te stemmen met de reactie van het college 'Omarmen, Waarderen en Aansluiten!' - Visie TBH als richtinggevend te beschouwen voor beleid - Mandaat aan het college geven om projectbijdragen ten behoeve van projecten voor de herinrichting van de binnenstad en voor de cofinanciering van initiatieven in het bijzonder die uit de pilot Spontane Binnenstad te doen, door de middelen van het Investeringsbudget Binnenstad en het restant Fonds ARI hiervoor vrij te maken.		
Historie	- Raadsbesluit 1068346 - Bestemmingsvoorstel ARI-gelden Binnenstadsdebat - Raadsbesluit 1007597 - Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente - deel 2: Werkprogramma 2014-2019		

Politieke Markt	Datum 23 juni 2015			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Wiert Wiertsema	Josien van den Berg	Burgerzaal	Fysiek	90 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	Bespreking ter voorbereiding op besluitvorming. In het raadsadvies wordt een aanpak en werkwijze (incl. organisatie) voorgesteld met betrekking tot het vraagstuk van de Binnenstad. Daarbij wordt de raad gevraagd om het college mandaat te geven om projectbijdragen te doen, door een meerjarig aanwendingsbesluit ter hoogte van 1 miljoen (Investeringsbudget Binnenstad + restant ARI-gelden Binnenstadsdebat) te nemen. Vraag voor de fracties is of de kaders voor het mandaat dat het college vraagt helder, voldoen en werkbaar zijn. In het raadsadvies worden een aantal aandachtspunten voor de bespreking genoemd waar de fracties aandacht aan kunnen besteden in hun overwegingen: - de reactie op het rapport met de visie TBH: omarmen, waarderen en aansluiten; - de gekozen werkwijze volgens de principes van de 'spontane stad'; - voorstel om te komen tot één uitvoeringsorganisatie; - instemming op de speerpunten; - herziening beleidskader (stedenbouwkundige uitgangspunten); - het proces op weg naar een voorstel over de herinrichting hoofdwinkelstraten (voorstel Enschedesestaat e.o); - inzet en omvang van alle financiële middelen voor de binnenstad; - bestemmen van de middelen uit Investeringsbudget Binnenstad en Fonds ARI voor herinrichting en cofinanciering t.b.v. de regeling 'Spontane Binnenstad' (vrijmaken plus mandaat aan college);			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten, de voorzitter bewaakt de tijd en orde van de vergadering.	

Raad	Datum 1 juli 2013	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Bespreekstuk, op basis van de bespreking in de politieke markt.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1077794	Biemold, Diele	DIR	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Plan van aanpak binnenstad: reactie op de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de eindrapportage pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo en in te stemmen met de reactie van het college 'Omarmen, Waarderen en Aansluiten!'
2. De visie TBH als richtinggevend voor het beleid te beschouwen en het ruimtelijke-functioneel kader uit de 'Stedenbouwkundige Bouwstenen Binnenstad' 2009 te herzien.
3. Het college krijgt mandaat om projectbijdragen ten behoeve van projecten voor de herinrichting van de binnenstad en voor de cofinanciering van initiatieven in het bijzonder die uit de pilot Spontane Binnenstad te doen, door de middelen van het Investeringsbudget Binnenstad en het restant Fonds ARI hiervoor vrij te maken.
4. Het voorstel tot aanwending van het Investeringsbudget Binnenstad en het Fonds ARI te verwerken in komende begroting 2016-2019 en de investeringen met projectbesluiten te verantwoorden in de gemeentebegroting middels de Berap.
5. Het college op te dragen de raad regelmatig te informeren middels projectbesluiten en de stand van lopende zaken in de binnenstad, bijvoorbeeld tijdens een thematische politieke markt toe te lichten.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Op 28 april heeft de SCH de eindrapportage pilot Toekomst Bestendige Binnenstad aangeboden aan wethouder Elferink. Dit gebeurde tijdens de voorjaarsbijeenkomst van de Stichting Centrummanagement Hengelo. Wethouder Elferink heeft tijdens deze bijeenkomst als portefeuillehouder voor de binnenstad een gemeentelijke reactie gegeven. De reactie is: Omarmen, waarderen en aansluiten. Daarnaast wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken van de van de aanpak binnenstad. De raad maakt één miljoen euro vrij om de binnenstad op te knappen en om initiatieven van derden te ondersteunen. Twee projecten kunnen hiermee al op steun rekenen. De eerste is het verbeterplan voor de Pastoriestraat, dat door de ondernemers is opgesteld. De tweede betreft de "Gamechange Karavaan", een initiatief van een creatieve consultant om ideeën die de leegstand helpen bestrijden door te ontwikkelen naar daadwerkelijke uitvoering. De raad vraagt ook aan het college om een paar zaken op te pakken, zoals de inzet van instrumenten voor herkaveling, herbestemmen en verevening. Ook verwacht de raad een voorstel over de herziening van de stedenbouwkundige uitgangspunten passend bij een compactere binnenstad.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1077794	Cees Dalenoord & Diele Biemold	DIR	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Plan van aanpak binnenstad: reactie op de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Net als in veel middelgrote steden bevindt de binnenstad van Hengelo zich in zwaar weer. De vele leegstaande winkelpanden vormen een storend beeld in de binnenstad, bezoekersaantallen en bestedingen lopen terug. Dat alles los je niet zomaar op, daar moet je flink voor ingrijpen. Tegelijkertijd hadden we de afgelopen jaren nog niet goed genoeg in beeld wat de aard en omvang van het probleem was. Het belangrijkste probleem was misschien wel dat gemeente, ondernemers, vastgoedeigenaren en ontwikkelende partijen niet samenwerkten. Een gedeeld urgentiegevoel om met de binnenstad aan de slag te gaan ontbrak. Terwijl juist samenwerking de sleutel is naar een gezonde toekomst voor onze binnenstad! Stichting Centrum Management Hengelo (SCH) heeft de handschoen opgepakt en een aanvraag bij de provincie Overijssel ingediend voor de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo. Doel van deze pilot is een vernieuwende leegstands-aanpak voor de binnenstad van Hengelo. Meer dan 300 mensen waren gedurende 2014 betrokken bij de pilot. Op 28 april heeft de SCH de eindrapportage pilot Toekomst Bestendige Binnenstad aangeboden aan wethouder Elferink. Dit gebeurde tijdens de voorjaarsbijeenkomst van de Stichting Centrummanagement Hengelo. Wethouder Elferink heeft tijdens deze bijeenkomst als portefeuillehouder voor de binnenstad een gemeentelijke reactie gegeven. Wij willen als college de stand van zaken rondom dit rapport, onze reactie daarop en over de aanpak binnenstad graag delen met de raad.

Wat is de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo?

'Het komt niet vaak voor dat we het in Hengelo ergens over eens zijn, laat staan over een lastig onderwerp als onze Binnenstad. Laten we deze kans grijpen en met elkaar de volgende stappen zetten. Elke seconde telt ...!'

De Stichting Centrum Management Hengelo heeft onder naam pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo subsidie gekregen van de provincie Overijssel. Een kerngroep bestaande uit SCH, Vereniging Commercieel Vastgoedeigenaren, Welbions, Rabobank Centraal Twente en Bureau Hengelo heeft deze pilot

begeleid. De gemeente was hierin vertegenwoordigd als extern adviseur in de persoon van de programma regisseur Binnenstad. Deze werkwijze vanuit het initiatief van de ondernemers is uniek. De werkvorm met als naam het Hengelose Monopolyspel heeft gezorgd voor een sterke betrokkenheid van de partijen. De werkzaamheden namen een groot deel van 2014 in beslag. De gemeente heeft nadrukkelijk (beleids-)ruimte geboden aan de partijen om een visie te ontwikkelen. Een visie die bedoeld is als antwoord op de problematiek van de leegstand en achteruitgang in de Hengelose binnenstad. *(Het eindrapport is voor u bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Binnenstad belangrijk onderdeel coalitieakkoord

Het coalitieakkoord 2014-2018 heeft van de aanpak van de Hengelose binnenstad een sector- en portefeuille- overstijgend thema gemaakt. De opgave luidt 'naar een vitale en toekomstbestendige binnenstad van Hengelo'. De ernst en urgentie van wat er in de binnenstad speelt, vraagt om een andere aanpak. De eerste kans om te laten zien, dat we de binnenstad anders gaan benaderen, is met deze reactie op de visie uit het rapport pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo (hierna visie TBH genoemd).

Er gebeurt heel veel tegelijk als het gaat om de binnenstad. Daarom hebben wij de programmasturing voor de binnenstad gecontinueerd. We hebben sinds oktober 2014 een programmaorganisatie met wethouder Elferink als bestuurlijk opdrachtgever, algemeen directeur Eshuis als ambtelijk opdrachtgever en stadsdeelregisseur Dalenoord als programmaregisseur voor de binnenstad. Er is een breed samengesteld programmateam binnenstad, dat de advisering en uitvoering rondom het programma doet.

De methode die de gemeente toepast is maatschappelijk initiatief volgen en werken volgens de principes van de spontane stadsontwikkeling. Het is voor de gemeente voortdurend een kwestie van een goede balans zoeken tussen sturen en meebewegen. Dit vraagt om een behoorlijke omslag in ons doen en laten als gemeente. We gaan daarom -in samenhang met het traject Spontane Binnenstad dat door de Netwerkstad Twente is uitgezet- aan de slag met deze methode. Kortweg omdat de werkelijkheid van de binnenstad zich niet meer door kaders, regels en blauwdrukdenken laat sturen. Dit dwingt ons om er anders naar te kijken en vooral aan de slag te gaan. *(De notitie t.b.v. college van B&W over de 'Aanpak van de Binnenstad' (okt. 2014), waarin dit is beschreven is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Inmiddels is er een lange lijst van zaken onder handen, geen statische lijst maar een dynamische agenda. Op een aantal belangrijke zaken van de actuele agenda komen we in dit voorstel terug. Het overzicht waarin de ze agenda is opgenomen is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd. *(Het overzicht Programma Binnenstad 2014-2018; actuele stand van zaken 19 mei 2015 is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Wij gaan geregeld de raad informeren over de stand van zaken in de binnenstad, bijvoorbeeld tijdens een thematische politieke markt.

Wat is de reactie van het college op de visie Toekomstbestendige Binnenstad?

De eindrapportage pilot Toekomst Bestendige Binnenstad bevat een analyse van de problemen en opgaven, doet richtinggevende uitspraken over de ruimtelijk-functionele structuur en schetst een visie op kansrijke clusters en deelgebieden tot en met een uitgewerkte uitvoeringsstrategie.

Onze reactie op de visie TBH is: 'Omarmen, Waarderen en Aansluiten!' Het college wil twee zaken benadrukken:

- Ten eerste spreken we gemeentelijke commitment uit voor het vervolg richting de uitvoering.
- Ten tweede gaat het er om dat we samen met partners daadwerkelijk gaan investeren in de binnenstad. De manier waarop we dat doen is interactief en transparant.

Omarmen, waarderen en aansluiten!

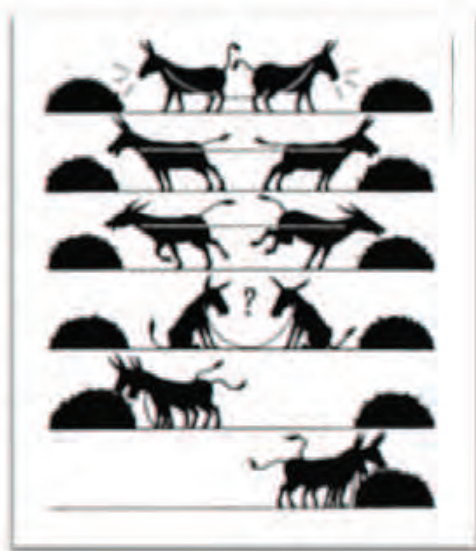
We gaan als college onderzoeken hoe we zo flexibel als mogelijk kunnen inspelen op nieuwe initiatieven. We verwachten een zekere drang van buiten in het 'afdwingen van beleidsruimte'. Soms is het nodig dat het college hiervoor enige speelruimte moet hebben en dat naar de raad moet kunnen verdedigen. Het is essentieel, dat de visie TBH als kader voor ons eigen beleid gaat functioneren (daarom ook daarop aansluiten). Met dit raadsvoorstel doen wij dit. En zo krijgt de visie TBH de status die het verdient. Hetgeen niet wil zeggen dat alles uit de visie TBH door de gemeente kan worden overgenomen. (*De presentatie van wethouder Elferink van 28 april jl. waarin reactie is verwoord, is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.*) Vooral betekent het, dat we nu afspraken met de dragers van de visie TBH gaan maken over en 'hoe en het wat' van de vervolgaanpak.

Maar staan voor het vervolg betekent ook meer. Wij -gemeente en de vertegenwoordigers uit de binnenstad- gaan elkaar helpen met maken van moeilijke keuzes om de binnenstad compacter en aantrekkelijker te maken. En we zoeken samen naar financiën voor het vervolg op de visie TBH onder meer bij de provincie Overijssel.

De focus in het provinciebeleid verschuift van nieuw ontwikkelen naar gericht transformeren, beheer, renovatie en onderhoud. De Herstructurerings-Maatschappij Overijssel (HMO) heeft een succesvolle werkwijze ontwikkeld bij de herstructurering van werklocaties. De provincie werkt nu aan een soortgelijke aanpak voor herstructurering van leegstand in de binnenstad. Dit gebeurt in kansrijke gebieden onder voorwaarde dat anderen ook bijdragen. Met ons voornemen voor het fonds Compacte Binnenstad willen wij kijken wat deze provinciale aanpak voor Hengelo kan opleveren. Wij gaan de provincie hiervoor actief benaderen.

Hoe ziet het vervolg eruit?

De vervolgaanpak staat omschreven in onze notitie Aanpak van de Binnenstad. Verwacht geen vastomlijnd plan, maar veel meer een proces waarbij wij aansluiten op initiatieven vanuit de binnenstad. *Alleen samen komen we verder.* Dit is leidend voor onze aanpak.

- **Uitvoeringsorganisatie**: Wij stellen voor om één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie met de vertegenwoordigers vanuit de binnenstad in te richten. De uitvoeringsorganisatie wordt vanuit de samenwerking georganiseerd (niet vanuit maar wel mét de gemeente).
- **Stuurgroep**: Onze suggestie is dat de bestaande kerngroep van de visie TBH door toetreding van gemeente de stuurgroep voor de binnenstad wordt. Deze stuurgroep wordt verantwoordelijk voor het programma (het geheel van projecten, evenementen, maatregelen, acties uit de aanpak). Dat betekent dus dat we in de stuurgroep gezamenlijk nadenken over de opgaven die we in de binnenstad willen oppakken.
- **Binnenstadsteam**: Voor het Binnenstadsteam leveren de betrokken partijen én de gemeente leden die nodig zijn voor de voorbereiding en afstemming van diverse programmaonderdelen. Het Binnenstadsteam adviseert richting de stuurgroep. Het Binnenstadsteam moet voor iedereen zichtbaar en vindbaar zijn en daarvoor regelen we een werk- en ontmoetingsplek. Dat gaan we doen vanuit een leegstaand pand in de binnenstad.
- **Flexibele schil**: De feitelijke uitwerking van ideeën en opgaven gebeurt in diverse werk- of projectteams. Dat noemen we de flexibele schil.

Ruimte voor maatschappelijk initiatief, ondernemerschap en vernieuwing vraagt bij de gemeente om flexibiliteit, experimenteerruimte, minder regeldruk en weinig beleidsmatige stroperigheid.

De visie TBH betekent per saldo voor de gemeente:

- een ander proces (initiatieven vanuit de binnenstad)
- uitvoeren van een flexibel programma (projecten, maatregelen, acties)
- borgen inzet van mensen en middelen (organisatie en nieuw beleid)
- creatieve inzet van gemeentelijke instrumenten
- duidelijke communicatie (vanuit de samenwerking)

Om dit nieuwe proces vanaf het begin in goede banen te leiden gaan we in gesprek over de gewenste projectleiding en bepalen samen waarop dit wordt ingezet.

We willen deze aanpak zichtbaar maken voor alle Hengeloërs, omdat we willen dat iedereen met een goed idee kan bijdragen aan het beter maken van de binnenstad. Daarom gaan we ook ondersteuning bieden voor het uitwerken en realiseren van ideeën. Hoe gaan we dit doen? We denken een manier gevonden te hebben in het voorstel van de Gamechange Karavaan, een initiatief uit het Hengelose bedrijfsleven met als doel concepten door te ontwikkelen voor winkels of andere functies voor de binnenstad. Uiteindelijk kan daarmee de leegstand worden teruggedrongen en de aantrekkelijkheid van de binnenstad worden vergroot. *(De subsidieaanvraag/project beschrijving Gamechange Karavaan is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Wat gaan we doen?

Traditioneel heeft de overheid een actieve rol met de inrichting van de openbare ruimte en het opstellen van bestemmingsplannen. Voor bestemmingsplannen zijn nieuwe regels van kracht die het voor de gemeente eenvoudiger maken om af te wijken van het bestemmingsplan. Ook kan er in veel gevallen een kortere procedure worden doorlopen. Dit betekent dat we sneller kunnen inspelen op initiatieven voor een andere bestemming van panden in de binnenstad en het terugdringen van leegstand/overcapaciteit en meer specialisatie in kansrijke clusters.

Wat is de kern van de werkwijze om te komen tot het vervolg? Uitgaan van kansrijke gebieden (thematisch benoemde clusters in de visie TBH) met gebiedsprofielen, branding en gebiedsagenda's.

Speerpunten voor de gemeente zijn:

1. Op de eerste plaats is dat herinrichting van een compactere binnenstad en vooral de hoofdwinkelstraten.
Voor wat betreft de openbare ruimte willen we samen met de binnenstadspartners de binnenstad warmer, gezelliger en aantrekkelijker maken. We richten alles op een langer verblijf van bezoekers in de binnenstad. In dit advies doen wij hiervoor een concreet voorstel richting de stad over de herinrichting hoofdwinkelstraten.
2. Op de tweede plaats doet de visie TBH ons het voorstel werk te maken van stedelijke herverkaveling, actief wegbestemmen en verevenen.
Deze uitdaging nemen we aan mede in samenhang met landelijke Retailagenda waarin de Netwerkstad Twente op dit punt wordt uitgedaagd. Het college heeft het idee voor een vereveningsfonds opgepakt en komt met een voorstel fonds Compacte Binnenstad. In het collegevoorstel staat €400.000 voor nieuw beleid uit te trekken voor de periode 2016-2019. Voor het fonds Compacte Binnenstad gaan wij met deskundigheid van de banken (RABO en ING), Saxion Hogeschool, provincie en anderen op zoek naar een constructie die werkbaar en effectief is. Dat vereist een goede afstemming qua voorbereiding zowel beleidsmatig, financieel, juridisch, fiscaal etc. Wij zullen u te zijner tijd een uitwerkingsvoorstel fonds Compacte Binnenstad doen.
3. Op de derde plaats betreft dat het faciliteren van de maatregelen uit de 'instrumentenbox' van de visie TBH.

Op een aantal onderwerpen gaan we in dit raadsadvies nog dieper in. We willen ook benadrukken dat we niet op elkaar hoeven wachten. Zo heeft de gemeente de vraag om het parkeren op koopzondagen gratis te maken al positief beantwoord. Dat gaan we binnenkort regelen.

Is de visie TBH een beleidskader?

De bestaande structuur onder onze binnenstad houdt geen rekening met de ontwikkelingen van groei en krimp van functies en hoe de binnenstad zich daarop aanpast. De visie TBH staat voor een compactere binnenstad door drieslag 'kleur bekennen, verbinden en versterken'. Er worden twee kaarten gepresenteerd: één om de kansrijke clusters en één om deelgebieden te verduidelijken. Onderscheiden kansrijke clusters zijn: Winkelen, Vertier, Wonen, Cultuur, Zakelijk, Boodschappen.

Gebiedsprofielen geven richting aan inhoud en proces. Deze werkwijze brengt het inzicht wat verbetermaatregelen tot op straatniveau kunnen zijn. (Deze staan in de gebiedsagenda). Deze werkwijze kan

wellicht goed dienen als 'kaderstellend zonder te knellen'. Dit sluit ook prima aan onze nieuwe werkwijze.

Kunnen we als gemeente de visie TBH als beleidskader tot 2020 overnemen? Volgens ons moet dat kunnen. De visie biedt voldoende richting en aanknopingspunten. Voor 'Een binnenstad voor ontmoetingen' is in 2009 het uiterst handzame document Bouwstenen Binnenstadvisie Hengelo gemaakt en door uw raad in januari 2010 ook vastgesteld. *(Het document is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)* We stellen de raad voor deze bouwstenen te herzien en daarmee richting uit de visie TBH in gemeentebeleid om te zetten.

Een ruimtelijk-functioneel kader voor de binnenstad bevat:

- de gezamenlijke uitgangspunten
- volgen van de richting van kansrijke clusters, hoofdwinkelstraten en aanloopstraten
- ruimtelijk-functionele hoofdstructuur 2020
- themakaarten (zoals over verkeer of groen).

Hoofdwinkelstraten

De gemeente Hengelo sluit aan op de visie Toekomstbestendige Binnenstad met de herinrichting van de hoofdwinkelstraten van een compacter kernwinkelgebied. We willen daar graag snel afspraken over maken. Daarom wordt nu een voorstel voor het gesprek met de binnenstad gedaan. Als vertrekpunt zijn 2 modellen gemaakt voor de herinrichting van de Enschedesestraat tussen de oostelijke en de westelijke entree. Er is een model A met volledige herinrichting van de Enschedesestraat (kost €980.000) en een model B met gedeeltelijke herinrichting (kost €680.000). *(Het voorstel over de modellen met toelichting zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.)*

De Enschedesestraat vormt in onze visie de ruggengraat van het nieuwe patroon in het nieuwe kernwinkelgebied. De Enschedesestraat vormt daarmee het logische begin van de herinrichting. Daarnaast bevat ons voorstel suggesties voor de herinrichting van aansluitende straten plus de Markt. Na gesprek met vertegenwoordigers vanuit de binnenstad zullen wij het voorstel verder uitwerken. Daarbij houden we rekening met het beschikbare geld en de lijst met eisen en wensen (kwaliteit maar wel tot zover de beschikbare middelen reiken). Wij zullen ook de gemeenteraad bij de afronding van het voorstel betrekken.

Lange Wemen

Zijn we het dan overal over eens? Nee natuurlijk niet. De gemeente Hengelo is en blijft van mening dat een goede invulling van westelijke entree van de binnenstad – gebied Lange Wemen- essentieel is om meer bezoekers naar de binnenstad te trekken. Dit vinden wij belangrijk voor de ontwikkeling van de hele Hengelose binnenstad. Hierin past een multifunctionele invulling van het gebied zoals destijds beoogd, inclusief de functies horeca, bestuur en boodschappencentrum. Wij zijn ons echter ook terdege bewust van de ontwikkelingen in heel Nederland. Ontwikkelingen, die ook aan Hengelo niet voorbij gaan. Ontwikkelingen waarvoor ook de gebiedsontwikkelaar van Lange Wemen, AMRED geen pasklare oplossingen heeft. Wij zijn dan ook met AMRED in gesprek over wat de alternatieve mogelijkheden zijn om het gebied Lange Wemen te ontwikkelen, waardoor bijvoorbeeld het programma Winkelruimte kleiner is.

Omdat alles langer op zich laat wachten worden de wanden van Winkelcentrum Thiemsbrug verfraaid en op de lege vlakte komt een ring parkeerplaatsen plus een groene inrichting. *(Het ontwerp voor de tijdelijke invulling van het lege deel van Thiemsbrug is bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Wat gebeurt er met de BIZ Binnenstad?

De voortzetting van de Bedrijven Investerings-Zone (BIZ) in het centrum van Hengelo is belangrijk om alle ondernemers en vastgoedeigenaren te kunnen betrekken bij investeringen in een betere binnenstad. In 2010 is een inventarisatie gestart om te bepalen of in de binnenstad van Hengelo voldoende draagvlak aanwezig was om een BIZ in te voeren. Dit heeft, na een intensief traject tussen deze kwartiermakers, ondernemers en gemeente geresulteerd in de invoering van een BIZ per 1 januari 2011. Uit dit traject is de Stichting Centrummanagement Hengelo ontstaan. Deze huidige BIZ-regeling kent een einddatum van 31 december 2015. De BIZ-regeling werkt volgens het onderliggende businessplan en is verantwoordelijk voor de besteding van de bijbehorende BIZ-bijdrage. Anno 2015 is de Experimentenwet BI-Zones omgezet in een permanente regeling.

Voor de gemeente is het van belang dat er ook na 1 januari 2016 in de binnenstad een partner bestaat die in staat is een bijdrage te leveren aan verbetering van de binnenstad. Wij hebben de SCH gevraagd zich uit te spreken op een vervolg van een BIZ. Dit is inmiddels in positieve zin opgepakt. Er wordt een aantal formele stappen doorlopen om per 1 januari 2016 te kunnen starten met een vervolg voor de BIZ. De SCH heeft de gemeente verzocht hen financieel te ondersteunen. Het plan is om Seinpost in te huren voor het voortraject van de BIZ, ten behoeve van draagvlak en businessplan. De raad heeft op 20 mei jl. besloten om hiervoor een bedrag van maximaal € 20.000 uit ARI vrij te maken voor de begeleiding van het onderzoek naar een vervolg van de huidige BIZ in de binnenstad.

Wat is de Ontwikkelingsagenda Netwerkstad Twente?

De Ontwikkelingsagenda Netwerkstad Twente bevat als opgave voor de verbetering van de stedelijke kwaliteit de pilot Spontane Binnenstad. Het doel daar van is samen met pandeigenaren en ondernemers meerjarig investeren in de verbetering van de kwaliteit van de gebouwen en de openbare ruimte in de binnenstad. Wij willen voorkomen dat de binnensteden van de Netwerkstad (onnodig) met elkaar concurreren en beschouwen 'complementaire diversiteit' als een wezenlijke strategie. De volgende karakteristiek is daarbij het vertrekpunt:

- Enschede: grootstedelijke voorzieningen, grootste stad in Twente, studentenstad;
- Hengelo: business district, een huiskamer met een prettig verblijfsklimaat, Wederopbouwarchitectuur;
- Borne: compact, kleinschalig, op loopafstand binnenstad;
- Almelo: groen en water tot in de binnenstad, dienstencentrum;
- Oldenzaal: historisch erfgoed en stratenpatroon, poort naar het coulisselandschap van Noordoost-Twente, carnaval en een bourgondische levensstijl.

Ontwikkelingen en investeringen mogen hier in ieder geval niet mee conflicteren, en benadrukken of versterken het profiel juist. Zo benutten we de kracht van de vijf steden optimaal en zorgen we dat we elkaar niet beconcurreren maar juist aanvullen. De pilot Spontane Binnenstad van de Netwerkstad gaat verder over de nieuwe rol voor de overheid, waarin de faciliterende en aanjagende rol van de overheid bij initiatieven voorop staat. De pilot werkt als extra stimulans, genereert investeringen van derden en fungeert als financieel én organisatorisch vliegwiel om met partners de binnensteden vitaler en aantrekkelijker te maken. In samenwerking met de Netwerkstadgemeenten gaan we werken en experimenteren met deze andere rol van de overheid en trekken we lessen uit de praktijk. We werken ambtelijk en bestuurlijk structureel samen bij beleidsontwikkeling voor de binnensteden van de Netwerkstad.

Er is een regeling pilot Spontane Binnenstad. Hierbij gelden de voorwaarden dat (1) de vijf complementaire profielen leidend zijn, (2) vooral wordt gericht op stimulering van initiatieven van derden, (3) een maximum van 25% (tot max. €100.000) cofinanciering vanuit deze pilot en (4) uitvoering uiterlijk maart 2015 kan worden gestart. Het betekent dat de 'markt' driekwart van de investering zelf dekkend moet zien te krijgen.

Wat is de Retailagenda?

Het doel van de landelijke Retailagenda is om met vijftig gemeenten een Retail Deal te sluiten. Gemeenten gaan samen met de lokale stakeholders aan de slag om in hun gemeente de retail, de detailhandel, klaar te maken voor de toekomst. Een groot consortium van ruim twintig partijen met kennis, expertise en advies gaat deze agenda ondersteunen. In proeftuinen gaan partijen aan de slag om aan de geselecteerde opgaven te werken en nieuwe instrumenten uit te proberen. De netwerkstad Twente is in beeld als een proeftuin voor compacte en vitale winkelgebieden. De geselecteerde opgave betreft: zoeken naar oplossingen om plancapaciteit te schrappen/winkelmeters uit de markt te halen. Een Expertpool Planschade (vanuit het ministerie BZK) begeleidt provincies en gemeenten. Instrumenten waaraan gedacht wordt zijn: stedelijke ruilverkaveling/herverkaveling, crowdfunding en saneringsfondsen. Dit heeft een relatie met de voorgestelde aanpak in Hengelo en het voorstel tot uitwerking van een Fonds Compacte Binnenstad. De ervaring die met de inzet van deze instrumenten wordt opgedaan, wordt ingebracht in het kennisplatform Retailagenda (tevens via Platform Binnenstadsmanagement). Inmiddels is gebleken dat er geen draagvlak is om zich als Netwerkstad Twente voor bedoelde proeftuin aan te melden. De mogelijkheden voor middelgrote steden om zich aan te melden worden binnen het G32-verband verkend.

Wat is de Agenda Stad?

Met de Agenda Stad werkt het Rijk (BZK, I&M en EZ) aan een nieuw perspectief op de ontwikkeling van de Nederlandse steden-netwerken door het sluiten van zogenoemde 'city deals'. Deze status is bedoeld om belemmeringen weg te nemen, experimenten toe te staan, en meer ruimte te bieden voor innovatie. Agenda Stad is in de huidige voorstelling van zaken een rollende agenda en verschijnt in de zomer van 2015. De vijf steden samen met de provincie Overijssel onderzoeken de mogelijkheden van het sluiten van kansrijke 'city deals'. Voor 'city deals' geldt dat bemoeienis van het Rijk onontbeerlijk is. Mogelijk blijkt dat een eenmaal uitgewerkt idee niet voldoet aan deze voorwaarde, maar er wel voldoende animo is om het succesvol op te pakken.

De mogelijke 'city deals' worden in Overijssel opgehangen aan 5 hoofdopgaven, die we gezamenlijk hebben verkend:

1. De economische ontwikkeling in de steden
2. De herstructurering en transformatie: de kwaliteit van de binnenstad
3. De multimodale bereikbaarheid
4. Nieuwe vormen van governance: ruimte bieden aan actief burgerschap
5. Smart cities, duurzaamheid, circulaire economie, klimaatbestendigheid

De provincie en de vijf steden nodigen het rijk uit om een 'city deal' te sluiten rondom de opgave Vitale Binnensteden. Voor Hengelo ligt het accent op de opgave van bestemmen en ontstemmen. Dit is geheel in lijn met de uitnodiging vanuit de Retailagenda en de visie TBH. De provincie kan helpen door het maken van heldere beleidskeuzes en door dit proces van krimp en verkleuring te ondersteunen (herstructurering) en door initiatieven vanuit te steden (vervolg op de visie TBH!) te faciliteren. Ook de Netwerkstad Twente kijkt naar experimentele oplossingen om overbodige winkelmeters (en horeca) uit de markt te kunnen halen. De pilot Spontane Binnenstad is het aangewezen platform om kennis uit te wisselen en om daadwerkelijke innovaties door te voeren. De schaal van de Overijsselse steden is perfect om snel tot actie te komen. Er is aansluiting op de Retailagenda en daarbij betrokken partijen. De punten uit de

Retailagenda worden concreet gemaakt.

Welke middelen zijn er voor de Binnenstad?

Het geld voor de binnenstad komt uit verschillende bronnen. Op de eerste plaats uit het reeds bestaande Investeringsbudget Binnenstad van 1 miljoen euro. Dit budget was het eerste resultaat van de uitwerking van het coalitieakkoord. Het in de Beleidsbegroting 2015-2018 opgenomen budget van €400.000 in 2015 en daarna €200.000 per jaar is volgens het coalitieakkoord bedoeld voor:

- maatregelen in de sfeer van fysieke omgeving
- cofinanciering voor initiatieven in pilot spontane binnenstad
- het aanjagen van ondernemersinvesteringen.

Het Investeringsbudget Binnenstad is in de visie van het college vooral bedoeld als hefboom voor grotere investeringen. Het budget is tactisch te combineren met andere investeringen maar ook waar de gemeente al geld heeft gereserveerd voor beheer en onderhoud. Investeren doen we als gemeente samen met de Regio/Netwerkstad/Provincie, (externe) investeerders en andere bronnen zoals herstructureringsfonds van de HMO. Wij denken dat juist daarom het niet slim is om in dit stadium veel beperkende criteria aan de bestemming van de gelden te verbinden.

Met dit voorstel vragen wij de raad een meerjarig aanwendingsbesluit te nemen. Het aanwendingsbesluit is flexibel ten aanzien van de verdeling omdat we niet weten wat de kosten zijn van de herinrichting en hoeveel cofinanciering voor projecten nodig is. Wij stellen de raad voor om ons mandaat te verlenen om projectbijdragen te doen binnen het meerjarig aanwendingsbesluit Investeringsbudget Binnenstad met als vertrekpunt de volgende verdeling:

1. 8 ton reserveren voor de herinrichting van de binnenstad.
2. 1 ton aan te wijzen als cofinanciering voor de projecten uit de eerste tranche 'Pilot Spontane Binnenstad'
3. 1 ton reserveren als cofinanciering/aanjaagsubsidie voor komende projecten en initiatieven.

Ad. 1. Volgens de kostenramingen is alleen voor de herinrichting van de Enschedesestraat al €680.000 nodig. Hierin zijn de bedragen voor beheer en onderhoud niet begrepen. Het college gaat met vertegenwoordigers vanuit de binnenstad in gesprek over hoe we het maximale kunnen bereiken.

Ad. 2. Vanuit Hengelo zijn twee initiatieven gekomen, die zijn aangemeld en gehonoreerd voor de eerder genoemde regeling 'Pilot Spontane Binnenstad' van de Netwerkstad Twente. De regeling is in samenwerking met de provincie Overijssel opgezet. Het gaat om eerder genoemd initiatief Gamechange Karavaan en het Verbeterplan Pastoriestraat. Wij hebben hiervoor aparte projectbesluiten in voorbereiding. Het betreft de cofinanciering van het overheidsdeel, te weten de helft van 25%. De overige 75 % komt van de initiatiefnemers zelf. De provincie neemt de ander helft van de 25% voor haar rekening. Voor beide initiatieven is bij een investering van €400.000 een bedrag van €50.000 aan cofinanciering door de gemeente Hengelo nodig. We merken op dat in het geval van de Pastoriestraat het aandeel van de bijdrage uit deze middelen lager wordt naarmate er ook geld uit beheer en onderhoud van het openbaar gebied worden ingebracht voor de dekking. *(De beide aanvragen met een uitgebreide beschrijving zijn bij de stukken van het raadsvoorstel gevoegd.)*

Ad. 3. Om bij voorstellen uit de samenleving ondersteuning te kunnen bieden. Om haalbaarheidsonderzoek te kunnen doen. Om ideeën uit te werken is soms een aanjaagsubsidie nodig. Voor komende projecten die wij willen honoreren binnen de regeling pilot Spontane Binnenstad is cofinanciering nodig. Voorlopig reserveren we hiervoor €100.000 en nemen per geval een projectbesluit.

Maar we gaan meer doen. We doen de raad in het kader van het nieuwe beleid vanaf 2016 een aantal voorstellen om maatregelen voor de binnenstad mogelijk te maken. Het gaat ons om de fysieke conditie

van de binnenstad, met zaken als de puienregelingen en het schoonmaken. Een concreet voorstel is dat de gemeente organisatoren van evenementen gaat faciliteren door hand- en spandiensten te verlenen die niet in rekening worden gebracht.

Een belangrijk voorstel betreft het fonds Compacte Binnenstad (eerder aangekondigd als vereveningsfonds) ter ondersteuning van de gewenste transformatie van het aantal winkels en horeca volgens de lijnen van de kansrijke clusters. Immers onze actieve inbreng is nodig bij herbestemming. Daarnaast houden we de regeling Wonen boven Winkels in stand en behouden we het straatmeubilair en de openbare toiletten.

Er is meer aan de hand dan gratis parkeren op koopzondagen. Het college heeft opdracht gegeven om het beleid rondom de toegankelijkheid, bereikbaarheid en het parkeren te herzien, zoals dat in de binnenstad samenkomt. Veel beleid is verouderd en maatregelen, bijvoorbeeld venstertijden en ontheffingen zorgen niet altijd voor het gewenste effect. Of er spelen problemen met de handhaving. Met het uitschrijven van een bestuurlijke opdracht wil het college de problematiek integraal benaderen. Daarom worden ook de creatieve parkeeroplossingen hierbij betrokken. Het gaat namelijk niet alleen om de verkeerstechnische invalshoek, maar ook om zaken als verblijfskwaliteit, bezoekbaarheid en handhaafbaarheid. We willen de uitgangspunten opnieuw bekijken en meerjarig houdbaar maken, zodat ze passen bij een aantrekkelijke binnenstad. Onze bedoeling is om vanuit de doelen en uitgangspunten te komen tot een zeer concreet uitvoeringsprogramma dat effectief en betaalbaar is (geen dikke nota). Bij het bepalen van de inhoud van de bestuurlijke opdracht willen wij ook de inzichten van de raad betrekken.

Resumé voorstellen nieuw beleid 2016-2019 voor de binnenstad:

• Voortzetten Puifenfonds	400.000
• Schoonmaken op zondagen	40.000/jr
• Faciliteren evenementen	30.000/jr
• Fonds Compacte Binnenstad	400.000
• Gratis parkeren koopzondagen	50.000/jr
• Actieplan Fietsen 2015-2018	253.000

Wat is het fonds ARI?

Met de vaststelling van de begroting 2009 is de Algemene Reserve Investerings (ARI) ingesteld. In de Kadernota 2009-2012 is de eerste inventarisatie van via ARI te dekken investeringen gemaakt. Deze inventarisatie is naderhand geactualiseerd, mede naar aanleiding van de maatregelen in het kader van opeenvolgende bezuinigingen. De hier bedoelde middelen zijn nadrukkelijk bedoeld voor de verbetering van de inrichting van de binnenstad. Ultimo 2014 was een bedrag van €72.000 nog niet bestemd. De Raad heeft op 20 mei besloten à € 30.000 uit ARI vrij te maken en in te zetten voor een groene aankleding van de binnenstad. Om per 1 januari 2016 te kunnen starten met een vervolg voor de BIZ heeft de SCH ons verzocht hen financieel te ondersteunen bij het onderzoek door Seinpost ten behoeve van draagvlak en businessplan. De raad heeft op 20 mei besloten om hiervoor een bedrag van maximaal € 20.000 te bestemmen. Na onttrekking van het budget voor de bovengenoemde voorstellen voor in totaal € 50.000 resteert nog een bedrag van € 22.000 in het fonds ARI. Wij stellen voor dat de raad dit bedrag bestemt voor de verbetering van de inrichting van de binnenstad. Op verzoek en na overleg met de SCH (gelet op de visie TBH) kunnen wij als college direct een bijdrage aan een maatregel afspreken.

Wat is het belangrijkste in de communicatie over de Binnenstad?

We willen de aanpak zichtbaar maken voor alle Hengeloërs. De inwoners moeten ons direct kunnen aaspreken. De aanpak staat of valt met goede relaties met de stakeholders en het managen van de verwachtingen en de teleurstellingen. Het verhaal van de verbetering van de binnenstad moet zowel strategisch, tactisch en operationeel goed zijn: om onze visie uit te dragen tot en met 'brandjes blussen'. Dit is een zaak van 24/7 alertheid en een kritische succesfactor, die we nadrukkelijk hebben georganiseerd.

Wij zijn voornemens om uw raad regelmatig te informeren over de stand van lopende zaken in de binnenstad, bijvoorbeeld tijdens een thematische politieke markt.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

- de reactie op het rapport met de visie TBH: omarmen, waarderen en aansluiten;
- de gekozen werkwijze volgens de principes van de 'spontane stad';
- voorstel om te komen tot één uitvoeringsorganisatie;
- instemming op de speerpunten;
- herziening beleidskader (stedenbouwkundige uitgangspunten);
- het proces op weg naar een voorstel over de herinrichting hoofdwinkelstraten (voorstel Enschedesestaats e.o)
- inzet en omvang van alle financiële middelen voor de binnenstad;
- bestemmen van de middelen uit Investeringsbudget Binnenstad en Fonds ARI voor herinrichting en cofinanciering t.b.v. de regeling 'Spontane Binnenstad (vrijmaken plus mandaat aan college)
-

FINANCIËLE ASPECTEN

Het bestemmen van de middelen uit Investeringsbudget Binnenstad met €400.000 in 2015 (en vervolgens €600.000 in de komende 3 jaar) alsmede de resterende €22.000 in Fonds ARI voor herinrichting en cofinanciering t.b.v. de regeling 'Spontane Binnenstad vraagt om een begrotingswijziging, waarbij deze middelen worden gebundeld in één budget. De algemeen directeur wordt budgethouder.

Over de aangekondigde middelen voor nieuw beleid wordt op 10 juni 2015 door de raad beslist. Opname in de begroting 2016 volgt bij de begrotingsbehandeling in het najaar.

BIJLAGE(N)

1. *Eindrapport pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo (april 2015)*
2. *Notitie t.b.v. college van B&W over de 'Aanpak van de Binnenstad' (okt. 2014)*
3. *Presentatie Elferink 28 april 2015*
4. *Programma Binnenstad 2014-2018; actuele stand van zaken 26 mei 2015*
5. *Bouwstenen Binnenstadsvisie Hengelo (okt. 2009)*
6. *Projectbeschrijving Gamechange Karavaan*
7. *Projectbeschrijving Verbeterplan Pastoriestraat*
8. *Voorstel Herinrichting Hoofdwinkelstraten Binnenstad Hengelo (mei 2015)*
9. *Ontwerp Tijdelijke Inrichting Thiemsbrug*
10. *Begrotingswijzigingen*

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Eindrapportage pilot Toekomst- bestendige Binnenstad Hengelo

Managementsamenvatting

'Met het dreigende bankroet van V&D kunnen winkelstraten in provinciale steden hun ziel verliezen. In de Randstad staan de H&M's en Primark te popelen om het gat op te vullen'. Zo luidt het intro van een groot artikel in de zaterdageditie (d.d. 7 februari jl.) van een landelijk krant over de problemen van onze binnensteden. Vooral de middelgrote plaatsen, die onvoldoende onderscheidend zijn ten opzichte van de grotere steden, slagen er steeds minder in om de consument aan zich te binden. En dat in een tijd dat internet nog steeds terrein op de fysieke winkels wint en de consument de hand op de knip houdt. De problematiek van Hengelo in een notendop.

Uiteraard biedt het vertrek van winkelketens weer kansen voor nieuw ondernemerschap. Door meer kleine zelfstandigen krijgen binnensteden weer 'kleur op de wangen'. Maar leegstaande panden zullen nooit meer allemaal worden opgevuld en beeldbepalende winkels verdwijnen. Met het oog op deze problematiek is op initiatief van Stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) eind 2013 de pilot Toekomstbestendige Binnenstad gestart. Doel van deze pilot, die mogelijk werd gemaakt door een provinciale subsidie, is een vernieuwende leegstands aanpak voor de binnenstad van Hengelo. Een kerngroep bestaande uit SCH, Vereniging commercieel vastgoedeigenaren, woningbouwvereniging Welbions, Rabobank Centraal Twente en Bureau Hengelo heeft de pilot begeleid.

De traditionele top down-benadering voor dit soort vraagstukken is rigoureus verlaten. Door Hengelose ondernemers, vastgoedeigenaren, culturele instanties en bewoners zijn - met inzet van het Hengelose Monopolyspel - keuzes gemaakt en is een aanpak ontwikkeld voor een compacte(re) binnenstad. Meer dan 300 mensen waren gedurende een jaar betrokken bij de pilot. Steeds meer binnenstadondernemers, vastgoedeigenaren en specialisten raakten gedurende het traject ervan overtuigd dat de keuze voor een compacte binnenstad een onvermijdelijke en effectieve maatregel is om leegstand tegen te gaan. Overigens betekent dit niet dat de binnenstad minder levendig wordt, integendeel. Compact heeft betrekking op het winkelaanbod dat steeds meer wordt geconcentreerd in de Brinkstraat noord, Telgen, Enschedesestraat en Nieuwstraat noord. In dit kernwinkelgebied moet ruimte zijn voor nieuwe concepten waarin detailhandel, horeca en dienstverlening worden gecombineerd in één pand. Het kernwinkelgebied wordt aangevuld door deelmilieus met een geheel eigen karakter. Deze deelmilieus dragen bij aan het unieke karakter van Hengelo en de levendigheid en leefbaarheid van de binnenstad.

Managementsamenvatting

Uiteraard moet ook op korte termijn de kachel blijven branden, en zijn diverse maatregelen bedacht om de consumenten te verleiden om vaker en langer de binnenstad te bezoeken. Binnensteden veranderen continue. Duidelijk is dat de Hengelose binnenstadondernemers, vastgoedeigenaren, gemeente en andere belanghebbenden van de binnenstad, anders moeten leren samenwerken. Doorgaan op de oude voet is geen optie, het toekomstperspectief voor de binnenstad is dan ronduit slecht.

Door de pilot zijn deelnemers anders en met elkaar naar de eigen binnenstad gaan kijken. Concrete initiatieven zijn al opgestart. De kiem voor een duurzame samenwerking aan een toekomstbestendige binnenstad is gelegd. En dat is mogelijk wel het belangrijkste winstpunt van deze pilot. Maar met voorliggende visie en aanpak zijn we er nog lang niet, de veranderingen en maatregelen moeten worden doorgevoerd, de reis naar toekomstbestendige binnenstad is complex en vraagt tijd. Er is vertrouwen in Hengelo dat men hierin kan slagen, maar alleen als alle betrokkenen samen optrekken. Wij hopen dat u door het lezen van deze rapportage de nodige inspiratie opdoet voor deze reis!

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Inleiding	5
2. Proces	9
2.1 Wat hebben we gedaan?	10
2.2 Wat hebben we bereikt?	13
3. Analyse	15
3.1 Trends & ontwikkelingen	16
3.2 Vertreksituatie	17
3.3 De opgave	20
4 Visie	21
4.1 Noodzaak van een visie	22
4.2 Uitgangspunten	24
4.3 Van denkrichtingen tot visie	26
4.4 Verdieping visie	28
5 Uitvoeringsprogramma	31
5.1 Uitvoeringsstrategie	32
5.2 Instrumentenbox	36
6 Bijlagen	45

1. Inleiding

In dit hoofdstuk leest u waarom de pilot Toekomstbestendige Binnenstad is gestart, wie er bij betrokken waren en hoe dit document is opgebouwd.

Pastoriestraat wil historische uitstraling terug

Cafébazen en pandeigenaren willen met straat aan de slag. Sfeer van vroeger moet terugkomen.

lichting, terwijl de onafgepaste pandeigenaren het op het plan moeten aansluiten. Het zou mooi zijn als dat...

door Bob Gevers

HENGLO De pastoriestraat is een 'langzaam' gebied, want het historische karakter van de bekende horecagezone moet worden versterkt, de horeca...

'Maak stadscentrum Hengelo compacter'

22 maart 2015 | laatste update: 21 maart 2017

Dringende bovenschap van de gemeente Hengelo in de toekomstige binnenstad.

HENGLO - Deel het stadscentrum in clusters in, maak het compacter en zet een streep door de bouw van Lange Wemen en het stadscentrum. Dat is de boodschap van Lars Pijman, directeur van adviesbureau Seinpost.

Het bureau is door Stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) in de arm genomen voor het uitwerken van plannen voor een 'toekomstbestendige' binnenstad. Op de voorjaarsbijeenkomst van de SCH gaf Pijman voor het eerst een richting aan.

Lange Wemen moet volgens hem worden geschrapt, want het leidt tot nog meer overbodige winkelmeters, met als bijkomende effect een smal, langgerekt stadscentrum, van noord naar zuid. Ook geen nieuw stadscentrum. Ambtenaren moeten terug naar bestaande bebouwing, bij voorkeur in het zuidelijk deel van het centrum. Pijman ziet hierin aparte clusters rond het centrum: binnenstedelijke wonen, cultuur/creatieve breedplaats, 'verre' en de avonduren en wonen, amusements, winkels.

Hengelo

Donnerdag 22 maart 2015 | 10:00 uur | 17737670, laatste update: 21 maart 2017

Vraagtekens bij horecaproject

Prof Hengelo vreest dat versnelde bouw van horecagezone...

'Stadskantoor in Telgenflat'

voor het centrummanagement Hengelo (SCH) de verhuizing van de...

passage naar door de aanpak van stadscentrum worden afgevoerd, voor de voortgang van de...

Hengelo

Boulevard 22, 7503 NV Hengelo | tel: 074-17737670, laatste update: 21 maart 2017

Superklein kernwinkelgebied

Het toekomstige winkelgebied in de binnenstad is een compact vierkant. Maar er is straks meer dan shoppen alleen.

HENGLO - Het shoppingcentrum binnen het centrum. Binnen de Trigen, de Oudekerkstraat en de Nieuwstraat noord en oost. Hiermee wordt de toekomstige binnenstad van de toekomstige binnenstad. Het centrummanagement Hengelo (SCH) in de arm genomen om de nieuwe binnenstad vorm te geven.

in meer dan alleen een winkelgebied, zegt John Bandoel van adviesbureau Seinpost. Het bureau is door de Stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) in de arm genomen om de nieuwe binnenstad vorm te geven.

kanst, met dit compacte winkelgebied. Begin bij het hart met het centrum, en werk dan gebiedsgericht verder, is zijn advies. Naar oen is geen optie, maar daar heeft Seinpost niemand meer van te overtuigen. Het is, een pandige naar de gemeente, is zich ervan bewust dat er wat meer het centrum moet hebben, voorblijft Bandoel.

De toekomstige winkelgebied in de binnenstad is een compact vierkant. Maar er is straks meer dan shoppen alleen. Het toekomstige winkelgebied in de binnenstad is een compact vierkant. Maar er is straks meer dan shoppen alleen.

ve breedplaatsen' geconcentreerd in het centrale deel bij de Beekweg, een stuk van de wijk, waar het al een beetje 'binnen' is. Daarvoor zal de gemeente een aantal panden vernieuwen, en daarvoor moet een verwevingsfonds worden benut. Het enige van de W wil daarvoor inzetten. De bebouwing zelf 'bedacht', zegt Bandoel.

Verder worden cultuur en recreatie...

Hengelo moet werk maken van haar binnenstad

Net als in veel middelgrote steden bevindt de binnenstad van Hengelo zich in zwaar weer. De leegstand is hoog en neemt al jarenlang toe, bezoekersaantallen nemen af en de vastgoedwaarden dalen. Dit vraagt om stevige en structurele ingrepen. Tegelijkertijd, we spreken over eind 2013, moest worden geconstateerd dat de aard en omvang van de problematiek in Hengelo nog onvoldoende inzichtelijk was. En werden voor verschillende locaties nog (uitbreidings)plannen ontwikkeld. Maar misschien wel het belangrijkste, gemeente, ondernemers, vastgoedeigenaren en ontwikkelende partijen en vastgoedeigenaren werkten niet samen. Een gedeeld urgentiegevoel om met de binnenstad aan de slag te gaan ontbrak. Terwijl juist samenwerking de sleutel is naar een gezonde toekomst voor onze binnenstad!

Pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo

Stichting Centrum Management Hengelo (SCH) heeft de handschoen opgepakt en een aanvraag bij de provincie Overijssel ingediend voor de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo om te komen tot een vernieuwende leegstandaanpak.

In 2014 is volop aan deze pilot gewerkt. Een kerngroep bestaande uit SCH, Vereniging commercieel vastgoedeigenaren, woningbouwvereniging Welbions, Rabobank Centraal Twente en Bureau Hengelo heeft deze pilot begeleid. Bijzonder is dat ondernemers en vastgoedeigenaren uit de binnenstad in de pilot het initiatief namen en keuzes hebben gemaakt. Toepassing van het 'Hengelose Monopolyspel' heeft hier zeker aan bijgedragen. De gemeente heeft nadrukkelijk (beleids)ruimte geboden aan de partijen om een eigen visie te ontwikkelen. Daarmee is ook de werkwijze van deze pilot vernieuwend en zijn de ervaringen ook leerzaam voor andere binnensteden.

Leeswijzer

We starten in hoofdstuk 2 met een toelichting op het doorlopen proces. Wat hebben we gedaan? Wat was hier bijzonder aan? Wat heeft dit allemaal opgeleverd? Vervolgens gaan we in hoofdstuk 3 de diepte in en nemen u mee in relevante trends en ontwikkelingen, de vertreksituatie in Hengelo, de kern van de problematiek en de opgave(n). In laatste hoofdstukken 4 en 5 leest u achtereenvolgens meer over de visie, de uitvoeringsstrategie en de acties, maatregelen en instrumenten die ingezet gaan worden.

2. Proces

Ruim een jaar zijn we met elkaar een pad opgegaan richting een toekomstbestendige binnenstad. Dit hoofdstuk doet verslag van de bereikte resultaten.

Ondernemers en eigenaren trekken met elkaar op in een open proces

Verspreid over het jaar zijn een viertal grote bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers en vastgoedeigenaren uit de binnenstad. In totaal waren bij deze avonden ruim 300 personen aanwezig. De ervaring leert dat een dergelijke hoge opkomst redelijk uniek is te noemen. Dit is bereikt door de bijeenkomsten Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo te koppelen aan een aansprekend evenement ('verkiezing klantvriendelijkste winkel en horecabedrijf'), reguliere jaarvergadering(en) en vooral een persoonlijke benadering bij het uitnodigen. Kenmerkend voor alle bijeenkomsten was constructieve sfeer, de betrokkenheid bij de binnenstad en de bereidheid om samen te werken. Ondernemers en eigenaren onderling én met elkaar, maar zeker ook de wens om met de gemeente samen op te trekken.

De eerste bijeenkomsten stonden vooral in het teken van het creëren van een gevoel van urgentie om met de binnenstad aan de slag te gaan. Met feiten, cijfers, toelichting op trends en ontwikkelingen en prikkelende presentaties zijn ondernemers en eigenaren aan het denken gezet. Ook bij de presentaties is getracht zo dicht mogelijk aan te sluiten op de beleavingswereld van aanwezigen. Dit betekent dat ook niet is volstaan met algemene informatie over de situatie en ontwikkelingen van de binnenstad, maar op deelgebied niveau is geïnventariseerd wat er gaande is.

Een ander doel van de pilot was om niet vóór maar mét de ondernemers en eigenaren te komen tot een gedeelde visie en (leegstands)aanpak. We hebben hiertoe gebruikt gemaakt van het 'Hengelose Monopolyspel'. Dit is een werktitel voor het proces om te komen tot inzicht, krachtenveld, gezamenlijke doelen en passende instrumenten. Er zijn verschillende spelronden georganiseerd waarmee ondernemers en eigenaren zijn uitgedaagd om hun visie, aandachtspunten, ideeën en initiatieven voor de binnenstad met elkaar te delen.

Waar ook de gemeente op is aangehaakt

Gedurende het jaar nam de belangstelling voor de pilot toe, ook van partijen die niet direct belang hebben in de binnenstad van Hengelo. In juni stond de pilot in de schijnwerpers tijdens de Winkeltop van de provincie Overijssel als voorbeeldproject voor het op vernieuwende wijze tegengaan van leegstand. Duidelijk werd dat in vergelijking met de andere voorbeeldprojecten de aanpak in Hengelo zich onderscheidde in concreetheid en scherpste. Nauwelijks werd in de overige projecten gesproken over de noodzaak om vanuit winkelperspectief kansrijke en kansarme deelgebieden te onderscheiden.

Voor Hengelo is dit vanaf de start een belangrijk uitgangspunt geweest, in de overtuiging dat keuzes onvermijdelijk zijn en de aanpak en daarmee het in te zetten instrumentarium zal verschillen. Ook is de pilot gepresenteerd tijdens het jaarcongres van het KennisInstituut Stedelijke Samenleving (KISS). Dit Overijssels kennisinstituut is gericht op praktijkgeoriënteerde uitwisseling van kennis en ervaring tussen publieke en private partijen die zich bezighouden met stedelijke ontwikkeling.

Ook is gedurende de pilot ingezet op het verhogen van het politieke (en ambtelijke) bewustzijn voor de binnenstad en de effecten van het plan Lange Wemen en het nieuwe stadskantoor voor de – ontwikkeling – van de binnenstad.

Aangezien het proces 'bottom-up' is ingestoken is pas in de 2e helft van het jaar, nadat de contouren van een visie en aanpak zichtbaar werden, de gemeente benaderd. Achtereenvolgens is de pilot gepresenteerd aan het college van B&W, de gemeenteraad en aan een onlangs ingericht programmateam Binnenstad. Om een start te maken met de uitvoering van de pilot heeft eind van het jaar een bijeenkomst plaatsgevonden met (grotere) vastgoedeigenaren. Ook hier was de opkomst met circa 25 personen goed.

Buiten de geschetste bijeenkomsten hebben veel individuele gesprekken plaatsgevonden met ondernemers, eigenaren, bewoners, ambtenaren, college- en raadsleden.

Kortom, de voorliggende visie en het uitvoeringsprogramma zijn door vele ondernemers en eigenaren en in afstemming met diverse andere partijen tot stand gekomen. Het gehele traject is begeleid door een kerngroep waarin SCH, Vereniging commercieel vastgoedeigenaren, woningbouwvereniging Welbions, Rabobank Centraal Twente en Bureau Hengelo participeerden. Met hen zijn alle bijeenkomsten voorbereid, zijn de resultaten gedeeld en de vervolgstappen bepaald.

Hengelose Monopoly spel

Waarom?

Bevorderen van samenwerking tussen ondernemers en eigenaren bij het terugdringen van leegstand en de realisatie van een toekomstbestendige binnenstad. De winnaar is niet een individuele speler, maar zijn alle deelnemers als men erin slaagt om te kiezen voor een visie en strategie die leidt tot:

- Een compacte(re) binnenstad met elkaar versterkende en herkenbare deelmilieus;
- Meer en langer in de binnenstad verblijvende bezoekers;
- Behoud van de leefbaarheid, levendigheid, omzet en vastgoedwaarden;

Hoe?

interactieve spelronden ondersteund door speelbord en spelkaarten

- Spelronde 1: inzichtelijk maken feitelijke stand van zaken binnenstad, deelgebied, straat en creëren van gevoel van urgentie om met leegstand actief aan de slag te gaan;
- Spelronde 2: keuzes maken en ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie;
- Spelronde 3: aanpak bepalen voor binnenstad en per deelgebied en ontwikkelen van een bijbehorende instrumentenbox om leegstand terug te dringen.

Instrumenten

- Speelbord;
- Spelkaarten voor bepalen van visie en instrumentarium;
- Factsheets deelgebieden inzake leegstand, vastgoedwaarden, brancheontwikkeling etc.
- Barometers over de weerbaarheid en vitaliteit van de deelgebieden.

Draagvlak voor visie en aanpak

'Het komt niet vaak voor dat we het in Hengelo ergens over eens zijn, laat staan over een lastig onderwerp als onze binnenstad. Laten we deze kans nu grijpen en met elkaar de volgende stappen zetten. Elke seconde telt...'

De aandacht voor de binnenstad van Hengelo is afgelopen jaar enorm toegenomen. Regelmatig was de binnenstad en de pilot in het nieuws. Uit de opkomst tijdens de bijeenkomsten en nieuwe initiatieven spreekt een grote betrokkenheid onder ondernemers en vastgoedeigenaren met hun stad. Maar ook vanuit de gemeente is de aandacht voor de binnenstad gegroeid en wordt met een programmatische aanpak onder aansturing van een wethouder binnenstad, de heer Elferink, gewerkt aan en toekomst.

Aanjager achter deze hernieuwde aandacht voor de binnenstad was de nut en noodzaak die ondernemers, eigenaren en gemeente voelen om met hun binnenstad aan de slag te gaan. Actuele feiten, cijfers, trends en ontwikkelingen hebben het inzicht in de problematiek bij alle betrokkenen vergroot. Conclusie was: 'niks doen is geen optie'. Er is een grote honger om aan de slag te gaan, te experimenteren in de eigen straat en buurt, ervaringen met elkaar te delen én inzicht te krijgen wat nu wel en niet werkt in de praktijk.

Ondernemers en eigenaren hebben een gedeelde visie en aanpak - die bestaat uit een pakket aan concrete voorstellen, instrumenten en maatregelen - ontwikkeld voor een toekomstbestendige binnenstad. Dit is bijzonder omdat zeker vandaag de dag ook pijnlijke keuzes moeten worden gemaakt. Concreet, niet overal in de binnenstad zullen over 10 jaar winkels in het straatbeeld aanwezig zijn. Dit betekent overigens niet dat iedere ondernemer of eigenaar uit de binnenstad de mening deelt van hun collega's. Dat is gelet op de verscheidenheid aan belangen een utopie. Maar er is een kopgroep van maar liefst 80 ondernemers/eigenaren die heeft aangegeven zich te willen inzetten. En er zijn al concrete initiatieven vanuit de verschillende deelgebieden die straten aantrekkelijker maken en aansluiten op de ontwikkelde visie.

3. Analyse

De leegstand in de binnenstad maakt duidelijk dat ons centrum niet goed functioneert. Wat zijn de kwaliteiten van de binnenstad, wat zijn relevante trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op dit functioneren en wat is de kern van de problematiek en de kernopgave voor de Hengelose binnenstad? Deze vragen komen aan bod in dit hoofdstuk .

Het winkellandschap verandert snel en structureel

'Eventuele sluiting V&D in Hengelo zou rampzalig zijn'

Gepubliceerd op: 02/02/2015

Het mogelijke faillissement van Vroom & Dreesman of eerder al de sluiting van V&D filialen, zou 'rampzalig' zijn voor de bezoekersaantallen aan de Hengelse binnenstad'. Dat is de mening van het Radio Hengelo discussiepanel dat zich daar zondagmiddag in het radioprogramma Kwartetten over uitsprak. Hengelo zou met het eventueel verdwijnen van de V&D vestiging een belangrijke aanzuiger van binnenstadbezoekers kwijtraken. 'En dat kan het stadscentrum in deze voor winkeliers toch al moeilijke tijden, niet gebruiken'.

V&D probeert met ingrijpende maatregelen de toekomst van het bedrijf veilig te stellen, maar ondervindt daarbij grote weerstand.

Zo is een 'huuroffer' dat de eigenaren van de panden van V&D moeten brengen, in verkeerde aarde gevallen. Het concern wil dat zijn verhuurders instemmen met een huurvrije periode van vier maanden. Vrijdag werd bekend dat vastgoedeigenaar IEF Capital de V&D-panden in Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Maastricht wil laten ontruimen, als de keten de huur niet betaalt. Ook andere verhuurders dreigen met juridische stappen. Wat de status bij het Hengelse filiaal is, is op dit moment niet bekend.

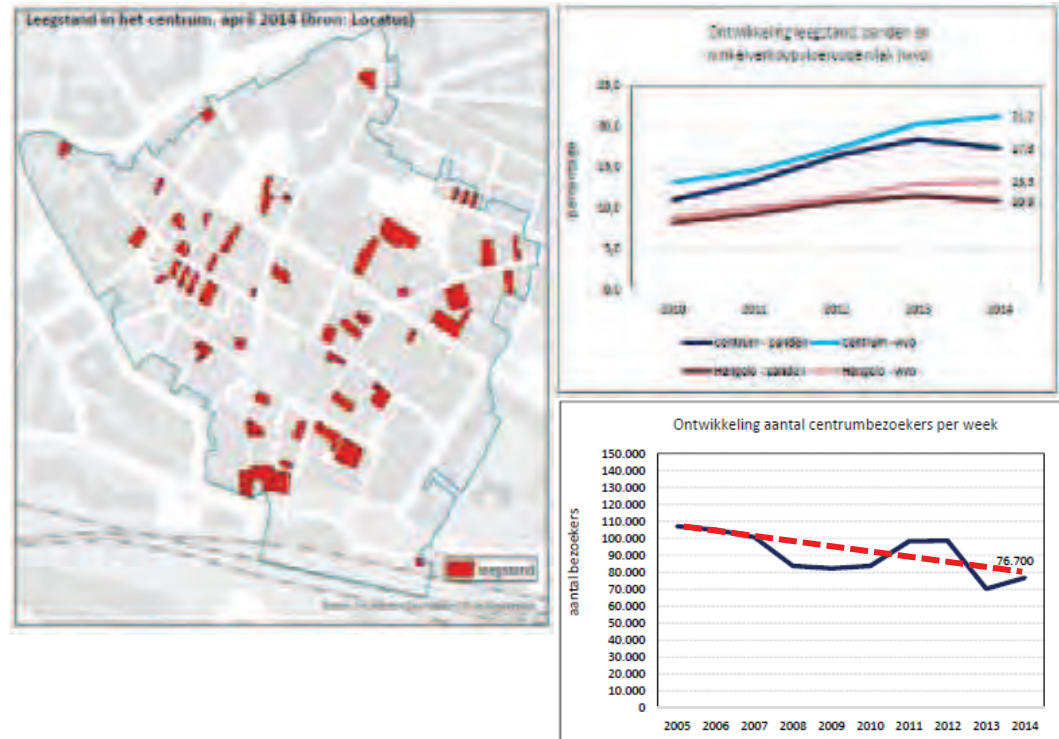
- **Detailhandel en/of dienstverlening en/of horeca worden steeds vaker in één ruimte gecombineerd.** Niet alleen de functies, maar ook de assortimenten 'vervagen'. Steeds meer winkels verkopen 'branchevreemde' producten en/of wisselen continue (een deel) van het assortiment.
- **Verskillende ondernemers vormen samen nieuwe concepten.** Door een deel van een winkel/etalage te huren bijvoorbeeld. Of door zich shop-in-shop bij gevestigde ondernemers te presenteren. Uit onderzoek blijkt dat ook webondernemers hier interesse in hebben.
- **Schaalvergroting en superspecialisatie** zijn twee strategieën om de consumenten keuze te bieden in de vorm van breed of diep aanbod.
- **Filialisering en afname** van het aantal zelfstandige ondernemers. Steeds meer bedrijven werken samen in de inkoop, marketing en/of bedrijfsvoering. De zelfstandige ondernemer verliest daarbij steeds meer terrein aan (inter)nationaal opererende ketens en winkelformules. Het gebrek aan bedrijfsopvolgers versterkt deze ontwikkeling.
- **Focus op prijs en snelheid.** Steeds meer bedrijven spelen in op de behoefte aan scherp geprijsde mode. Dit verklaart de opkomst van de zogenaamde 'fast fashion' waarbij ketens als ZARA (Inditex), H&M en Primark bekende exponenten zijn. Hierdoor neemt de druk op het middensegment verder toe.
- **Huurprijzen ter discussie.** De detailhandel moet meebewegen met de grillen van de consument. Inmiddels is duidelijk dat ook eigenaren niet achter kunnen blijven. Steeds vaker staan huurprijzen ter discussie en wordt de samenwerking tussen ondernemer en verhuurder via ingroei- en/of omzethuur meer flexibel vorm gegeven.

Vertreksituatie Hengelo: zorgwekkend

De situatie is al enkele jaren zorgwekkend

De huidige situatie in de binnenstad van Hengelo is niet rooskleurig. De leegstand is aanzienlijk. Ruim 20% van het verkoopvloeroppervlak en zo'n 11% van het aantal panden zijn in afwachting van nieuwe gebruikers. De leegstand is sinds 2010 toegenomen en is in de periode 2013 – 2014 iets afgevlakt. Zie ook het figuur hiernaast.

De consument verandert zijn gedrag, snel en structureel. Hij oriënteert zich en koopt via internet. En is daardoor goed geïnformeerd en kritisch. Sowieso staan de bestedingen onder druk vanwege de crisis en omdat de prijsbewuste consument zijn geld anders besteed (denk aan het aflossen van hypotheekschulden). De prijsdruk die ontstaat, zet de winstmarges onder druk. De consument is bovendien minder trouw aan merken, winkels en winkelgebieden. In Hengelo uit zich dit in afnemende bezoekersaantallen aan het centrum. De nevenstaande figuur geeft de resultaten van passantentellingen in de afgelopen jaren (blauwe lijn) en de trend in de ontwikkeling van de bezoekersaantallen (rode gestippelde lijn).

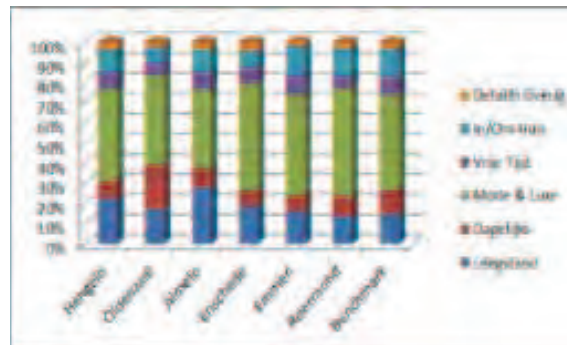
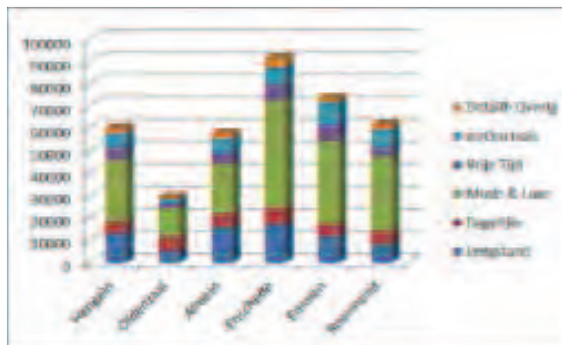

Positionering centrum Hengelo

Inwoner Hengelo belangrijkste doelgroep

De belangrijkste klant van het centrum is de inwoner van Hengelo. Driekwart van de bezoekers komt uit Hengelo. Dit betekent dat ook een belangrijk deel van de omzet afkomstig is vanuit Hengelo. Deze doelgroep moeten we koesteren. Zeker als we weten dat het inwonertal in de periode tot 2040 beperkt zal groeien tot circa 81.700 inwoners (in 2014 bedroeg het inwonertal zo'n 81.000), waarvan zo'n 27% ouder dan 65 jaar zal zijn. Overigens doen de categorieën 'jong' en 'oud' onvoldoende recht aan de diversiteit in wensen en verwachtingen van de consument. Steeds meer moet worden erkend, en rekening gehouden, met verschillende leefstijlen. Willen we dus de consument effectief aanspreken, dan moeten we allereerst constateren dat 'de' consument niet bestaat.

Een beperkt deel van de omzet komt van buiten Hengelo. Een blik op de regionale concurrentiepositie laat zien waarom. Kijken we naar het winkelverkoopvloeroppervlak en de diversiteit van het palet aan winkels, dan kan de consument die in de regio woont vaak prima terecht in de eigen plaats. En op het moment dat deze een dagje wil gaan 'shoppen', dan is Enschede op steenworpafstand een geduchte concurrent. Concurrenten die overigens ook niet stil zitten ook lonken naar de gunst van de consument.

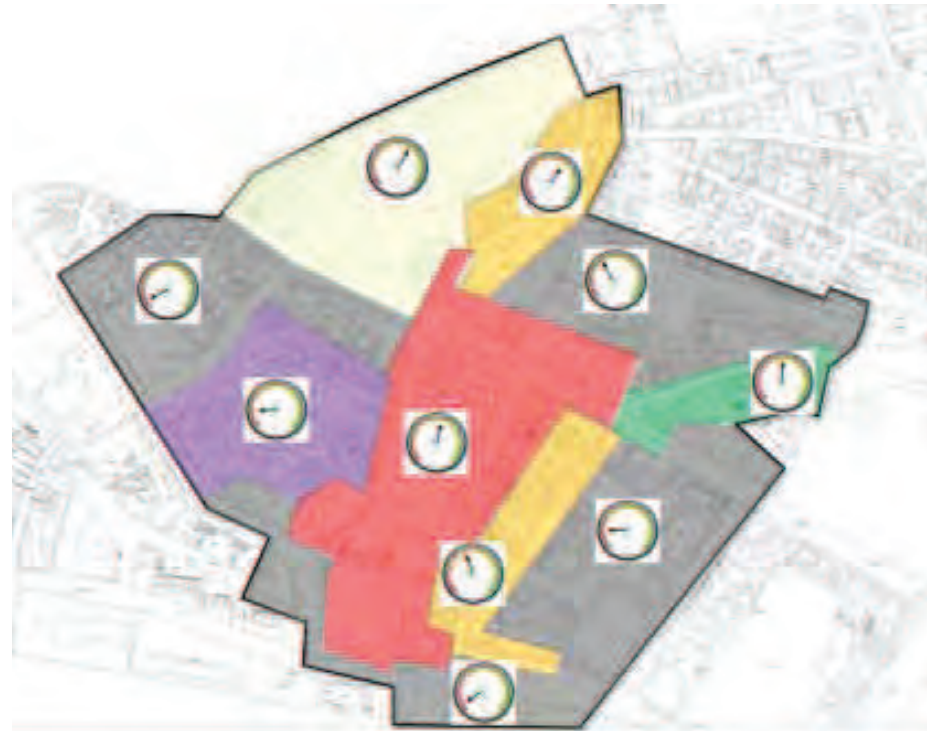
Positionering centrum Hengelo

Het kernwinkelgebied spreekt vooral de gele leefstijl aan. Zij zijn eigentijds, sportief en prijsbewust. De blauwe leefstijl wordt ook bediend door bijvoorbeeld de modewinkels in het hogere prijssegment die zich voor een deel in het cultuurcluster bevinden. Deze doelgroep is merkbewust en houdt van luxe, service, stijl en klasse. De rode leefstijl laat zich karakteriseren met trefwoorden als trendsettend, apart, vintage, cultuur, anders en eigenzinnig. Delen van de Wemenstraat en Drienerstraat zullen deze doelgroep aanspreken. Gemak, comfort, overzichtelijk, vertrouwd, no nonsense en prijsbewust zijn aspecten die de groene leefstijl aanspreken. De kennis van de interesses en motivaties van deze leefstijlen kan gebruikt worden in de uitwerking van de gebiedsprofielen en worden vertaald in een bijpassende branchering en zelfs de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte (denk ook aan uitstallingen).

De binnenstad is onsamenhangend

Wanneer we inzoomen op de binnenstad van Hengelo, dan kunnen we een aantal deelgebieden onderscheiden. De nevenstaande kaart laat de deelgebieden zien en een barometer die aangeeft hoe het gebied scoort op aspecten als (de ontwikkeling van) de bezoekersstromen, vastgoedwaarde, huurprijzen, leegstand, branchering, bereikbaarheid en vestigingsplaatskwaliteiten. Het beeld is duidelijk; geen van de gebieden scoort overtuigend. Zorgwekkend is het gegeven dat de verschillende deelgebieden elkaar niet aanvullen, niet herkenbaar zijn noch goed met elkaar zijn verbonden.

De consument vraagt om echte keuzen

De tijd van pappen en nathouden, hopen dat het tij zal keren is voorbij. Om de consument te binden en nieuwe consumenten te verleiden naar Hengelo te komen zijn echte (pijnlijke) keuzen onontkoombaar! En in de concurrentieslag met internet moet de binnenstad haar klanten aanspreken met service en gemak. Dit vraagt allereerst om een heldere positionering & profilering. In de regio; hoe onderscheiden we ons van Enschede en Almelo? Binnen Hengelo; hoe onderscheidt de binnenstad zich van de wijkcentra?

Stadscentra van de toekomst zijn overigens niet alleen winkelcentra. De binnenstad van Hengelo zal een andere rol in de stad gaan spelen als etalage, podium en laboratorium. Als etalage toont zij de (vaak onbekende) activiteiten die verspreid in de stad plaatsvinden. Het centrum kan ook een podium zijn voor bijvoorbeeld culturele activiteiten. Op het moment dat nieuwe ondernemers de kans krijgen om met het publiek nieuwe diensten en producten te ontwikkelen en te testen, vervult het centrum een functie als laboratorium. Zo'n centrum maakt de stad economisch, sociaal en cultureel sterker. En maakt het mogelijk om belevenis met betekenis te bieden.

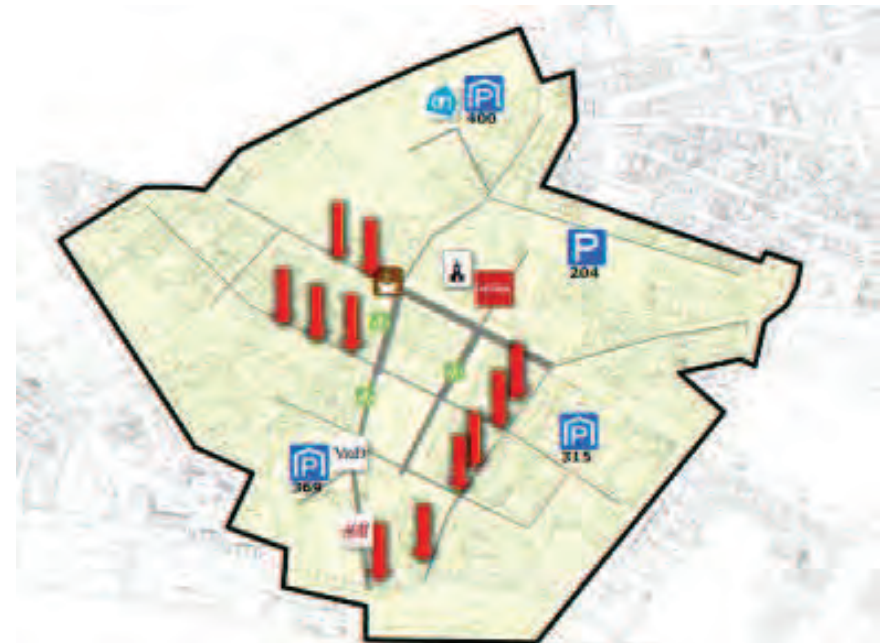
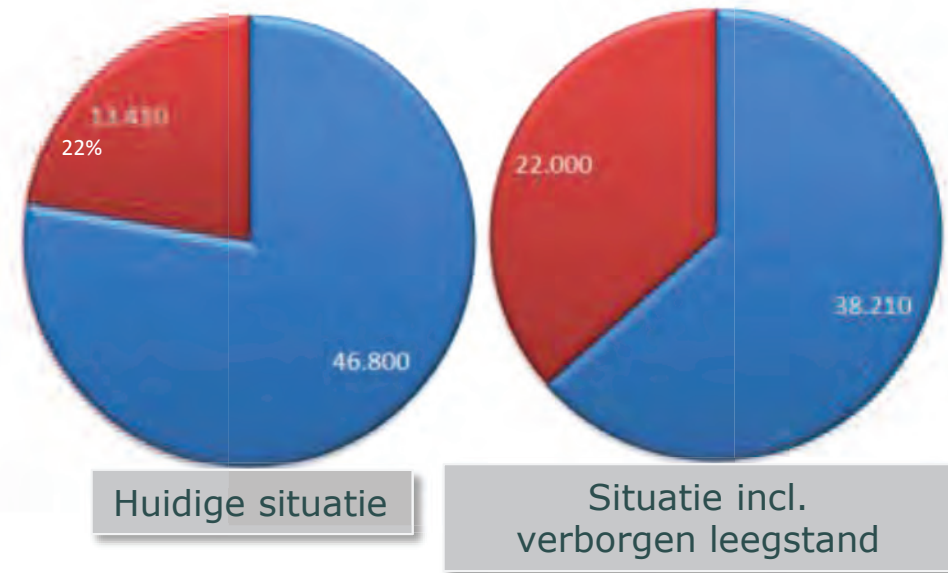
Zo'n benadering creëert ook aanknopingspunten om 'kleur' te geven aan de verschillende deelgebieden. Denk bijvoorbeeld aan de wijze waarop attractieparken zijn opgebouwd aan verschillende elkaar aanvullende 'werelden'. Met voor verschillende doelgroepen of leefstijlen wat wils. Met naast winkels nadrukkelijk ook ruimte voor horeca, cultuur en wonen.

4. Visie

In dit hoofdstuk werken we de visie op de gewenste ruimtelijk economische structuur uit. Dit is 'de stip op de horizon' waar ondernemers, eigenaren met de gemeente samen naar toe willen werken. Niets doen is immers geen optie. De visie geeft richting aan de samenwerking en is vertaald in concrete acties en maatregelen om het tij te keren. Tegelijkertijd is de visie niet in beton gegoten. De visie wordt op onderdelen samen met partijen in het veld verder uitgewerkt en uitgediept. Omdat Hengelo zich simpelweg niet kan permitteren tijd te verliezen zijn eigenaren, ondernemers en de gemeente vooruitlopend op de vaststelling van dit document al gestart.

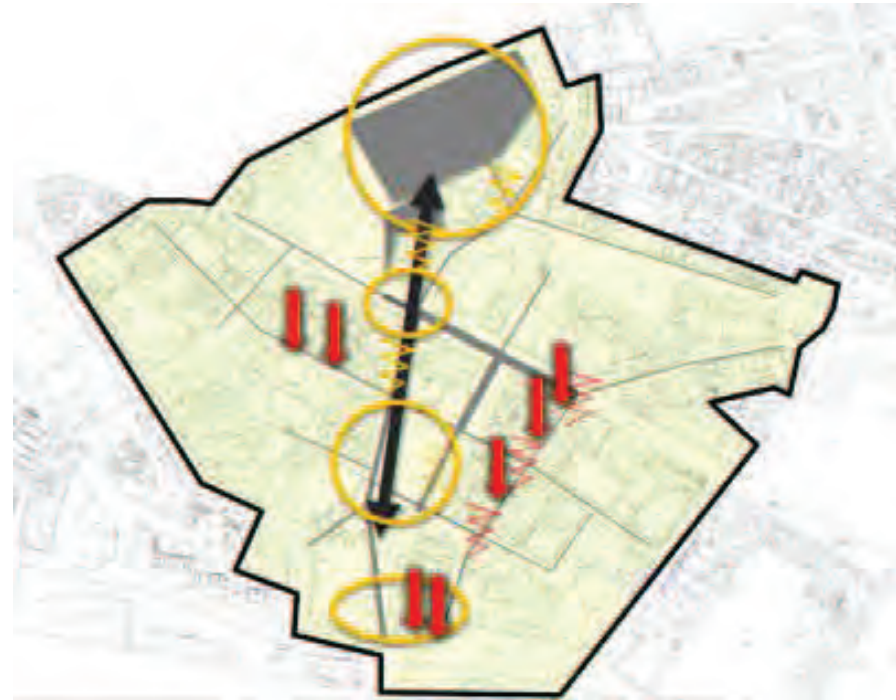
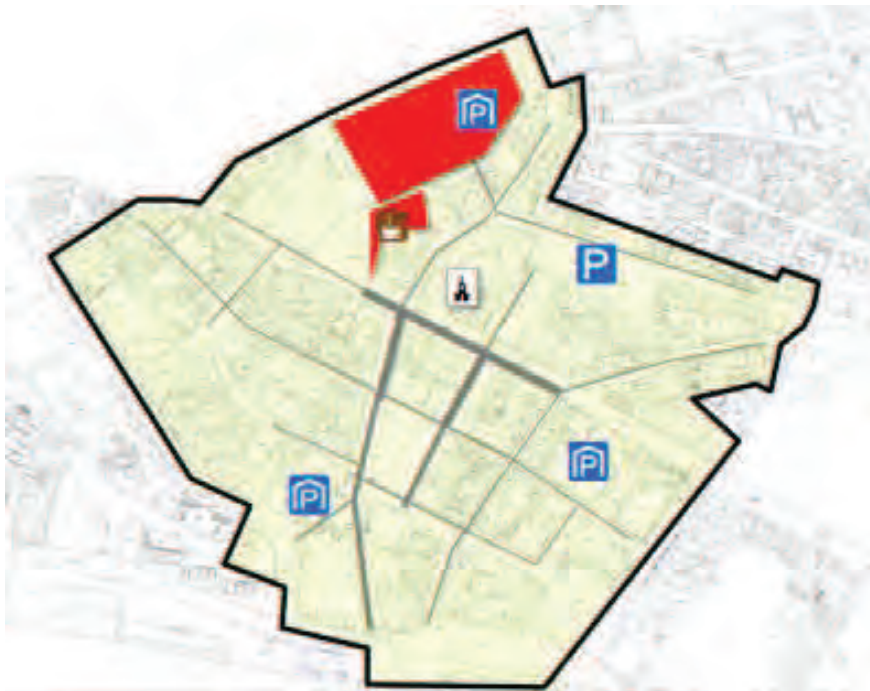
Optie: Niks doen?

Uiteraard kunnen we ervoor kiezen om in Hengelo door te gaan op de huidige voet, hopen dat het tij gaat keren en het perspectief voor detailhandel in de binnenstad verandert. Zoals in voorgaand hoofdstuk is beschreven is de leegstandsproblematiek in Hengelo echter te omvangrijk en bovendien structureel van aard. Uit een berekening blijkt bovendien dat er momenteel feitelijk sprake is van een aanzienlijke verborgen leegstand. Ondernemers waar het water aan de lippen staat. Zonder een aanpak van binnenstad zal de (concurrentie)positie verder verslechteren, de leegstand snel toenemen en de leefbaarheid in delen van de binnenstad in het geding komen. Straten die het nu al moeilijk hebben, zoals Marktstraat, Beekstraat, Nieuwstraat, worden het eerste slachtoffer. Daar zullen steeds meer gaten ontstaan in het winkelaanbod, die in het beste geval worden opgevuld met tijdelijke en/of 'vage' functies.

Optie: Doorgaan Lange Wemen in huidige opzet

De consument vraagt om compacte binnensteden, met logische looproutes en voldoende belevingswaarde. Dat is in Hengelo nu niet het geval. Sterker nog, voor de consument die onbekend is in Hengelo, is het niet eenvoudig om te weg te vinden. Indien het plan de Lange Wemen in haar huidige opzet doorgaat - met voor het (kern)winkelgebied concurrerend winkelaanbod - wordt de binnenstad nog langgerechter. Er zal een 'eilandenstructuur' ontstaan met goedlopende clusters van winkels en horeca, onderbroken door stukken waar geen of voor de consument niet aantrekkelijke publieksfuncties zijn gesitueerd.

Consument centraal, winkelgebied compacter

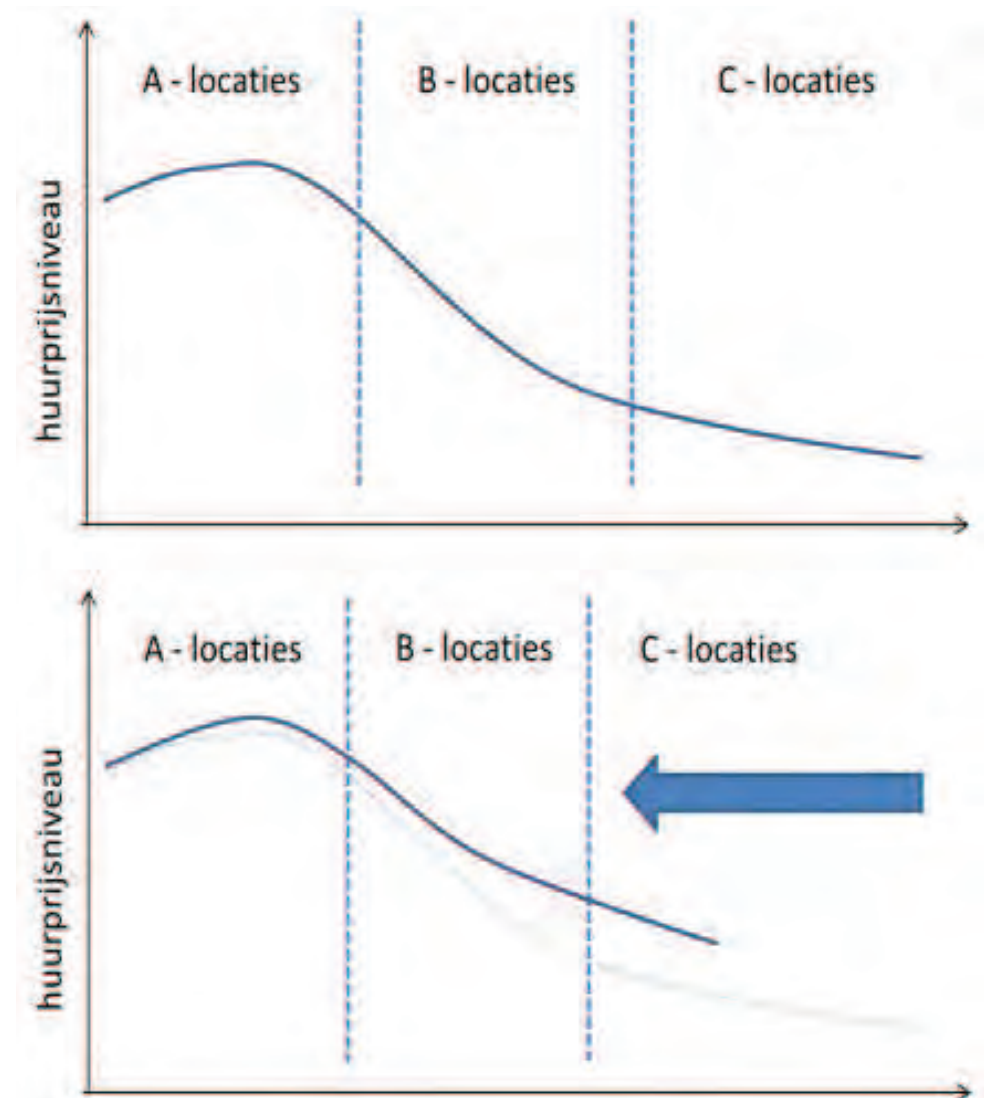
Versterk het economisch functioneren

Alle acties moeten er toe leiden dat consumenten Hengelo meer gaan bezoeken en meer gaan uitgeven. Anders gezegd; de consument staat centraal. Op dit moment weet te binnenstad die consument onvoldoende te verleiden. De huidige opzet van de binnenstad volstaat niet meer, en moet aangepast worden aan de (toekomstige) wensen en verwachtingen van de consument. Deze transformatie vraagt soms pijnlijke ingrepen. Maar op de lange termijn draagt dit bij aan een beter economisch functioneren. Waardoor ook ondernemers en eigenaren kunnen en zullen investeren.

Maak het winkelgebied compacter

Het winkelgebied is nu simpelweg te omvangrijk. De consument vindt zijn weg niet. En te veel ondernemers strijden om de gunst van dezelfde klant. Het winkelgebied moet compacter worden gemaakt. Goed voor de klant, goed voor de ondernemer en eigenaar. Op dit moment zijn de huurprijzen op de slechte B- en C-locaties laag om te kunnen concurreren met de betere locaties. Op het moment dat deze meters uit de markt worden genomen, verbeterd het functioneren van de overblijvende winkelmeters. En zal de investeringsbereidheid op deze locaties toenemen. De figuur hiernaast maakt dat inzichtelijk.

Overigens zijn de huurprijsniveaus en het economisch perspectief op sommige locaties dusdanig dat invulling met andere functies dan winkels met een ander risicoprofiel serieus overwogen moet worden.

Hengelo moet kleur bekennen

Beken kleur door ruimte voor 'nieuwe' functies

De binnenstad van Hengelo moet dus kleur bekennen. Dit betekent dat die gebieden waar onvoldoende economisch perspectief is voor winkels een ander perspectief moet worden geboden. Waarbij ook recht wordt gedaan aan het feit dat een binnenstad meer is dan een verzameling van winkels en horeca. De binnenstad van de toekomst onderscheidt zich juist door een mix van functies. En laat de consument ook zien dat er verschillende deelgebieden zijn. Bijvoorbeeld door gekleurde bestrating, het aanlichten van gevels of bijzondere verlichting.

Versterk vestigingsplaatsfactoren

De binnenstad van Hengelo heeft ook kwaliteiten die versterkt kunnen worden. Laten we de brede opzet van de openbare ruimte benutten om weer ruimte te geven aan de auto op die plaatsen waar dat (verkeerstechnisch) kan. Of denk aan groen en waterelementen. Deze verbetering van de vestigingsplaatsfactoren biedt ook ondernemers nieuw perspectief. Maar denk ook aan het verplaatsen van bedrijven die nu aan de rand van het centrum zijn gevestigd die op een andere plek meer tot hun recht zouden komen.

Verbind de delen van de binnenstad

Voorkomen moet worden dat de clusters en deelgebieden als een soort eilanden gaan functioneren. Duidelijke ruimtelijke en functionele verbindingen zijn nodig. Dit kan in de vorm van stedenbouwkundige ingrepen. Maar ook met lichtroutes, geluid kan de bezoeker begeleidt worden tijdens zijn rondgang door het centrum. Essentieel is dat parkeergarage P1 zijn functie als bronpunt beter gaat invullen. Meer bezoekers moeten deze garage als vertrekpunt gaan gebruiken voor het bezoek aan de binnenstad. Dit is essentieel voor de doorbloeding van het oostelijke deel van de binnenstad.

Werk gebiedsgericht

De gewenste verbeteringen vragen inzet van ondernemers, eigenaren, gemeente en centrummanagement. We kiezen daarbij een passend schaalniveau om maximaal commitment van deze partijen te kunnen organiseren.

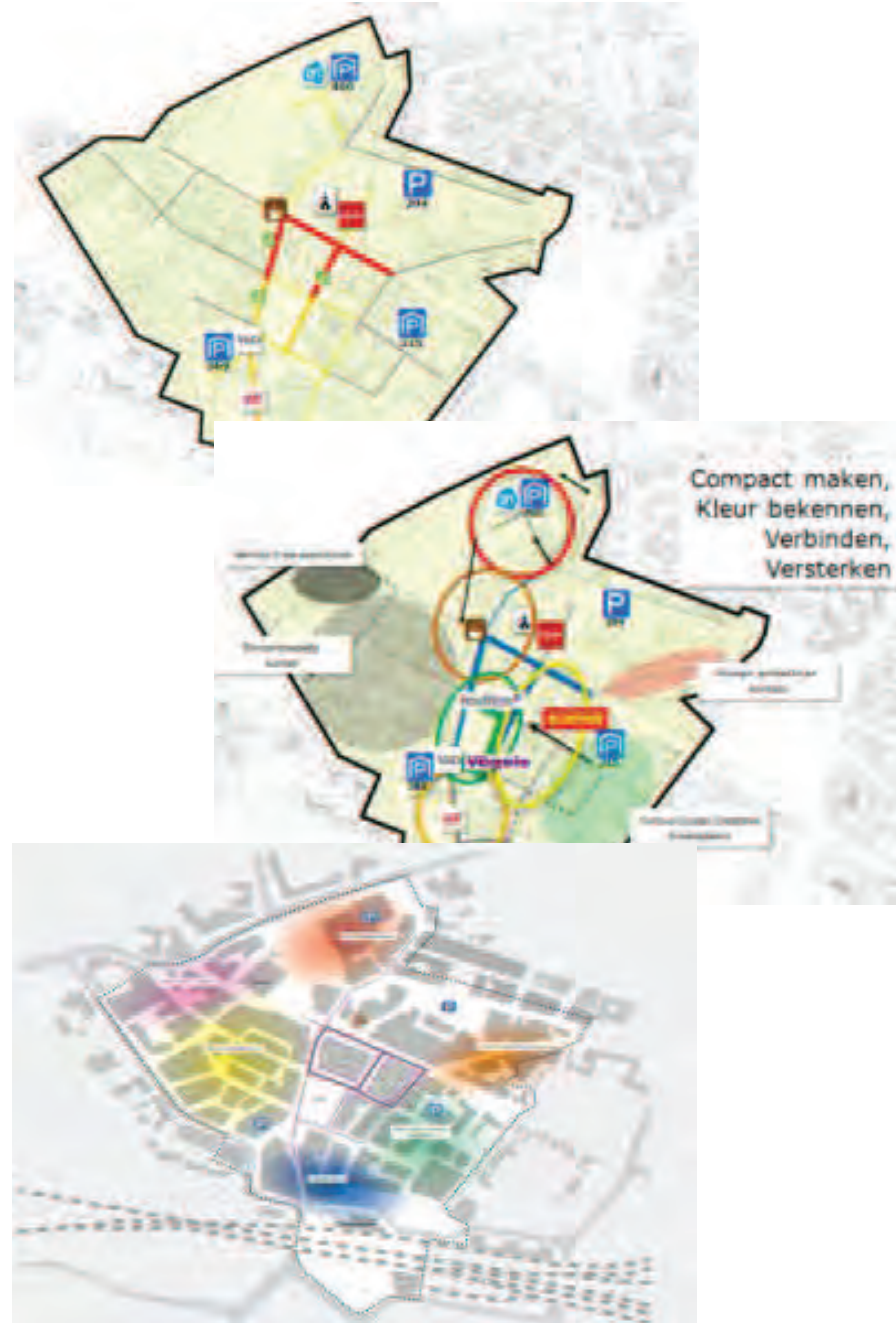
Consument leidend

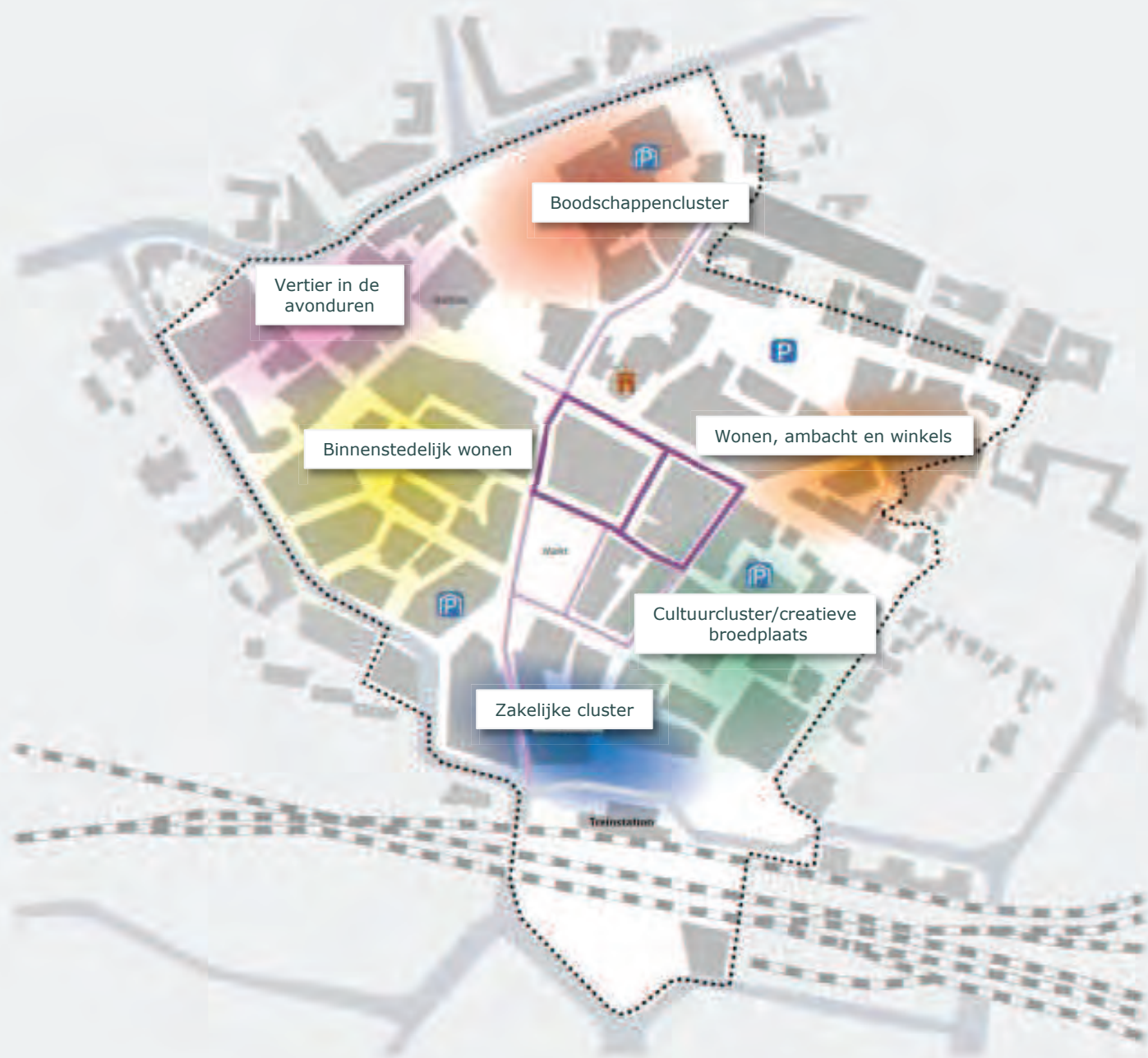
De consument is leidend

De ontwikkeling van de visie is een proces geweest waarbij denkrichtingen gaandeweg in het gesprek met alle betrokkenen zijn aangescherpt en aangevuld. Het gedrag van de consument stond centraal. De nevenstaande kaart laat de huidige passantenstromen en -intensiteiten zien. De meeste bezoekers komen in het gebied Enschedesestraat, Telgen en Brinkstraat. Straten waar gemiddeld minder bezoekers lopen, zijn bijvoorbeeld de Marktstraat en de Beekstraat.

Het geheel is meer dan de optelsom der delen

Vanuit deze basis een beeld van beeld waarin de deelgebieden aanvankelijk werden aangegeven als cirkels. Vanuit de overtuiging dat de deelgebieden complementair moeten zijn, en dus in elkaar moeten overlopen, zijn in de uiteindelijke visie verschillende 'sfeergebieden' verbeeld met als drager (of kapstok) de winkelstructuur. Het hart van het winkelgebied bestaat uit (delen van) de Enschedesestraat, Brinkstraat, Markt, Telgen en Nieuwstraat (het 'achtje'). Hierna worden de verschillende deelgebieden nader beschreven.

Kansrijke clusters en deelgebieden

Mengmilieus die kleur geven aan de binnenstad

Een aantal gebieden in de binnenstad bevindt zich in transitie, dat laat de huidige leegstand zien. We stellen voor de gebieden actief te transformeren naar mengmilieus met de volgende karakters.

Marktstraat – Beekstraat

Hier liggen kansen om het gebied te transformeren naar een binnenstedelijk woongebied. Dit soort gebieden zijn vooral bij jongeren en starters op de woningmarkt in trek. Eigenaren hebben hiervoor al een aantal eerste beelden ontwikkeld. Doorbraken in de ruimtelijke structuur van de Marktstraat – Beekstraat en het toevoegen van groen zijn nodig om het beoogde woonmilieu te (kunnen) realiseren.

Omgeving van het station en de zuidelijke zijde van De Brink.

Dit gebied kan zich ontwikkelen als een zakelijk district. De huisvesting van ambtenaren in dit gebied past, en versterkt, dit profiel.

De Drienerstraat

Kan zich onderscheiden door een mix van wonen, ambacht en winkels.

Lange Wemen

Tijdelijk kan een groot deel van dit plangebied worden ingericht als stadspark met extra parkeerplaatsen voor de binnenstad/Thiemsbrug. Op termijn is het wenselijk een economische functie toe te voegen die (meer) past bij het gebied, nieuwe mogelijkheden creëert voor de binnenstad en waar marktruimte voor is. Vanuit dit perspectief zijn stedelijke leisurefuncties en interessante optie om nader te verkennen.

Kansrijke clusters en deelgebieden

Cultuur als dragende functie

Cultuur kan een dragende functie worden in het oostelijke deel van de binnenstad nabij de (trekkers) bibliotheek en het theater. De detailhandel en horeca kunnen aansluiten bij dit profiel. Denk aan lounge horeca, winkels die langer open zijn, etc. Maar ook nieuwe functies als een kunstuitleen en een museum kunnen het profiel van dit deelgebied versterken.

De Pastoriestraat en de directe omgeving heeft alles in zich om te worden ontwikkeld tot een toekomstbestendig cluster van avondhoreca

De samenhang in het gebied en de relatie met de omliggende centrumstraten moet daarvoor wel worden versterkt. Het versterken van de historische identiteit wordt belangrijk gevonden. Aan de Pastoriestraat en in de directe omgeving is het nodige cultuur historisch erfgoed aanwezig. Eigenaren en ondernemers willen panden aanlichten en gevels in hun oude straat terugbrengen om het verleden meer zichtbaar en beleefbaar te maken. De kwaliteitsslag zou gecombineerd moeten worden met het opknappen van de openbare ruimte en het creëren van pleinruimte. Dit ondersteunt het streven van de ondernemers om een bredere groep consumenten te trekken die niet alleen komen voor een drankje, maar ook voor een hapje. Zij willen een passende programmering van activiteiten opzetten (samen met kunstenaars en creatieven) om deze doelgroep actief naar het gebied te trekken.

Kansrijke clusters en deelgebieden

Gebieden waar winkels en horeca het straatbeeld domineren

Door deze keuze verschuift de focus wat betreft winkels en/of horeca naar de volgende gebieden:

Thiemsbrug als boodschappencluster

Modernisering van het bestaande aanbod is daarvoor een voorwaarde. Dit betekent overigens niet dat hier per saldo meer winkelmeters voor nodig zijn. Ga uit van de bestaande aanbieders. En probeer winkels die niet passen binnen dit profiel te verleiden om zich elders in het gebied te vestigen.

Het cluster nabij **het Burgemeester**

Janssenplein kenmerkt zich door de verschillende (dag)horecazaken. Dit cluster kan versterkt worden door in te zetten op een aantrekkelijk horecaplein aan het kruispunt Enschedesestraat, Brinkstraat, Wemenstraat en Burgemeester Janssenplein.

In de **Brinkstraat zuid, Markt, Molenstraat,**

Nieuwstraat Zuid, Wemenstraat treft de bezoeker een mix van winkels, horeca, diensten en ambacht. De straten zijn ingericht als voetgangersgebied of de auto is te gast.

In de hoofdwinkelstraten **Brinkstraat Noord,**

Telgen, Enschedesestraat en de Nieuwstraat Noord wordt het straatbeeld gedomineerd door winkels en daghoreca.

5. Uitvoeringsprogramma

Veel visies komen niet tot uitvoering. Daarom is in de pilot veel tijd besteed aan het creëren van draagvlak voor een gezamenlijke visie op de Toekomstbestendige Binnenstad. Dat is gelukt, maar daarmee zijn we er nog lang niet. Wat kunnen ondernemers, eigenaren en gemeente komende periode van elkaar verwachten, op welke wijze wordt samengewerkt en welke instrumenten worden ingezet? U leest hierover meer in dit afsluitende hoofdstuk.

Noodzaak van een doordachte uitvoeringsstrategie

De opgaven in Hengelo zijn omvangrijk en complex. Toch kan worden geleerd van ervaringen elders, zowel nationaal en internationaal. Er zijn talloze initiatieven gestart in dorpen en steden om leegstand te bestrijden. Vaak wordt de strategie gevolgd van 'laat duizend bloemen bloeien'. Maar is dit wel effectief? Welke instrumenten passen in de huidige tijd, waarin de overheid vooral een faciliterende rol heeft? Is bijvoorbeeld toepassing van de leegstandsverordening wel wenselijk in een gebied waar het grootste probleem het ontbreken van voldoende huurders is? En wat zijn de (on)bedoelde bijeffecten van instrumenten? En welke instrumenten versterken elkaar en welke niet? Zomaar enkele vragen die ook bij de opgave van Hengelo van belang zijn.

Uiteraard gaan we per deelgebied en indien nodig per straat *maatwerk* bieden. De in de pilot toegepaste 'bottom up' benadering heeft de gewenste input opgeleverd. Maar minstens zo belangrijk is een *samenhangende aanpak*. Een aanpak waar private investeringen, mits deze passen in de visie Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo, en publieke investeringen elkaar versterken. En uiteraard is het zaak om niet alleen maar in te zetten op veranderingen die veel tijd vragen. Het herinrichten van een straat gaat niet zomaar. De aanpak zal bestaan uit een goede *mix van korte en (middel)lange maatregelen*.

'Ruimte voor ondernemerschap én vernieuwing' dat is de rode draad om te komen tot een toekomstbestendige binnenstad. Alle in te zetten instrumenten worden aan dit uitgangspunt getoetst. Concreet betekent dit o.a. meer flexibiliteit in bestemmingsplannen waardoor nieuwe functies een kans krijgen en meer mogelijkheden ontstaan voor mengformules (detailhandel, horeca, dienstverlening), meer ruimte voor terrassen, minder regeldruk. Maar tegelijkertijd wordt van ondernemers en eigenaren een actieve(re) opstelling gevraagd. Zij zullen met nieuwe initiatieven en een visie op hun straat deze (beleids)ruimte moeten 'afdwingen'. Dit betekent dat de samenwerking tussen ondernemers, eigenaren, gemeente en andere belanghebbenden anders wordt. Nieuwe financieringsvormen zullen gaan ontstaan, bijvoorbeeld het instellen van Vereveningsfonds Hengelo.

Helderheid vooraf over elkaars rollen past ook bij onze uitvoeringstrategie. Een ieder weet wat men van elkaar kan verwachten en waarop men aanspreekbaar is. Pas dan zal een goede basis ontstaan van de door alle partijen gewenste samenwerking! Dit moet vervolgens vorm krijgen in een gezamenlijke *uitvoeringsorganisatie*. Dan zijn de voorwaarden gecreëerd voor een succesvolle aanpak van de Hengelose binnenstad.

Ondernemers en eigenaren moeten (vooral) investeren...

Door de visie wordt het voor marktpartijen duidelijker waar en op welke wijze men het beste kan investeren. Dit betekent dat in het kernwinkelgebied van Hengelo volop ruimte is om te investeren in de noodzakelijke vernieuwing van het winkelaanbod. Als de gemeente voorgaande stap heeft gezet en voorliggende visie heeft overgenomen, dan zijn toch echt de marktpartijen aan zet. En dan is het noodzakelijk om op straat- of deelgebiedniveau samen (te blijven) werken. Dus gezamenlijk nadenken over de gewenste ontwikkeling van je straat/gebied, dit uitwerken in gebiedsprofielen - deze geven richting en inhoud aan acquisitie, promotie & marketing, inrichting gebied etc. - en vervolgens om een slimme manier nieuw ondernemerschap aan je straat/pand binden. Er zijn diverse voorbeelden in het land waar dit werkt, maar we hoeven geen eens zover te shoppen, ook de Drienerstraat is een goed praktijkvoorbeeld.

Er wordt een kopgroep geformeerd van ondernemers en onroerend goed eigenaren die zich gaan inzetten voor de binnenstad, hun straat en deelgebieden. Hiervoor hebben zich reeds 35 personen aangemeld. Deze Kopgroep zal komende tijd een cruciale rol spelen om ervoor te zorgen dat ook andere ondernemers en eigenaren initiatieven gaan ontplooiën.

...maar de rol van de overheid blijft cruciaal....

Overheden zijn op zoek naar hun nieuwe rol. Uiteraard beseffen alle betrokkenen dat er geen potten met geld beschikbaar zijn. Maar te snel wordt nu het initiatief aan de markt overgelaten en dat leidt vaak tot stilstand en een groeiende afstand tussen publieke en private partijen. En dat terwijl we al eerder constateerden dat 'men' elkaar nodig heeft.

De gemeente heeft een regisseurs- en een faciliterende rol. Een kritische succesfactor van de Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo is het bestuurlijk bekrachtigen van de in deze rapportage opgenomen visie. Dit betekent de keuze voor een compacte opzet van de binnenstad, waaronder het niet doorgaan van het plan de Lange Wemen in haar huidige opzet, inclusief de nieuwbouw van het stadskantoor. Overigens zijn we niet tegen vernieuwing van Thiemsbrug, integendeel, dit is broodnodig, maar vooral om het dagelijkse boodschappencluster aldaar te versterken.

Vervolgens zal de gemeente vanuit haar faciliterende rol het planologische kader zodanig moeten herijken dat de beoogde transformatie van delen van de binnenstad niet alleen mogelijk wordt, maar bij voorkeur ook wordt gestimuleerd. Dit geldt tevens voor investeringen in het openbaar gebied. Dit betekent ook dat van de gemeente wordt gevraagd om anders om te gaan met hun reguliere onderhoudsbudgetten, bijvoorbeeld door dit soort investeringen afhankelijk te laten zijn van particuliere initiatieven in een straat of deelgebied. Idealiter is de rol van de gemeente afhankelijk van de potentie van een gebied en kwaliteit van de partijen. Dit vergroot de kans dat marktpartijen worden verleid om te gaan investeren.

Uitnodigingsplanologie

Lang niet altijd past een initiatief van een ondernemer, vastgoedeigenaar of burger in een bestemmingsplan. Uitnodigingsplanologie is een andere manier waarop de overheid - in dit geval de gemeente - plannen toetst en meedenkt met initiatiefnemers. Niet langer de focus op het toelaten van functies en het verbieden van activiteiten. Daarmee krijg je geen veranderingen op gang. Dit vereist van de gemeente een (omgevings)visie op de binnenstad die geen blauwdruk is, die uitdaagt en uitnodigt tot initiatief en ondernemerschap. En een inspirerende, structurele communicatie met ondernemers, vastgoedeigenaren en burgers over de ontwikkelingsmogelijkheden van de binnenstad. Maar ook een snelle reactie op initiatieven en een klantgerichte instelling van ambtelijk apparaat en bestuur. Kortom een actieve uitnodiging van de gemeente aan ondernemers, vastgoedeigenaren en burgers om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de binnenstad. Uitnodigingsplanologie is vooral kansrijk in deelgebieden of perioden (crisis) waarin initiatieven niet voor het oprapen liggen.

...en SCH als onmisbare Haarlemmerolie.

De beoogde samenwerking tussen ondernemers, eigenaren, gemeente en andere belanghebbenden is een groeimodel. SCH heeft het initiatief genomen voor de pilot Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo en bevordert daarmee dat partijen anders met hun binnenstad en elkaar omgaan. Ook de komende periode zal SCH zich inzetten voor de uitvoering van de ontwikkelde aanpak en verbindingen blijven leggen tussen partijen. Dit geldt in het bijzonder voor het in standhouden en ondersteunen van de te formeren Kopgroep.

Per 1 januari 2015 is de nieuwe wetgeving Bedrijven Investing Zone (BIZ) een feit. Dat is goed nieuws voor ondernemerscollectieven! De BIZ heeft zich de afgelopen jaren bewezen als een effectief instrument voor de financiering van gezamenlijke activiteiten van ondernemers. Tevens werkt het als bindmiddel tussen individuele ondernemers en gaat het 'freeriders' gedrag tegen.

De hernieuwde BIZ-regeling heeft een bredere doelstelling dan de experimentele: alle activiteiten gericht op verbetering van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling in een gebied mogen vanuit de BIZ worden gefinancierd. Nieuw is ook dat de heffing gericht kan zijn op pandeigenaren. Daarmee ontstaan meer mogelijkheden om de betrokkenheid van vastgoedeigenaren in een gebied te vergroten, bijvoorbeeld in de bestrijding van leegstand. En dat is pas echt goed nieuws!

Groslijst acties en maatregelen

Sommigen worden gebiedsgericht ingezet, anderen hebben een effect op het functioneren van de gehele binnenstad. Steeds weer moet de inzet van de instrumenten beginnen vanuit een scherp profiel: wat is het 'karakter' van het gebied? En hoe kunnen we met gerichte acties en maatregelen dat karakter versterken? Als voorbeeld hiernaast een voorbeeld van de 'oudste winkelstraat van Nederland' waarbij het karakter is versterkt door het aanlichten van karakteristieke gevels, ruimte voor daghoreca om de verblijfsduur van de consument te verlengen, uitstallingen die sfeerverhogend werken en bijpassende promotie instrumenten (hoogwaardige shopper). De acties en maatregelen voor Hengelo zijn:

- **Gebiedsprofielen en branding:** uitwerking van de visie per deelgebied naar karakter, doelgroepen, functiemix en branchering, bereikbaarheid en parkeren, huurprijsniveaus. Richtinggevend voor acties en maatregelen per gebied
- **Opwaarderen van de openbare ruimte en gevels:** accentueren bestrating (kleurstelling), terrassen (op parkeerplaatsen), groen (hanging baskets en geveltuinen), licht (accentueren routes & aanlichten wederopbouwarchitectuur en historische panden), geluid en water (waterornamenten)
- **Ruimte voor ondernemerschap:** regelluwe zones, verplaatsen van bedrijven, ruimte voor uitstallingen, tijdelijkheid (pop-up stores), acquisitie (webwinkeliers), cursus hospitality.
- **Vastgoed:** ingroeihuren (oplopende vaste huurcomponent i.c.m. omzethuur), investeringsregeling gevelverbetering en wonen in winkels, vereveningsfonds om uitruilen functies te stimuleren, stedelijk herverkavelen
- **Bereikbaarheid en parkeren:** gezamenlijk parkeerbeleid (prijs, fietsparkeren, oplaadpunten) SCH en gemeente Hengelo, toezichthouders als gastheren, bewegwijzering
- **Overig:** winkelroutes (site, shoppinggids, bewegwijzering), (tijdelijk) benutten braakliggende locaties, Hengelo Smart City (gezamenlijke database, website, loyaliteitsacties et cetera)
- **Projectenveloppen:** Pastoriestraat (verbeteren verblijfsklimaat, versterken ruimtelijk functionele relaties), Marktstraat-Beekstraat

Op de volgende pagina zijn de gebiedsgerichte acties, maatregelen en instrumenten weergegeven.

Gebiedsprofiel & branding

Uitwerking visie in profiel en brand

Openbare ruimte en gevels

Accentuering openbare ruimte

Groen

Aanlichten van panden

Water

Terrassen (op parkeerplaatsen)

Ruimte voor ondernemerschap

Regelluwe zones

Uitstallingen

Tijdelijkheid (pop-up stores)

Vastgoed

Investeringsregeling

Gevelverbetering

Wonen in winkels

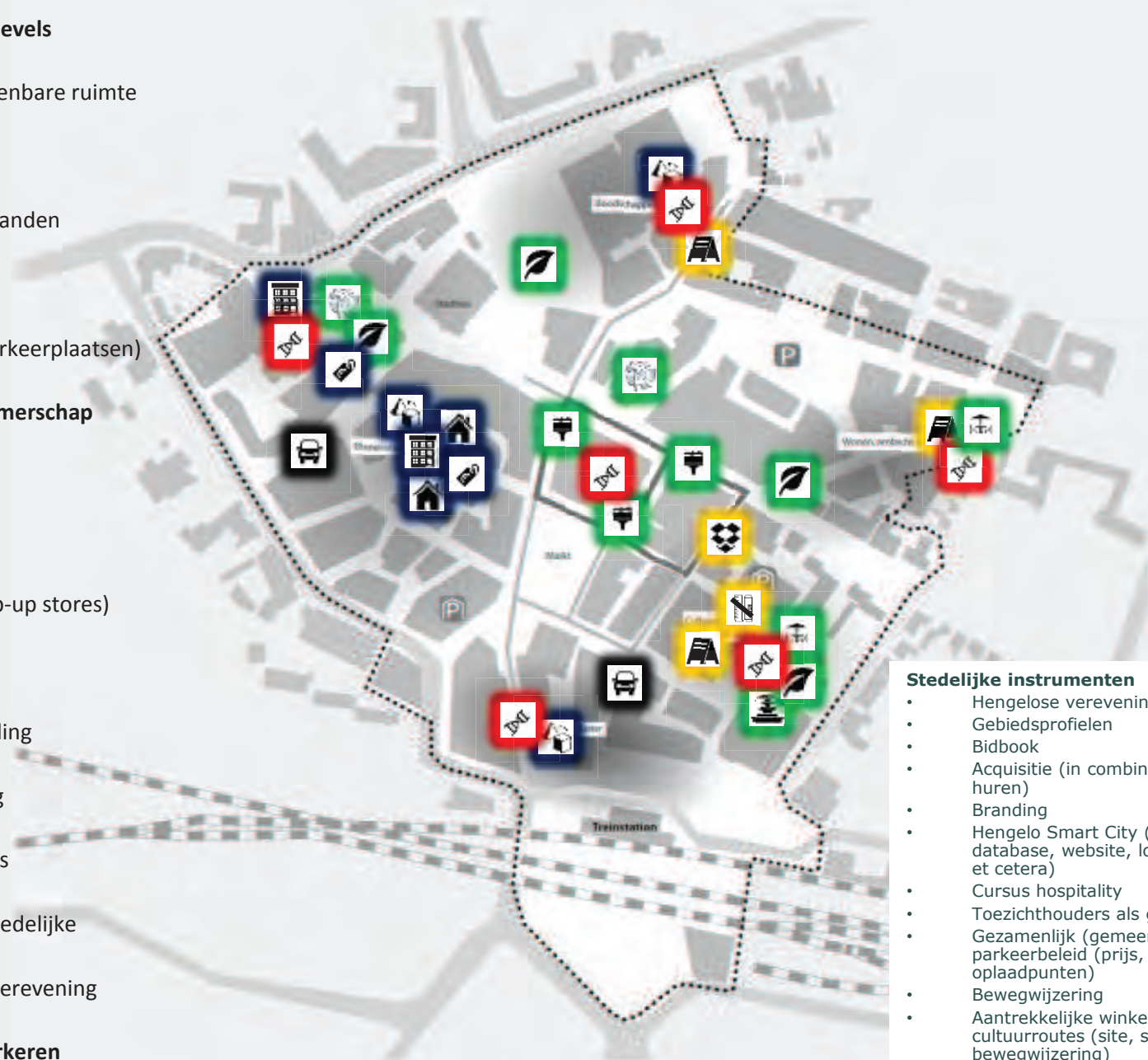
Transformatie/stedelijke

herverkaveling/verevning

Bereikbaarheid en parkeren

Ruimte voor de auto

Stedelijke instrumenten

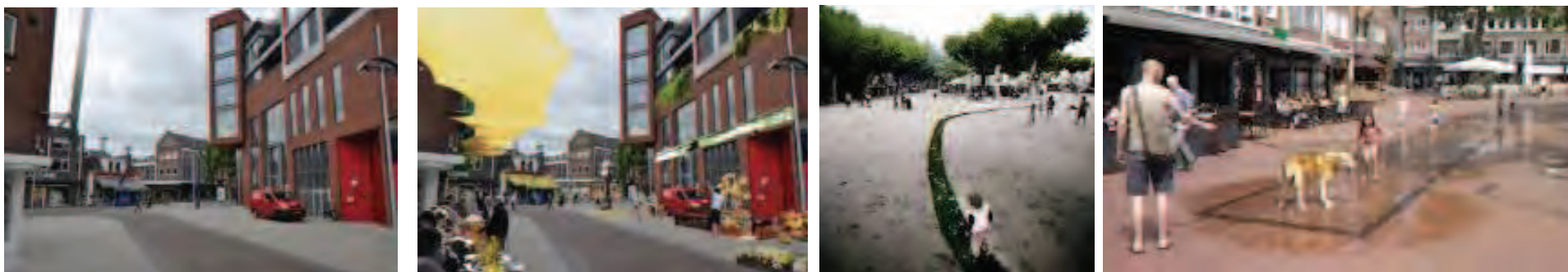
- Hengelse vereveningsfonds
- Gebiedsprofielen
- Bidbook
- Acquisitie (in combinatie met aangepaste huren)
- Branding
- Hengelo Smart City (gezamenlijke database, website, loyaliteitsacties et cetera)
- Cursus hospitality
- Toezichhouders als gastheren
- Gezamenlijk (gemeente, ondernemers) parkeerbeleid (prijs, fietsparkeren, oplaadpunten)
- Bewegwijzering
- Aantrekkelijke winkel, horeca- en cultuurroutes (site, shoppinggids, bewegwijzering)
- Benutten braakliggende locaties

Toelichting

Voorbeelden van accentuering cultuurcluster, berenbos & 'rode loper'

Voorbeelden en referenties van het effect van uitstallingen, groen en fontein

De binnenstad heeft kwaliteiten in bijvoorbeeld de gevels en in de openbare ruimte. Samen met LOS stad om land hebben we de mogelijkheden verkend om deze 'in het licht te zetten'. Met bewegend beeld kunnen zelfs de beren op het plein in de avonden in beweging gebracht worden. Daarmee ontstaat een bijzondere beleving in de avonden. Want de binnenstad van Hengelo heeft ook na winkelopeningstijden volop te bieden.

Inspirerend voorbeeld: Stedelijke Herverkaveling

Stedelijke herverkaveling is slim omgaan met eigendom om gebiedsontwikkeling mogelijk te maken.

Concreet kan dit betekenen dat panden worden samengevoegd of juist gesplitst (zie voorbeeld). Eigenaren en gebruikers maken hun wensen over het gebied en het eigendom kenbaar. Vervolgens maken ze samen een gebiedsplan met als uitgangspunt dat niemand er slechter van mag worden. De kosten en financiële risico's die horen bij grondverwerving liggen bij de partijen die voordeel van de ontwikkeling hebben.

Stedelijke herverkaveling is vooral een interessant instrument in winkelstraten met veel verschillende eigenaren, die worden geconfronteerd met veel leegstand en waar winkels moeten worden vervangen door andere functies. Het gebied waar dit instrument wordt toegepast moet niet te groot zijn, gelet op de vele belangen in een straat.

Inspirerend voorbeeld: Hengelose vereveningsfonds

Het wegbestemmen van 'slechte' winkelmeters is niet zomaar afdwingbaar. Aangezien bovendien de uitvoeringsstrategie veel meer uitgaat van 'samenwerking' dan van 'juridisch afdwingen', is het idee om voor de Hengelose binnenstad een vereveningsfonds in te stellen. Doel van dit fonds is het verkrijgen van middelen om leegstaand vastgoed actief te herstructureren, onder meer door meters uit de markt te nemen. Initiatieven die passen in de visie Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo komen voor een financiële bijdrage (in de vorm van een deelneming of rentedragende lening) uit het fonds in aanmerking.

Voeding van het fonds kan komen uit onder meer uit een vrijwillige bijdrage bij de ontwikkeling van nieuwe winkelmeters, private fondsvorming door winkeliers, middelen uit een BIZ of een overheidsbijdrage (gemeente, provincie).

Het werken met een fonds gaat uit van de gedachte dat de gebiedsontwikkeling van de binnenstad als geheel in belangrijke mate budgettair kan worden gedekt door overschotten en tekorten tussen plannen – ook in de tijd – te verevenen. Daarnaast maakt het werken met een fonds het mogelijk om op een flexibele en adequate wijze met marktpartijen plannen te ontwikkelen.

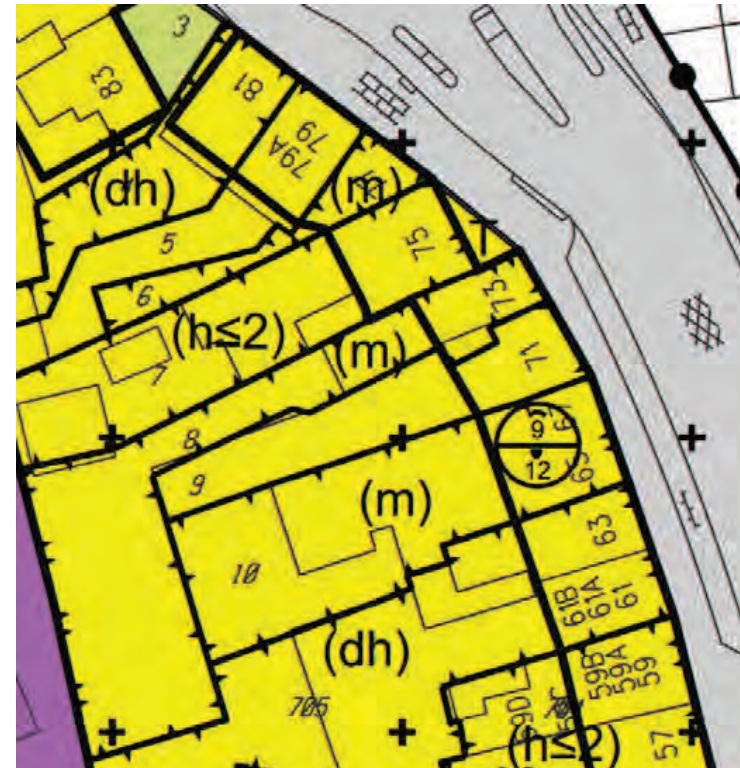
Bij voorkeur heeft het fonds een revolverend karakter. Het idee van een revolverend fonds is dat vanuit het fonds tijdelijk middelen beschikbaar worden gesteld. De uitgezette middelen moeten dus weer terug worden betaald, eventueel met rente of door betaling van een rendement. De middelen die in het revolverende fonds terugvloeien kunnen opnieuw worden ingezet. In het meest ideale geval worden de kosten voor een dergelijk fonds en het risico gedekt door de rente die initiatiefnemers betalen over het geleende bedrag.

Ook bestaande regelingen en budgetten kunnen ingezet worden voor het fonds. Denk aan de gevelregeling of de regeling wonen boven (of misschien wel in) winkels. Bestaande budgetten voor het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte kunnen ingebracht worden om te dienen als cofinanciering of hefboom.

Inspirerend voorbeeld: Actief weg bestemmen

Steeds meer gemeenten gaan over tot het actief wegbestemmen van de winkelfunctie op panden die geruime tijd leeg staan of al tijdelijk van functie zijn veranderd én locaties die onbebouwd (onbenutte plancapaciteit) blijven. De Wet ruimtelijke ordening biedt deze mogelijkheid. Dit instrument is vooral interessant in straten/deelgebieden met een transformatieopgave. Er moet dan wel rekening worden gehouden met mogelijke planschade.

De kans hierop wordt minder indien sprake is van 'voorzienbaarheid'. Dit betekent dat met een structuurvisie Binnenstad het nieuwe beleid moet zijn vastgesteld én eigenaren voldoende tijd (tussen 1 tot 2 jaar) krijgen om in hun pand of op hun locatie alsnog een winkel te vestigen. Dit is te beschouwen als een soort 'laatste-gebruikstermijn' voor die belanghebbenden om alsnog gebruik te maken van de bestaande bouw- of gebruiksmogelijkheid.

Fasering

Direct / Quick wins (< 3 maanden)

- Schoonmaak centrum op alle zondagen en na grote evenementen
- Piramidebloembakken in kernwinkelgebied
- Experimenteren met pop-up stores
- Integratie stadskado app en My Order
- Verruiming uitstallingbeleid
- Aanplakverbod leegstaande panden
- Verruiming podiumplekken bij evenementen
- Ondernemersklankbord voor startende en bestaande centrumondernemers
- Afronding planvorming Marktstraat-Beekstraat & Pastoriestraat
- Handhaving venstertijden

Korte termijn (3 – 6 maanden)

- Vaststellen visie TBH (incl. uitvoeringsplan) + hiervan afgeleid gemeentelijk actieprogramma binnenstad
- Inrichting uitvoeringsorganisatie TBH: stuurgroep (SCH, VCOH & gemeente icm overige leden kerngroep) en werkgroepen (project/deelgebied/vastgoed)

- Uitwerking per deelgebied: agenda's, profielen en bidbooks
- Klantvriendelijk parkeerbeleid en handhaving fase 1: aanpassen vergunningen voor ontheffing venstertijden en aanrijroutes centrum + toezichthouders als gastheren (cursus hospitality) + parkeerplaatsen voor werkgevers en werknemers

Middellange termijn (> 6 maanden)

- Herinrichting en aankleding (ook groen en verlichting) openbare ruimte/winkelroutes
- Aanpassing bestemmingsplannen (combinatie ruimere mogelijkheden voor gewenste ontwikkelingen en weg bestemmen ongewenste functies)
- Ruime toepassing gevelplan
- Introductie regelluwe zones
- Actief acquisitiebeleid (incl. aandacht voor 'verplaatsters' en huurprijzen)
- Instelling Hengelose vereveningsfonds
- Klantvriendelijk parkeerbeleid en handhaving fase 2: gratis parkeren op koopzondagen en koopavonden / parkeertijd terug naar 18.00 uur + aanpassen vergunningen voor ontheffing venstertijden en aanrijroutes centrum

Fasering

Middellange termijn (> 6 maanden)

- Doorontwikkeling Hengelo Smart City: optimalisatie website, social media
- Branding binnenstad (incl. evt. samenwerking binnenstad + Plein Westermaat, aanpassing gemeentelijke website)
- Aanpak braakliggend terrein Thiemsbrug (klein stadspark en extra parkeerplaatsen)
- Onderzoek herinrichting warenmarkt
- Onderzoek naar koopavond/winkeltijden
- Vestiging stadskantoor in het Telgenflat en de Brinkpassage

6. Bijlagen

Bijlage 1: Organisatie pilot Toekomstbestendige Binnenstad

Kerngroep

- Henk Dassen, SCH
- Maarten Vonk, Rabobank Centraal Twente
- Hans Raanhuis, Rabobank Centraal Twente
- Harry Rupert, Welbions
- Frank Ufkes, Welbions
- Wouter Reinders, Bureau Hengelo
- Sieger Wijnsma, VCOH
- Jan Noltes, Stichting Heartpool

Adviseurs

- Cor Molenaar, eXQuo
- Gerard Veldhof, Veldhof Advies
- Lars Pijlman, Seinpost Adviesbureau
- John Bardoel, Seinpost Adviesbureau
- Cees Dalenoord, stadsdeelregisseur gemeente Hengelo

SCH bestuur

• Edwin Wilbrink	
• Jan Taken	• Thomas Goorhuis
• Frank Giesen	• Peter van der Nulft
• Jeroen Brok	• Job Mulders
• Jaap Jenneboer	• Jan Taken

Bijlage 2: Factsheets I

Thiemsbrug – Lange Wemen

Huurprijs:	nb
WOZ- waarde:	stabiel / licht dalend
Leegstand:	Geen
Branchering:	Groepwinkelsbedrijven
Bereikbaarheid:	Goed / parkeergarage Thiemsbrug
Type locatie:	A-locatie

Wemenstraat

Huurprijs:	€ 180 /m² BVO
WOZ- waarde:	Licht dalend
Leegstand:	Gering
Branchering:	Moderne media
Bereikbaarheid:	Goed / parkeergarage / aanloopstraat
Type locatie:	B-locatie

Wetstraat en omstreken

Huurprijs:	nb
WOZ- waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Hoog, circa 1.650 m²
Branchering:	Mix mode en food Vooral woningen
Bereikbaarheid:	Zeer goed / parkeerplaats Wetstraat
Type locatie:	C-locatie

Drienerstraat

Huurprijs:	€ 115 /m² BVO
WOZ- waarde:	zeer sterk dalend
Leegstand:	Gering, circa 500m²
Branchering:	Mix van functies (ambacht, diensten, wonen en winkels)
Bereikbaarheid:	Goed / aanloopstraat
Type locatie:	C-locatie

Bijlage 2: Factsheets II

Schouwburgplein—BP Hofstedestraat

Huurprijs:	nb
WOZ- waarde:	sterke daling
Leegstand:	Circa 1.100m ²
Branchering:	Mix van functies / ischouwburg
Bereikbaarheid:	Goed / Parkeergarage P1
Type locatie:	C locatie

Stationsplein + deel Marskant

Huurprijs:	€ 120 /m ² BVO
WOZ- waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Circa 740m ²
Branchering:	Divers
Bereikbaarheid:	Goed met OV
Type locatie:	C locatie

Nieuwstraat

Huurprijs:	€ 135/m ² BVO
WOZ- waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Hoge leegstand circa 1.800m ²
Branchering:	Mix van functies / Veel mode
Bereikbaarheid:	Parkeergarage P1 op loopafstand
Type locatie:	B locatie

Brinkpassage—Brinkplein

Huurprijs:	€ 120/m ² VVO
WOZ- waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Hoog, circa 1.850m ²
Branchering:	Filiaalbedrijven, veel mode
Bereikbaarheid:	Aanlooppgebied vanaf centraal station
Type locatie:	B/C locatie

Bijlage 2: Factsheets III

Centrumgebied

Huurprijs:	€ 245/m ² BYO
WOZ-waarde:	licht dalend
Leegstand:	Hoog
Branchering:	Mix van filiaalbedrijven
Bereikbaarheid:	Redelijk
Type locatie:	A locatie

Marktstraat-Beekstraat

Huurprijs:	€ 95/m ² BYO
WOZ-waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Hoge leegstand 1.500m ²
Branchering:	Veel avond- en nacht-horeca
Bereikbaarheid:	Redelijk
Type locatie:	C locatie

Langestraat—Pastoriestraat—Willemstraat

Huurprijs:	€ n.b.
WOZ-waarde:	sterk dalend
Leegstand:	Onca 1.200m ²
Branchering:	Bijna uitsluitend horeca
Bereikbaarheid:	Redelijk
Type locatie:	C locatie

Notitie t.b.v. college van B&W over de 'Aanpak van de Binnenstad'.

Aanleiding.

Het coalitieakkoord 2014-2018 heeft van de aanpak van de Hengelose binnenstad een sector- en portefeuille- overstijgend thema gemaakt. Op basis hiervan zijn speerpunten benoemd (zie bijgevoegd overzicht). Over de te volgen aanpak is in het MT in juni gesproken aan de hand van een memo van de stadsdeelregisseur C. Dalenoord. Tijdens een themabijeenkomst van het College van B&W op 8 juli jl. kwam naar voren dat de druk om te handelen groot is, maar duidelijkheid over organisatie en wijze van aanpak ontbrak. Dit is de basis van de bestuurlijke vraag.

De bestuurlijke vraag.

De opgave luidt 'naar een vitale en toekomstbestendige binnenstad van Hengelo'. De ernst en urgentie van wat er in de binnenstad speelt, vraagt om een brede orientatie. Er zijn meerdere lastige samenhangen, en juist daarop is sturing nodig. De Binnenstad van Hengelo verdient een krachtige, flexibele en samenhangende programmatische aanpak. De vraag is hoe een programmatische aanpak, de sturing op samenhang en de aansluiting bij initiatieven uit de markt er concreet uit kan zien.

Het idee achter dit voorstel.

Er gebeurt heel veel tegelijk als het gaat om de binnenstad. Of het nu het 'monopolyspel', een terras voor bakkerij Gustaf of tijdelijke huisvesting van Bureau Hengelo is. Er zit ook energie in de binnenstad. Die moeten we zien vast te houden. Het is een kwestie van een goede balans tussen sturen en meebewegen. We willen het verhaal voor de binnenstad vooral met trots en empathie brengen: optimistisch, lichtvoetig, beeldend en delend van achterbanleed. Een groot deel van de gewenste aanpak zit daarom in een goede communicatie met en over de binnenstad.

We hebben meer dan genoeg verbetervoorstellen voor de binnenstad. Maar stel je voor: We hebben geen integraal plan; we maken geen gedetailleerd programma. We durven de neiging tot beheersing en regelreflexen evenals de roep om nota's en visies te onderdrukken. Want dat maakt, dat een programma al gauw 'topzwaar' kan worden en dus ook gaat omvallen. We zoeken naar de verbinding tussen de grote lijn (waar moet het heen) en het kleine door zaken eenvoudig houden (dingen voor elkaar krijgen). We hebben niet de pretentie van volledige integraliteit, perfecte samenhangen en de volle beheersing over de tijd en mensen. Maar wel de pretentie om de dingen goed in lijn en in de tijd te krijgen. We kunnen niet alles vooraf uitcoördineren want dan loopt het proces vast in bureaucratisch drijfzand. Dus bouwen we ook geen technocratisch planningssysteem. We regelen alleen het noodzakelijke in. De reeds bekende speer- en actiepunten verwerken we in een handzaam overzicht (een zogenaamd doel-inspanningen-matrix).

De binnenstad is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken bij de binnenstad. Iedereen kan daarin verschil maken. Daarom zijn er ook zo veel actoren. De gemeente komt meer in de regierol; maar dat mag ook wel t.o.v. het grote aantal actoren. Maar de gemeente is vaak niet de probleem-eigenaar of dito oplosser. Hoe gaan we dan om met eigenaarschap? Kunnen we dat ook op een positieve wijze vorm geven, respect voor ieders bijdrage aan een betere binnenstad (co-creatie). Daarom is de externe verbinding over wat we in de binnenstad doen essentieel.

De eerste kans om te laten zien, dat we de binnenstad anders gaan benaderen, is met onze reactie op de presentatie van Seinpost/SCH over het project 'Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo', ook wel bekend als het 'monopolyspel'. De uitkomsten gaan o.a. over een gewenste ruimtelijke functionele indeling, inrichting en heel veel mogelijke verbetermaatregelen tot op straatniveau.

Wanneer meer nota's, visiedocumenten of bestemmingsplannen niet helpen om de binnenstad beter te maken. Wanneer regelreflexen (nee, omdat) moeten worden onderdrukt. Wanneer het beoogde effect leidend is. Dan zijn er veel vragen over "ja, maar hoe krijgen we dat dan voor elkaar". Werken volgens de principes van de 'spontane stadsontwikkeling' lijkt dé uitweg te zijn maar vraagt een behoorlijke omslag in ons doen en laten als gemeente. We gaan desalniettemin - in samenhang met het traject dat door Netwerkstad wordt uitgezet - aan de slag met dit concept. Kortweg omdat de werkelijkheid van de binnenstad zich niet meer door kaders, regels en blauwdrukken laat vangen en een initiatief steeds met oog voor het maatschappelijk effect moet worden gezien. Dit dwingt ons om er anders naar te kijken en daarvoor zal vanuit het programma binnenstad regelmatig een kritisch en creatief worden bijgesteld. Gewoon door er achter te komen wat en hoe het dan wel werkt en hoe wij een goed initiatief kunnen faciliteren.

Het voorstel

1. Procesorganisatie Binnenstad

Bestuurlijke organisatie: Het college van B & W plus ambtelijke opdrachtgever vormt de stuurgroep en opdrachtgevende partij. Dus het hele college i.v.m. de lastige samenhangen. De wethouder binnenstadsontwikkeling is bestuurlijk het aanspreekpunt voor de binnenstad en linking pin in de bestuurlijk-ambtelijke pendel. Bestuurlijke besluiten zijn nodig voor het handhaven van de grote lijn en op voorgelegde dilemma's. Ambtelijk opdrachtgever: algemeen-directeur Jan Eshuis.

Bestuurlijk-ambtelijke pendel: Wethouder binnenstad met ambtelijk opdrachtgever en regisseur binnenstad. In principe is het portefeuillehouderoverleg binnenstad hiervoor de meest geëigende plek. Het eerste aanspreekpunt ambtelijk is de regisseur voor de binnenstad. De huidige stadsdeelregisseur Cees Dalenoord voor de binnenstad wordt belast met de zorg voor het programma voor de binnenstad en is daarvoor rechtstreeks verantwoording schuldig aan de directeur/ambtelijk opdrachtgever.

Ambtelijke organisatie: Een programmateam binnenstad adviseert richting college over het programma binnenstad. De exacte samenstelling van het programmateam is nog onderwerp van gesprek. We selecteren naast een representatieve samenstelling op denkkraft, creativiteit en praktisch doorzettingsvermogen. In principe laten we de projecten/maatregelen in de lijn zitten. Alle vakinhoudelijke afstemming verloopt 'via de lijn'. Dit wordt anders wanneer er sprake is van lastige samenhangen en of dilemma's. Waar nodig – dus wanneer er signalen zijn dat die afstemming niet lukt- worden deze onderwerpen door de regisseur van het programma binnenstad naar één tafel gebracht, die tafel staat in principe 'buiten de lijn'. Het programmateam organiseert snelle werksessies waar men elkaar makkelijk weet te vinden, beter informatie te delen, de dynamiek aan te kunnen en lastige discussies af te ronden. De uitkomst wordt via de regisseur en de algemeen directeur (als dat nodig is met inschakeling van het MT) naar het college gebracht.

Externe verbinding

De externe verbinding zoeken we in de uitbouw van het 'Vijfhoeksoverleg'. Dit overleg kan zich ontwikkelen richting een 'Platform Binnenstad' (breed samengesteld overleg bedoeld als level-playing field voor alle partners/ stakeholders). Zo'n platform is de plaats voor het gesprek over de deelopgaven en wie waarvoor verantwoordelijk is. Het zorgt voor het draagvlak onder te nemen maatregelen. Misschien kan zo'n platform rondom een programma binnenstad wel zelfdragend worden en is de gemeente 'slechts' participant. Het net opgerichte 'Vijfhoeksoverleg' bereidt ook de agenda's van de bestuurlijke overleggen voor.

2. Programma voor de Binnenstad

Het gemeentebestuur geeft aan welke onderdelen zij, vanuit het 'totaalpakket' wenst te realiseren c.q. te faciliteren. Het is niet moeilijk om een lijst van speer- of actiepunten te maken. Wat we willen is succesvolle samenhang en resultaatgerichtheid. Om tot een goed programma (doel-inspanningen-matrix) te komen wordt daarom kritisch gevraagd naar:

- **Richting** in de uitspraken over de belangrijkste doelgebieden
- Gevoel van **Urgentie** op de projecten en maatregelen (en kritische volgtijdelijkheid)
- **Focus** op wat de essentiële projecten en maatregelen zijn
- **Samenhang** aan brengen tussenprojecten, maatregelen en acties (conflicterende zaken oppakken)
- **Resultaatgerichtheid** vergroten door concreetheid en effecten centraal te stellen door meer nadruk te leggen op een actie in het veld dan op een plan op papier (hink-stap-sprong vooruit)
- **Flexibiliteit** van het programma dat zich voortdurende bijstelt om de binnenstad beter te maken (linksom dan wel rechtsom).

De behoefte aan een visiedocument?

Er is meer behoefte aan een strategisch afwegingskader dan aan een dikke toekomstvisie. Een visie, een koers, ontwikkel je als gemeente niet zelf, maar samen met de bewoners, ondernemers en andere stakeholders (de kennis uit de stad). Benut een (ruimtelijk) afwegingskader vooral als intern vehikel voor discussie. Het kan helpen helderheid te krijgen over op welke plekken met voorrang geïnvesteerd moet worden en op welke niet. Initiatiefnemers zijn gebaat bij helderheid wat ze van de gemeente kunnen verwachten, maar zitten niet te wachten op allerlei kaders die voorschrijven wat wel en vooral niet mag. We hebben, naast dit voorstel over de aanpak, wel behoefte aan richtinggevende uitspraken. We hebben in het navolgende geprobeerd hiervoor een

aanzet te geven. En we komen uit op 10 blokjes van richting gevende uitspraken, die vooral bedoeld zijn om dichterbij de werkelijke doelomschrijving te komen.

Globale doelen.

1. De **structuur** onder een geslaagde binnenstad: over de ontwikkelingen van groei en krimp van functies en hoe de binnenstad zich daarop aanpast. Trefwoord: compacter.
2. Verblijfskwaliteit van de **inrichting** van de binnenstad: over wat de inrichting kan bijdragen om het verblijf in de binnenstad prettiger kan maken. Trefwoord: mooier en warmer.
3. De bijdrage van **cultuur en recreatie** aan een levendige binnenstad: over wat mensen naar de binnenstad brengt naast winkels en horeca. Trefwoord: interessanter.
4. De waarde van het **wonen** in de binnenstad: over de bijdrage die het wonen aan de kwaliteiten van de binnenstad. Trefwoord: completer.
5. **Horeca** in een gastvrije binnenstad: over de waar en wanneer mensen specifieke gastvrijheid zoeken. Trefwoorden: leuker en lekkerder.
6. De winkelstraten en het **winkelen** in de binnenstad van de toekomst: over zaken als winkelaanbod, looproutes en aanloopstraten die een geslaagd kernwinkelapparaat maken. Trefwoord: verrassender.
7. Het goed **imago** en passend profiel bij de Hengelse binnenstad: over evenementen, promotie en andere activiteiten die zorgen voor meer belangstelling en bezoek aan de binnenstad. Trefwoord: bekender.
8. Het **verkeer** in een bereikbare binnenstad: over bereikbaarheid, veiligheid en parkeren in dienst van het bezoek aan de binnenstad. Trefwoord: slimmer.
9. De **sociaal-economische betekenis** van een binnenstad: over een binnenstad waarin wordt gewerkt en gezorgd; en waar velen een bijdrage aan kunnen leveren. Trefwoord: socialer.
10. De binnenstad in termen van **openbare orde en handhaving**: minder overlast en meer veiligheid dragen bij een gewaardeerde binnenstad. Trefwoord: veiliger en gezelliger.

De aanvulling van deze 10 blokjes is een noodzakelijke **tussenstap**, die nog gemaakt moet worden. Bedoeling is om deze blokjes te vullen met uitspraken uit bestaande beleidsdocumenten én de uitkomsten van het traject 'toekomstbestendige binnenstad'. De speer- en actiepunten verwerken we ook: selectief en niet te gedetailleerd. We willen een handzaam overzicht (het eerder genoemde doel-inspanningen-matrix). Ook kijken we hoe dat zich verhoudt met het coalitieakkoord, dat in principe leidend is. Planning: gereed voor bespreking eind november 2014

3. Middelen voor de Binnenstad

De gewenste middelen voor de binnenstad bestaan uit een investeringsbudget van €400.000 in 2015 en daarna €200.000 per jaar. Het budget is beschikbaar als hefboom voor grotere investeringen en tactisch te combineren met andere investeringen. Investeren doen we als gemeente samen met de Regio/Netwerkstad/Provincie, (externe) investeerders en andere bronnen zoals herstructureringsfonds Overijssel voor detailhandel.

Nu de middelen in de MJB 2015-2018 zijn opgenomen, kunnen we nadenken over de inzet en besteding. Het feit dat hiervoor een beleidsregel moet worden geschreven en dat ook nog de daarbij behorend randvoorwaarden en bureaucratische vereisten moeten worden toegevoegd, betekent o.i. dat niet eerder dan in december een collegebesluit kan worden genomen. Afhankelijk van de omvang van de inspraak komt er een raadsvoorstel in het voorjaar in besluitvorming

4. Communicatie over de Binnenstad

De binnenstad staat of valt met goede relaties met de stakeholders en het managen van de verwachtingen en de teleurstellingen. Dit is een zaak van '24/7' alertheid en een kritische succesfactor. Het verhaal van de verbetering van de binnenstad moet zowel strategisch, tactisch en operationeel goed zijn: om de visie uit te dragen tot en met 'brandjes blussen'. Betrokkenheid, duidelijkheid staat en valt bij het hebben van goede relaties en eenduidige informatie over wat we willen en doen. Hiervoor worden aanvullende communicatieafspraken gemaakt. De bedoeling is om alle communicatie over en met de binnenstad bij één adviseur onder te brengen. De eerste opdracht is om de gemeentelijke kijk op de aanpak van de binnenstad, zoals in dit voorstel staat, te vertalen ('framen') in een goed verhaal dat door het college in de stad kan worden verteld.

- Er is als aparte bijlage ook een stand van zaken van de lopende acties beschikbaar (incl. speerpunten coalitieakkoord).
- Het college ontvangt samen met dit voorstel t.b.v. de presentatie van Seinpost/SCH bedoeld tijdens de politieke markt op 4 november a.s. een annotatie over de kansen om samen op te trekken, gebaseerd op dit voorstel en voor externe communicatie afgestemd.

'Het komt niet vaak voor dat we het in Hengelo ergens over eens zijn, laat staan over een lastig onderwerp als onze Binnenstad. Laten we deze kans grijpen en met elkaar de volgende stappen zetten. Elke seconde telt . . .'

Boodschap: waardering

Hartelijke dank voor de uitnodiging!

En om maar met de deur in huis te vallen. De toekomstbestendige binnenstad hoe ziet ie eruit? In Nederland? In Twente? Hengelo? Wie het weet mag het zeggen. Misschien werd ik daardoor wel getroffen door deze tekst. In jullie visie (TBH) staat dit ergens. Opvallend vindt u niet? We zijn het dus niet vaak eens maar hierover wel? Nogmaals wie het weet mag het zeggen... Jullie hebben in ieder geval een hele goede aanzet gegeven. Dank hiervoor, en waardering richting centrummanagement, en de leden van het kernteam. De binnenstad is van levensbelang, zeker voor de ondernemers, maar natuurlijk voor iedereen in Hengelo als we het hebben over winkelen, uitgaan en uitstraling. Die mening zijn we allemaal toegedaan

Binnenstad prioriteit

- De urgentie is al benoemd in het coalitie akkoord en dat ik hier nu sta als wethouder binnenstad
- Toekennen van een investeringsbudget voor de binnenstad
- Deelnemen in en uitvoeren van de visie 'Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo'
- Onze aanpak willen we richten op:
 - een ander proces (initiatieven vanuit de binnenstad)
 - ontwikkelen van een nieuw programma (projecten, maatregelen, acties)
 - zoeken van middelen (begroting en nieuw beleid)
 - communicatie (vanuit de samenwerking)

Geld voor de Binnenstad

- Er is in de Beleidsbegroting 2015-2018 1 miljoen € voor de binnenstad opgenomen.
- de € 1 miljoen is bedoeld voor:
 1. 'incidentele' maatregelen d.w.z. investeren en niet uitsmeren
 2. cofinanciering naast de provinciale bijdrage voor initiatieven in 'pilot spontane binnenstad'
 3. het aanjagen van ondernemersinvesteringen

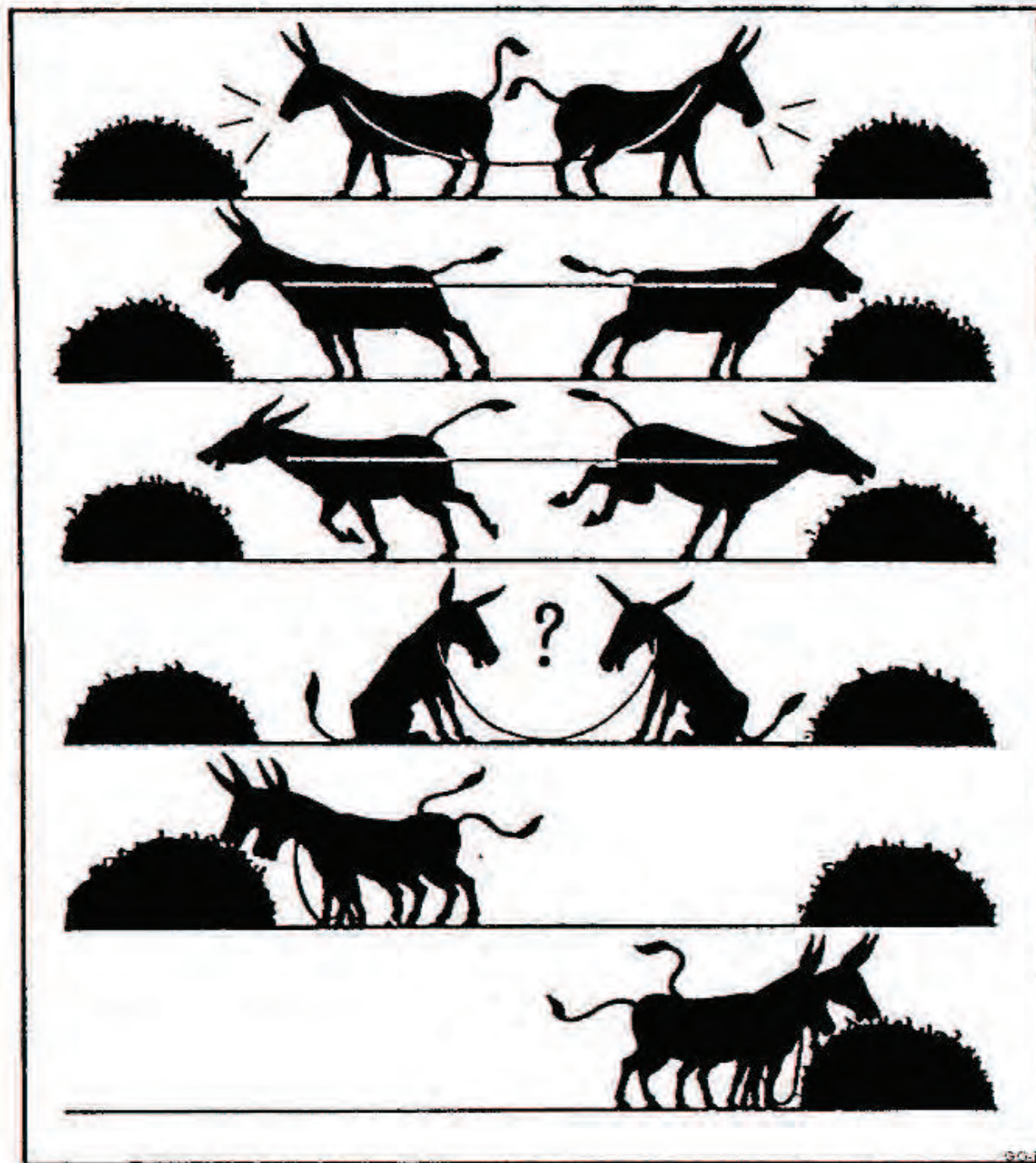
Boodschap: visie college

Zoals ik in mijn inleiding al aangaf heb ik grote waardering voor de inzet van velen bij het samenstellen van deze visie. Maar ik niet alleen, dit geldt voor het hele college. Wij **omarmen** de visie! U mag, nee beter is: u moet er vanuit gaan dat het een gezamenlijke visie wordt! Willen we onze binnenstad beter en aangenamer maken dan dienen alle betrokkenen mee te werken én te investeren. Ik wil daar nog aan toevoegen dat het hebben van een organisatie als het centrum management voor de binnenstad onmisbaar is. En daar hoort wat mij betreft ook een BIZ bij!

Hoe ziet het vervolg er uit?

- De visie TBH dient hét gemeentelijk beleidskader te worden
- En krijgt zo ook de status die het verdient
- De raad dient hierover nog een besluit te nemen
- In woord en gedrag onze gezamenlijke aanpak uitstralen
- Gezamenlijk oppakken van kansrijke initiatieven uit de binnenstad; gebiedsprofielen, branding en meerdere gebiedsagenda's
- Aanpakken herinrichting hoofdwinkelstraten, te beginnen E'desestraat
- Meedoen aan de Retailagenda (reductie plancapaciteit) en Pilot Spontane Binnenstad Netwerkstad/Provincie (onderzoek en leren van elkaar)
- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie inrichten
- Werk én ontmoetingsplek regelen in de binnenstad

Boodschap: samen

Alleen samen komen we verder. Dat betekent gezamenlijk nadenken over de gewenste ontwikkeling van uw straat of gebied. Ruimte voor ondernemerschap en vernieuwing schrijft u in de visie. Daarbij vraagt u om meer flexibiliteit en bestemmingsplannen om nieuwe functies in de stad een kans te geven, minder regeldruk. Vanuit u, ondernemers én pandeigenaren, verwacht ik een actieve opstelling. Beleidsruimte kunt u ook 'afdwingen'. Dit alles betekent een andere samenwerking tussen alle betrokken partijen. En natuurlijk zal dit af en toe haperen maar daar leren we van om vervolgens in gezamenlijkheid goede resultaten voor de binnenstad te creëren.

Hoe gaan we samen verder?

Organisatie van het vervolg

- We gaan elkaar helpen met maken van moeilijke keuzes
- En zoeken samen naar financiën (provincie Overijssel)
- De uitvoeringsorganisatie wordt vanuit de stad georganiseerd
- Onze suggestie is dat het bestaande Kernteam door toetreding van gemeente een stuurgroep wordt (welke nog een naam moet krijgen)
- Deze wordt verantwoordelijk voor het programma (het geheel van projecten, evenementen, maatregelen, acties uit de vervolg aanpak)
- Nieuw Binnenstadsteam (bestaande uit betrokkenen én gemeente) is er voor de voorbereiding en afstemming van diverse programmabestanddelen.
- Ontwerp en uitvoering van de onderdelen vindt plaats in een flexibele schil met diverse werk- of projectteams.
- Samen op één plek in de binnenstad aan de slag, laagdrempelig en voor iedereen zichtbaar en toegankelijk
- Op locatie is onze expertise onder handbereik
- Aanbod RABO van een projectleider aannemen

Lange Wemen

Zijn we het dan overall over eens? Nee natuurlijk niet. Natuurlijk blijven er verschillen van inzicht en daarmee discussies. Eén noem ik er op voorhand: Lange Wemen.

- De Gemeente Hengelo is en blijft van mening dat een goede invulling van deze zeer belangrijke entree van de binnenstad essentieel is om meer bezoekers naar de binnenstad te trekken. Dit achten wij van belang voor de ontwikkeling van de gehele Hengelose binnenstad. Hierin past een multifunctionele invulling van het gebied zoals destijds beoogd inclusief de functies horeca, bestuur en boodschappencentrum.
- Wij zijn ons echter terdege bewust van de ontwikkelingen in heel Nederland die ook aan Hengelo niet voorbij gaan en waarbij sprake is van aanzienlijke leegstand in winkelloppervlakte.
- Wij zijn dan ook met AM in gesprek om te onderzoeken of er alternatieve mogelijkheden zijn om het plan Lange Wemen te ontwikkelen met functies waardoor bijvoorbeeld het aandeel winkelruimte kan worden verkleind.
- Twee acties in gang gezet mbt tijdelijke invulling: de wanden van wc Thiemsbrug worden verfraaid en op de lege vlakte komt een ring parkeerplaatsen en groen (wat her te gebruiken is)

Boodschap: aan de slag

Er moet veel gebeuren. We kunnen leren van ervaringen elders. Vrijwel elke gemeente kampt met soortgelijke problemen. Maar we moeten niet vergeten dat er in Hengelo al veel 'werk in uitvoering is'.

Traditioneel heeft de overheid een actieve rol met de inrichting van de openbare ruimte en het opstellen van bestemmingsplannen.

Voor wat betreft de openbare ruimte willen we samen met de binnenstadspartners de binnenstad warmer, gezelliger en aantrekkelijker maken, dit alles gericht op een langer verblijf van bezoekers in de binnenstad.

Voor opstellen van bestemmingsplannen zijn nieuwe regels van kracht die het voor de gemeente eenvoudiger maken om af te wijken van het bestemmingsplan. Ook kan er in veel gevallen een kortere procedure worden doorlopen. Dit betekent dat we sneller op initiatieven mbt bestemming van panden in de binnenstad kunnen inspelen.

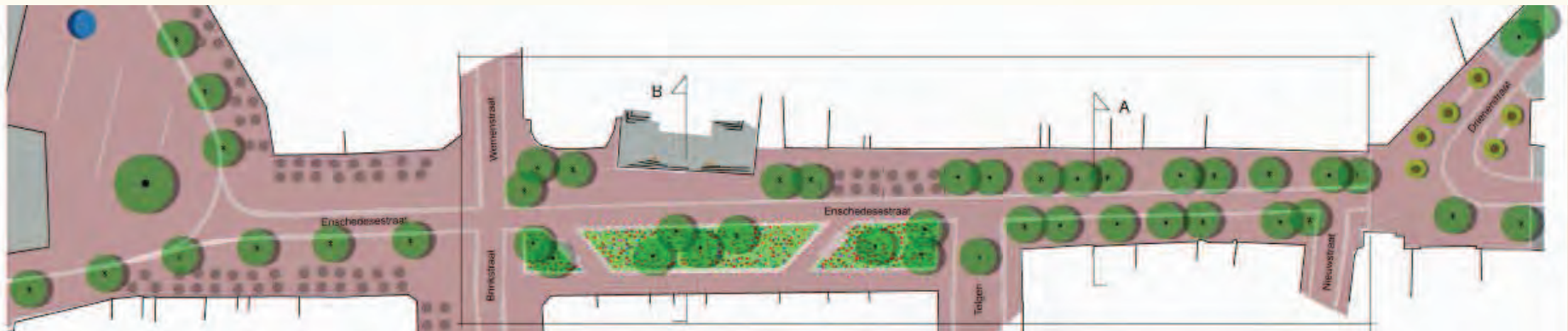
Samen met u willen we een flexibele uitvoeringsorganisatie inrichten. Dat gaan we samen doen vanuit een leegstand pand in de binnenstad.

Veel gebeurt er ook al! Voorbeelden:

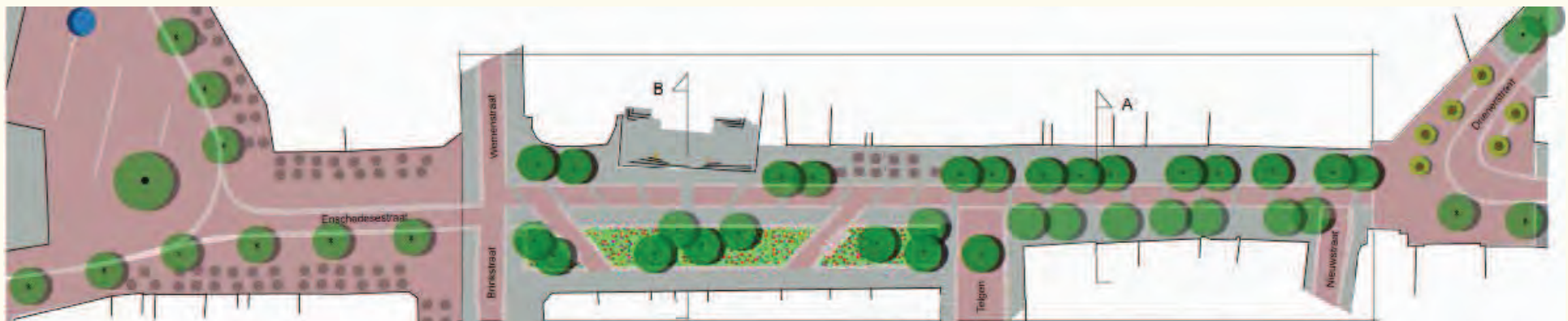
Enschedesestraat – Bloembakken SCH – initiatief Pastoriestraat

Herinrichting hoofdwinkelstraten

Twee Modellen Enschedesestraat van O naar W

De binnenstad is ons veel waard!

Ondanks de bezuinigingen stemt het Hengeloos college in met de volgende voorstellen:

- Gevefonds voortzetten voor 100.000 ton per jaar
- Schoonmaken op zondagen
- Wonen Boven Winkels voortzetten
- Evenementen niet meer belasten maar faciliteren
- 400.000 in fonds compacte binnenstad (vereveningsfonds)
- Parkeren gratis op koopzondagen

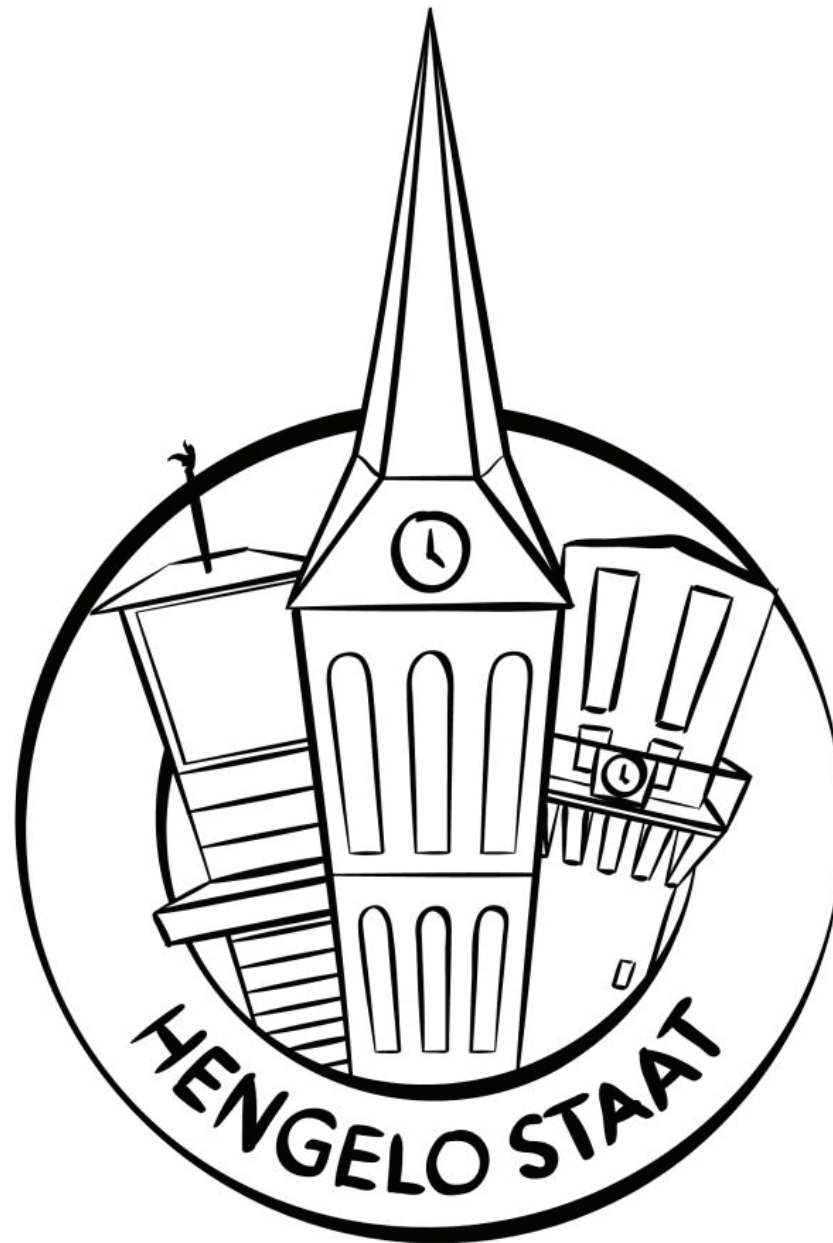

Fonds compacte binnenstad

Uit voorstel nieuw beleid

De binnenstad van de toekomst kenmerkt zich te meer doordat functies elkaar verdragen en versterken. In Hengelo willen wij dit ook bewerkstelligen door een duidelijke horecacluster in de binnenstad aan te wijzen en de aanvullende instrumenten (beleid en regels) daar op in te richten.

In het overige deel van de binnenstad heeft de horeca ook een belangrijke positie, echter passend en aanvullend ten opzichte van de andere functies als wonen, detailhandel en cultuur. De algemene tendens voor de binnenstad is dat het gebied met commerciële functies compacter gaat worden. We proberen ook andere functies te verleiden zich te vestigen in (het juiste deelgebied van) de binnenstad.

Hengelo staat...

Voor Lef – Creativiteit – Nieuwsgierigheid

En natuurlijk voor een levendige en aangename
binnenstad

Programma Binnenstad 2014-2018 actuele stand van zaken dd 26 mei 2015					
	Doelgebieden	Globale doelschrijving	Omschrijving van activiteiten	Actiehouder	
1.	Structuur	Over de ontwikkelingen van groei en krimp van functies in de binnenstad en hoe de binnenstad zich daarop aanpast. Trefwoord: compacter	◦ Vervolgafspraken maken over de 'Toekomstbestendige binnenstad' (organisatie besluit en lobby subsidie provincie) ◦ Subsidie verwerven voor projecten uit de Spontane Binnenstad (indiening NWS-subsidies 2^e tranche) ◦ Uitwerking 'Fonds Compacte Binnenstad': startbijeenkomst met o.a. RABO/ING i.s.m. Saxion (brede context!) ◦ Verwerking visie TBH in de herziening kaartbeelden uit stedenbouwkundige bouwstenen uit 2009 ◦ Onderzoek voortzetting BIZ t/m 2020 door Seinpost ◦ Gamechange Karavaan (afstemming organisatie en werkwijze & projectbesluit cofinanciering NWS)	◦ Biemold ◦ Dalenoord ◦ Biemold ◦ Oosterhuis/Biemold ◦ Hartendorp ◦ Dalenoord/Biemold	
2.	Inrichting	Verblijfskwaliteit van de inrichting van de binnenstad: over wat de inrichting kan bijdragen om het verblijf in de binnenstad prettiger kan maken. Trefwoorden: mooier en warmer.	◦ Discussie en uitwerking modellen herinrichting Enschedesestraat en Markt etc. (denk ook aan gevolgen) ◦ Uitvoeren van de herinrichting Oostelijke Entree van de binnenstad (Enschedesestraat) ◦ Faciliteren van de Wij-landen: o.a. plan tijdelijke inrichting Thiemsbrug met groen en parkeren ◦ Integraal advies over schoonmaken en zwerfafval (en plakoverlast) ◦ Plantenbakken plaatsen	◦ Dalenoord/Oosterhuis/Poorthuis ◦ Dragt ◦ Oosterhuis ◦ Talsma ◦ Koekkoek	
3.	Cultuur & recreatie	De bijdrage van cultuur en recreatie aan een levendige binnenstad: over wat mensen naar de binnenstad brengt naast winkels en horeca. Trefwoord: interessanter	◦ Verdieping/Uitwerking gebiedsprofiel 'Cultuurcluster' ◦ Programmering beeldende kunstprojecten in de binnenstad (Kunst, werk aan de winkel, Transito) ◦ Start uitvoering plan Stichting Hengelo Leest voor (stads)gedichten in de openbare ruimte (o.a. Brinktoren) ◦ WAK, Weekendje Amateurkunst ◦ Community Art projecten CREA (Pimp de Straat (Drienerstraat))	◦ Weide/Oosterhuis ◦ Van den Reek/Weide ◦ Weide/Oosterhuis ◦ Buis ◦ Buis	
4.	Wonen	De waarde van het wonen in de binnenstad: over de bijdrage die het wonen aan de kwaliteiten van de binnenstad. Trefwoord: completer.	◦ Verdieping/Uitwerking gebiedsprofiel 'cluster binnenstedelijk wonen' ◦ Pilot- Marktstraat: opzet p.v.a. voor integrale aanpak richting herbestemmen ◦ Wonen Boven Winkels: concreet in onderzoek/ontwikkeling; Broodje Top, Pand van de Kreeft? ◦ Haalbaarheidsonderzoek blok Stationsplein/Scapino (afroning) ◦ Nieuwbouw B3 door Welbions	◦ Neuteboom ◦ Neuteboom/Oosterhuis ◦ Neuteboom ◦ Stegeman ◦ Meijer	
5.	Horeca	Horeca in een gastvrije binnenstad: over waar en wanneer mensen specifieke gastvrijheid zoeken. Trefwoorden: leuker en lekkerder.	◦ Verdieping/Uitwerking gebiedsprofiel 'Vertiercluster' ◦ Herziening Horecavisie ◦ Initiatief Pastoriestraat (haalbaarheidsstudie & projectbesluit cofinanciering NWS) ◦ Advies Precario Tappunten	◦ Hartendorp/Oosterhuis ◦ Hartendorp ◦ Biemold/Kloppers ◦ Rinket	
6.	Winkelen	De winkelstraten en het winkelen in de binnenstad van de toekomst: over zaken als winkelaanbod, looproutes en aanloopstraten die een geslaagd kernwinkelapparaat maken. Trefwoord: verrassender.	◦ Deelname aan de Retailagenda: kennisuitwisseling ◦ Startbijeenkomst Acquisitie en Interactieve leegstandskaart (Start je winkel Deventer) ◦ Startbijeenkomst Ondernemersklankbord ◦ Startgesprek Pilot Wemenstraat (gebiedsprofiel aanloopstraat) ◦ Continuering Pop-Up-Stores ROC ◦ Deelname aan Laboratorium Nieuwe Concepten Gamechange Karavaan	◦ Hartendorp ◦ Kloppers ◦ Kloppers ◦ Kloppers ◦ Kloppers ◦ Kloppers	
7.	Imago	Het goed imago en passend profiel bij de Hengelose binnenstad: over evenementen, promotie en andere activiteiten die zorgen voor meer belangstelling en bezoek aan de binnenstad. Trefwoord: bekender.	◦ Onderzoek verwachtingen en wensen inwoners en bezoekers (vervolg op panel i.s.m. Kennispunt) ◦ Citymarketingplan van Bureau Hengelo (update) & Branding Binnenstad ◦ Update Evenementenbeleid ◦ 'Checklist Evenementen' voor organisatoren ◦ Evenementenkalender 2015 en komende jaren ◦ Afstemmen gebruik markt voor evenementen met de zaterdagmarkt	◦ Hartendorp ◦ Hartendorp ◦ Tromp/Folbert ◦ Folbert ◦ Hartendorp/Weide ◦ Boerkamp	
8.	Verkeer	Het verkeer in een bereikbare binnenstad: over bereikbaarheid, veiligheid en parkeren in dienst van het bezoek aan de binnenstad. Trefwoord: slimmer.	◦ 'Actieplan Fietsen 2015-2018' ◦ F35 tracévoorstel en F35 'labeling' (Marskant-Spoorstraat-Europatunnel-Industriestraat) ◦ Opdrachtformulering "Bereikbare Binnenstad": vaststellen van de opgaven en punten van aandacht ◦ Voorstellen Klantvriendelijk Parkeren en verbeteren van de bezetting van P-garage 'De Beurs' (aansluiten op OF Bereikbare Binnenstad) ◦ Handhaving Venstertijden	◦ Schilstra ◦ Schilstra ◦ Wennink ◦ Boerkamp ◦ Boerkamp	
9.	Sociaal-economisch	De sociaaleconomische betekenis van een binnenstad: over een binnenstad waarin wordt gewerkt en gezorgd; en waar velen een bijdrage aan kunnen leveren. Trefwoord: socialer.	◦ Start met Woonservicegebied Binnenstad 2016 ◦ Huisvesting 'bij de toren'	◦ vdBerg ◦ Flohr	
10.	Openbare orde & handhaving	De binnenstad in termen van openbare orde en handhaving: minder overlast en meer veiligheid dragen bij een gewaardeerde binnenstad. Trefwoorden: veiliger en gezelliger.	◦ Zie Pilot Marktstraat ◦ Zie Horecavisie	◦ Cozijnsen ◦ Cozijnsen	

dbdinsdag 26 mei 2015

EEN BINNENSTAD VOOR ONTMOETINGEN

Bouwstenen binnenstadvisie Hengelo

okt. 2009
Afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkelingen

Aanleiding

De Hengelse binnenstad is een dynamisch gebied dat constant in verandering is. Met de ontwikkelingen van het laatste decennium neemt dit ontwikkelingsproces alleen maar toe. Hengelo heeft allang zijn ambities zichtbaar gemaakt om de binnenstad verder te ontwikkelen met als doel:

- een betere plek te veroveren in de Twentse stedelijke agglomeratie,
- de binnenstad ontwikkelen tot een kwaliteitsplek voor ontmoeting, verblijf en vermaak voor bewoners en bezoekers,

Het centrum van Hengelo heeft al veel van het goede, maar het kan beter. Beleidsvisies zoals Structuurvisie Hengelo 2030, Nota Detailhandel, Nota Horeca, Burgervisie Binnenstadsdebat en Concept Centrum Groenplan spelen een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de binnenstad.

Particulieren, ondernemers, instellingen en ook de gemeente zelf willen verder investeren in de binnenstad. Een aantal projecten is al in gang gezet. Er staan al veel plannen op stapel.

Deze studie is bedoeld om een integrale “quick-start handleiding” te creëren voor de ontwikkeling in de binnenstad van Hengelo. Belangrijke uitgangspunten die uitvloeiden zijn uit de verschillende nota's en visie's worden aan de hand van zeven thema's aangegeven.

Het is geen blauwdruk maar een sturingsmiddel om de kwalitatieve slag die we in de binnenstad willen gaan realiseren, beter begrijpelijk te maken.

Thema's

Detailhandel.....

Verkeersstructuur.....

Ruimtelijke hoofdelementen.....

Architectuur - Kunstroute.....

Cultuur - Uitgaan - Vermaak.....

Groen-Blauwstructuur.....

Wonen.....

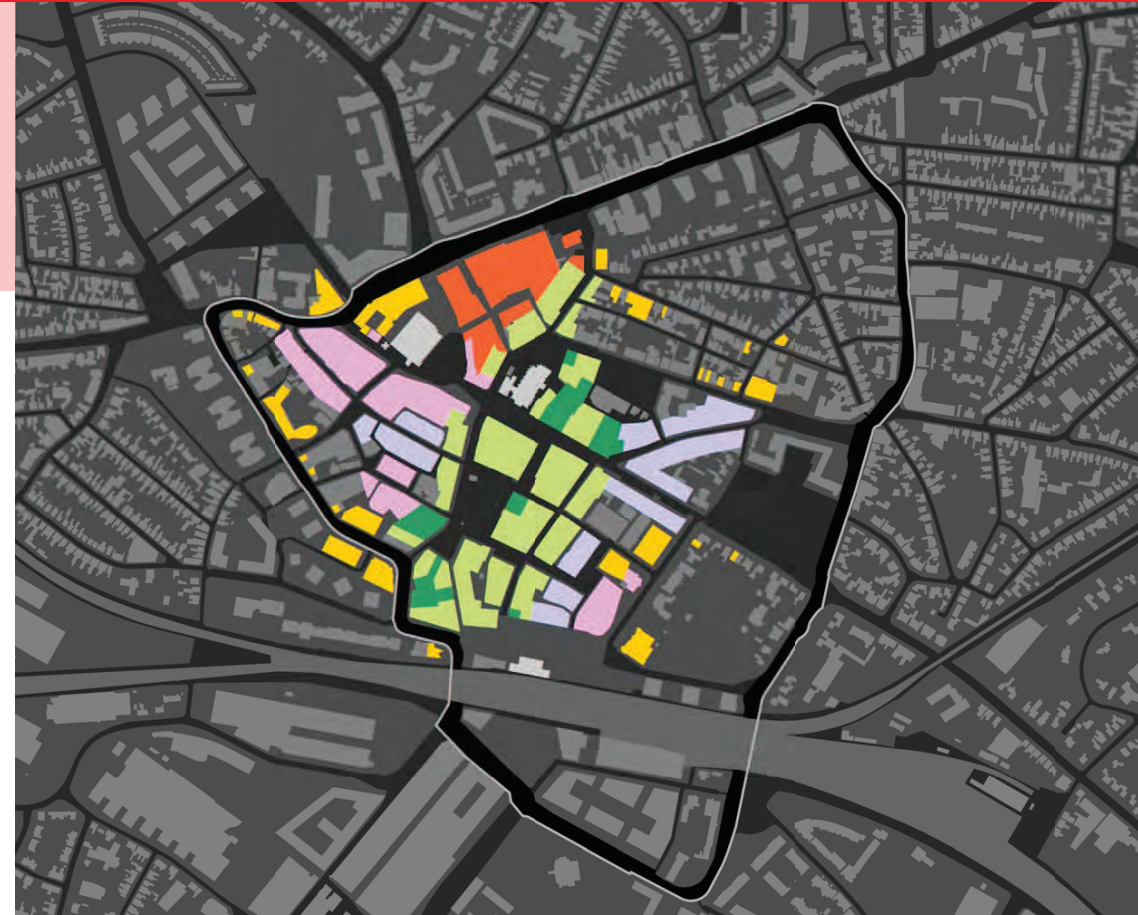
DETAILHANDEL

Ambitie

Hengelo wil inzetten op verbetering van de lokale en de regionale positie van de binnenstad.

Aanpak

- versterken kwaliteit winkel aanbod binnenstad.
- ruimte voor schaalvergroting winkelaanbod binnenstad.
- compact kernwinkelgebied met een duidelijke routing.
- duidelijker profilering aanloopgebieden.
- uitbreiding van recreatieve detailhandel alleen in binnenstad.
- Burgemeester Jansenplein ontwikkelen als horecaplein.
- Hazemeyerterrein: creatieve stad.
- HvZ/Stationsomgeving: ROC en station gerelateerde voorzieningen.

- Kernwinkelgebied
- Trekker winkelaanbod
- Horeca en leisure
- Aanloopgebied
- Overige bestaande centrumfuncties
- Boodschappencluster

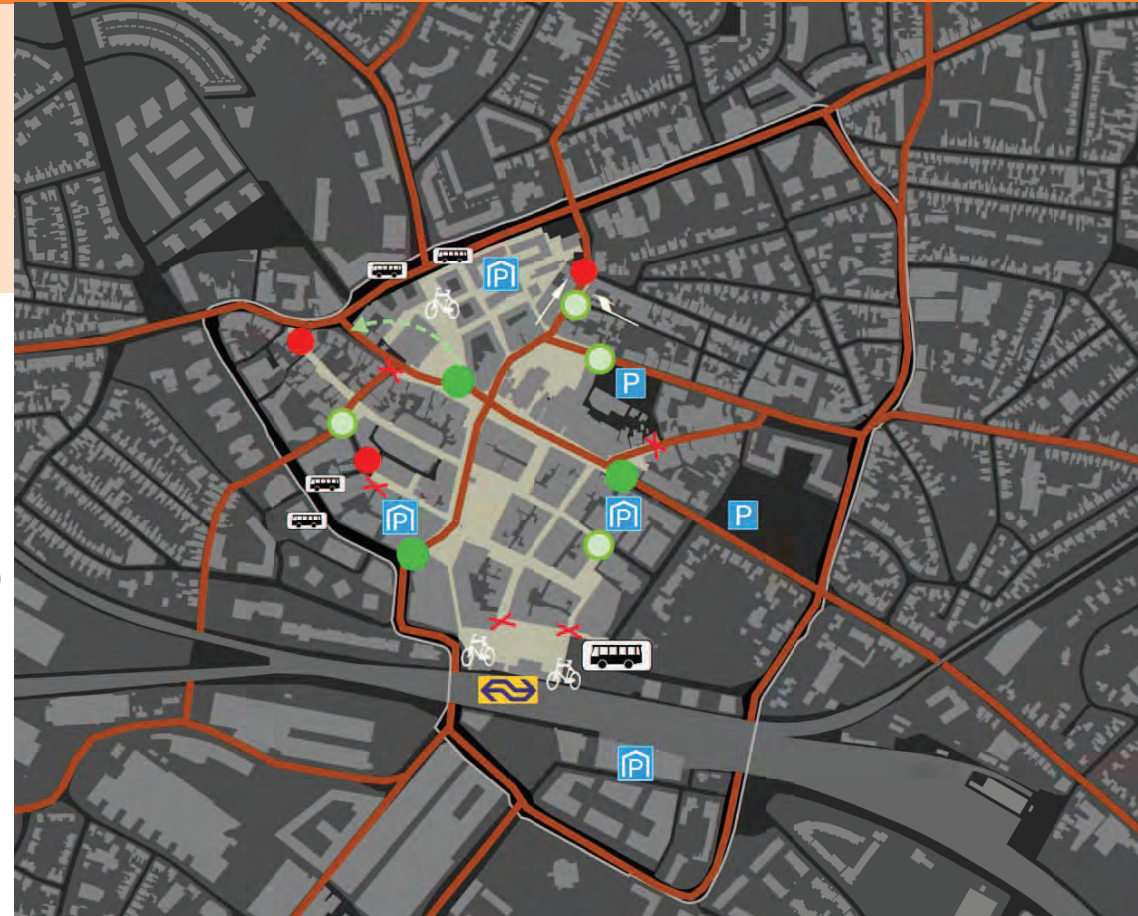
VERKEER EN VERVOER

Ambitie

Het creëren van een situatie waarbij de fiets, openbaar vervoer en het gemotoriseerd verkeer op volwaardige wijze met elkaar functioneren en elkaar aanvullen, om zodoende ook in de toekomst de bereikbaarheid en veiligheid te waarborgen en zelfs te verbeteren.

Aanpak

- Realiseren hoogwaardig parkeerverwijssysteem.
- Aanbieden van een gratis bewaakte fietsenstalling in de binnenstad.
- Regulering van de schil met betaald parkeren. (en vergunningen voor bewoners)
- Realiseren parkeergarages. (tevens voor vervanging van vervallen parkeerplaatsen)
- Gratis parkeren op afstand. (bij OV-haltes)
- Herontwikkeling stationsomgeving Hengelo tot Centraal Station Twente.
- Selectief toegankelijk maken van het autovrije gebied. (verzinkbare palen)
- Instellen van venstertijd van 07.00 tot 12.00 uur in het autovrije gebied.
- Aanbieden van gratis openbaar vervoer voor 65-plussers.
- Realiseren van doorstroombussen voor de bus.

- Alleen uitgaand autoverkeer
- Toegang beperkte groep
- Volledige poort (open tijdens venstertijden)
- Verplichte rijrichting
- ✗ Permanente afsluiting
- Stadsfietsroute
- P Parkeren
- Fietsparkeren
- Bushalte
- Autovrij gebied

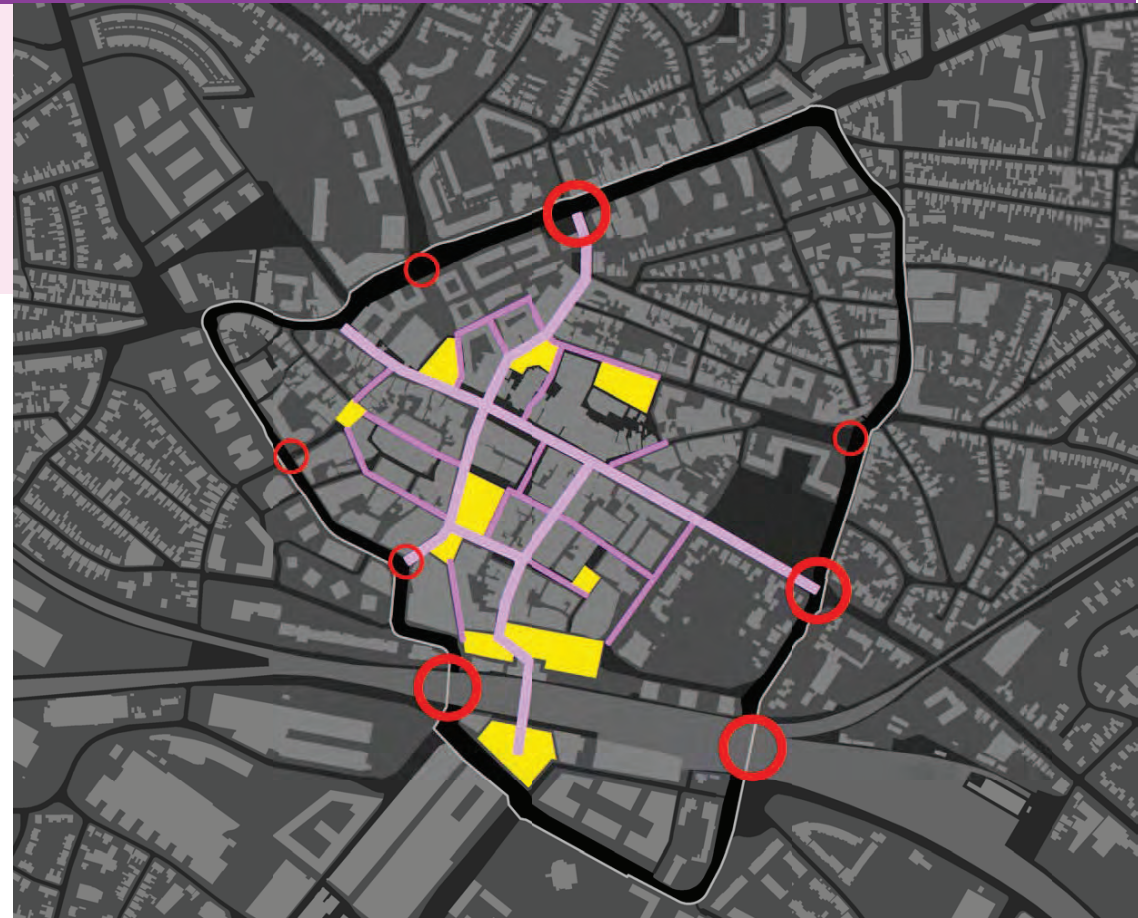
RUIMTELIJKE HOOFDELEMENTEN

Ambitie

Een leefbaar centrum dat mensen nieuwsgierig maakt, dat uitlokt tot een langer verblijf en ontmoetingen door het realiseren van herkenbare, sfeervolle entrees, straten en pleinen.

Aanpak

- Verbeteren ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid van twee hoofd entrees van het centrum, namelijk Wemenpoort en Enschedesestraat.
- Thematiseren van pleinen; Stationsplein als welkomsplein. Burgemeester Jansenplein als gezellig horecaplein (huis kamer van hengelo) , Marktpllein als hoogwaardig evenementen en passantenplein.
- Toevoegen nieuwe ruimtelijke elementen (gebouw, kunstwerk, bomen etc. afhankelijk van het thema) aan de pleinen om belevingswaarde te bevorderen.
- Knooppunten aan de Enschedesestraat verbijzonderen met hoog waardige “objecten”.
- De Slinger, de hoofdroute die tussen het Stationsplein en de Wemen poort ligt, wordt een diverse, contrastrijke en kleurrijke looproute in het kernwinkelapparaat.

- Hoofd drager
- Secundaire drager
- Pleinen
- Hoofdentree
- Secundaire entree

ARCHITECTUUR-KUNSTRROUTE

Ambitie

Het zichtbaar maken van bijzondere architectuur en kunst in en nabij het centrum van Hengelo .

Aanpak

- Vergroten van de bekendheid met de bestaande en nieuwe Hengelose architectuur en kunst.
- Verbeteren van de samenhang tussen het centrum van Hengelo en Hart van Zuid.
- Creëren van een route die de prominente architectuur en kunst met elkaar verbindt.
- Het zichtbaar maken van de architectuur- en kunstroute door middel van beeldende kunst.
- het zichtbaar maken van de route door middel van herkenbare en terugkerende vormgeving.
- De kwaliteit van de toegevoegde kunst en vormgeving wordt gewaarborgd door de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving.

- Stadswandeling
- - - - - Optionele wandeling karakteristieke buurten
- Bijzondere gebouwen en bouwwerken
- Kunstwerken (beelden, reliefs, monumenten, muurschilderingen etc.)

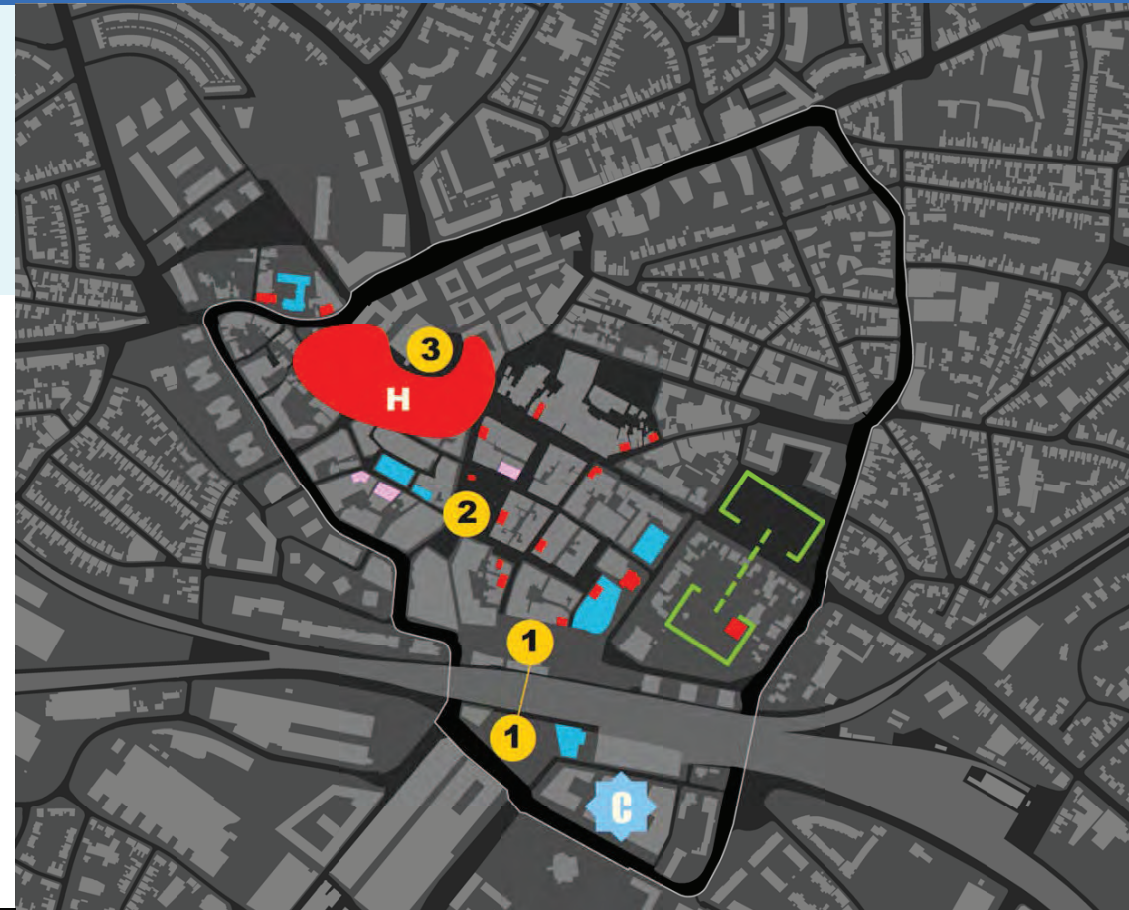
CULTUUR-UITGAAN-VERMAAK

Ambitie

Het zichtbaar en aantrekkelijk maken van het leisure-aanbod van de binnenstad voor zowel de eigen inwoners als bezoekers. Het verbinden van het leisure-aanbod; zowel fysiek als in de vorm van arrangementen.

Aanpak

- Ervoor zorgen dat het stations- en industrieplein een aantrekkelijk welkomstplein wordt en een logisch trefpunt met internationale allure.
- Versterken van de podiumfunctie van het Marktplaatsplein met ruimte voor o.a. evenementen, winkelen, groen en cultuur. Het plein zo inrichten dat het geschikt is voor vele functies en activiteiten die mensen aantrekken.
- Veranderen van het Burgemeester Jansenplein tot een hoogwaardig horecaplein. Hier wil je ontmoeten, kijken en bekeken worden. Er is ook ruimte voor kleinkunst.
- Verder ontwikkelen van het Prins Bernhardplantsoen tot een introverte ontmoetingsplek onder een 'groen dak' met horeca-functie.
- Benadrukken van het groene en open karakter van de Bataafse Kamp; een multifunctionele plek voor kunst, opleiding, spel etc.
- Meer zichtbaar en vindbaar maken van de schouwburg, bioscoop, metropool en creatieve fabriek.
En ook goede afstemming programmering van de culturele instellingen.
- Ontwikkelen van voorzieningen voor de congres- en vergadermarkt rondom het industrieplein, specifiek in het WTC Business Centrum.

- Cultuur
- Horecaconcentratie
- Ondersteunende horeca (detailhandel en cultuur)
- Discotheek
- Belangrijke pleinen, "parels"
- 1 Stations- en Industrieplein, aankomst en vertrekpleinen
- 2 Marktplaatsplein-evenementenplein, centraal in kernwinkelapparaat
- 3 Burg. Jansenplein, horeca- en ontmoetingsplein
- Parkzone
- Congrescentrum

GROEN-BLAUW STRUCTUUR

Ambitie

De concept groenvisie geeft structuur en variatie aan de binnen stad door grenzen en belangrijke lijnen te versterken met bomen en plekken te verrijken met groen om de menselijke maat te genereren. Beken worden zichtbaar gemaakt en worden integraal onderdeel van de openbare ruimte van de binnenstad.

Aanpak

- Om het centrum in zijn geheel herkenbaar te maken wordt de hele centrumring voorzien van een laan.
- De lange lijnen worden ingeplant met lanen of bomenrijen, elke lijn krijgt een eigen boomsoort om de herkenbaarheid te versterken.
- Op strategische punten aan de Slingers worden accentbomen aangeplant.
Bij bijzondere gebouwen/plekken worden sierbomen gebruikt.
- De Bataafse Kamp krijgt een betere uitstraling door nieuwe inrichting van de openbare ruimte en door een cultureel programma toe te voegen aan het gebouw.
Relatie met de Wetstraat wordt ook verbeterd.
- Het Stationsplein wordt aangevuld met parallel lopende bomenrijen.
- De Marktplaats wordt visueel verkleind door het toevoegen van bomenrijen. Hierdoor krijgt de pleinruimte meer menselijke maat.
- De Drienerbeek aan de Oldenzaalsestraat wordt opnieuw zichtbaar gemaakt. Het water wordt bereikbaar en beleefbaar.

Centrumring

Lange lijnen

Slingers

Park / Plantsoen

Beken / Water

WONEN

Ambitie

Wonen in de binnenstad betekent kwalitatief goed wonen met keuze voor iedereen. Het wonen draagt bij aan de levendigheid van de binnenstad, waarbij in combinatie met andere functies een meerwaarde wordt bereikt. (bijv. wonen boven winkels) De binnenstad biedt de mogelijkheid om een verscheidenheid aan woonmilieus en woonproducten aan te bieden.

Aanpak

- Herbezinning van de woonprogramma's in de ontwikkelvlekken M-kwadraat, B3, Brouwerij, afronding Thiemsland, O-kwadraat en Lange Wemen i.v.m. de werkelijke vraag naar appartementen en de stagnatie in de bevolkings- en huishoudensomvang op termijn.
- Gezien het aantal nog te bebouwen vlekken in de binnenstad is een goede fasering én afstemming over de te realiseren woonproducten noodzakelijk.
- Differentiatie in zowel woonproducten als doelgroepen wordt bereikt door het toevoegen van (meer) sociale woningbouw in zowel het huur- als koopsegment.
- In de programma's meer aandacht voor grondgebonden woningbouw ter aanvulling op het stedelijke wonen in appartementen.
- De doelgroep senioren/medioren een wooncarrière bieden door meer levensbestendig te bouwen met de mogelijkheid van zorg op termijn.
- De komende jaren verdere uitwerking geven aan Wonen boven Winkels, met extra aandacht voor de te huisvesten jongeren.
- De komende jaren het stimuleren en reguleren van kamergewijze verhuur ten behoeve van jongeren die daarmee levendigheid geven aan de binnenstad.

- Geprioriteerde projecten
- Lopende projecten - niet geprioriteerd
- Lange termijn projecten

PROJECTEN BINNENSTAD

Gemeente Hengelo

Stadhuis

Burg. Jansenplein 1

Postadres:

Postbus 18,
7550 AA Hengelo

Stadskantoor

Hengelo

Hazenweg 121

Internet:

www.hengelo.nl

Aanvraagformulier stimuleringsbijdrage Pilot Spontane Binnenstad

Wilt u in aanmerking komen voor een stimuleringsbijdrage uit de pilot Spontane Binnenstad? Vul dan samen met uw contactpersoon van de gemeente onderstaand formulier in en mail het geheel met bijbehorende bijlagen naar uw contactpersoon. Onderaan het formulier vindt u de mailadressen.

Gegevens aanvrager	
Naam en voorletters	HJJ Oude Avenhuis
Correspondentieadres	Tuindorpstraat 61 Gebouw C01
Postcode en plaats	7666Cs Hengelo
Telefoonnummer	06 23 411 982
E-mailadres	hans@trimotion.nl
Soort aanvrager	☐ Particulier ☒ Bedrijf ☐ Stichting of vereniging ☐ Anders, nl.....
Bankrekeningnummer en rekeninghouder	NL36RABO0327533293 TriMotion bv

Gegevens project	
Projectnaam	Gamechange Karavaan
Locatie (plaats, adres)	Leegstand pand binnenstad
Aan te vragen budget (max. 100.000, o.b.v. cofinanciering)	€ 100.000
Contactpersoon binnen de gemeente	Cees Dalenoord
Bijlagen	Uitwerking en onderbouwing van het idee

1. Wat is uw idee en met welke partijen werkt u samen?

Omschrijf de aanleiding, de locatie, de belangrijkste uitgangspunten en de samenwerking met andere partijen.

De Gamechange karavaan is een 'Netwerkorganisatie' gericht om de spontaniteit van onderop te organiseren en te faciliteren. De binnenstad is van ons allemaal. Als consumenten en inwoners kunnen laagdrempelig kunnen meedenken over de inrichting van de stad ontstaan er niet alleen veel meer ideeën, maar ook veel meer betrokkenheid.

De Gamechange Karavaan stimuleert een radicale vernieuwing van werk -en of denkwijze met als gevolg een onomkeerbare significante verbetering van de binnenstad tot gevolg. De business van triMotion is deze trajecten te faciliteren voor organisaties, profit en non profit.

Met de Gamechange karavaan strijken we neer in de binnenstad om passanten, organisaties, startup bedrijfjes nieuwe waarheden en inzichten te laten ontdekken. Dit gebeurt interactief met ons, met elkaar en met betrokken partners. Sparren, brainstormen, prototypen, crowdfunding, crowdsourcing etc etc. Het gebeurt allemaal spontaan vanuit een uniek verdienmodel: DELEN!

DELEN is de trigger voor de deelnemende partijen. Delen van kennis, delen van netwerken, mogelijk zelfs het delen van middelen. In de wetenschap dat: 1. Kennis is macht. Kennis delen is vooruitgang. 2. Van copyright naar right to copy!

Bij deze eenvoudige strategie staat de investering van de partners voorop. Je brengt wat om in staat te zijn iets te kunnen ontvangen. Partners van de Gamechange karavaan geloven in dit principe.

We werken op dit moment samen met: Gemeente Hengelo, Stichting Centrum Management Hengelo, het ROC van Twente, De Lionsclub Hengelo, Factor Groen, Saxion Innovation Team, ArteZ, stichting in oprichting 'vrienden van de Cactus Live' en Prins Bernard Plantsoen, Factor Groen, Filmkaravaan Houtmaat.

Gesprekken staan gepland met: Heim/Crea, Welbions, kerngroep toekomstbestendige binnenstad.

2. Welke bijdrage levert uw project aan de binnenstad?

Denk daarbij aan zaken als unieke karakter, beleving, bezoekersaantallen, verbeteren vestigingsklimaat, complementair aan huidige aanbod. Met andere woorden, welk effect hoopt u te bereiken?

Het effect van de verschillende activiteiten zal zijn reuring en nieuwe ideeën. Voor de binnenstad (Pimp up your city), voor de ondernemers in de binnenstad (service design thinking), voor de Gemeente (burgerparticipatie projecten uitwerken), voor de passant (nieuwe ideeën), voor het startup bedrijf (het beste idee van Hengelo), voor de jonge muzikant (Popup podium) etc. Er gebeurt iets in Hengelo!

Ook zal de Gamechange Karavaan de consument, inwoners van Hengelo en ondernemers verbinden met de ontwikkelingen van de toekomst bestendige binnenstad.

Ideeën worden samengevat, gevisualiseerd en naar een volgende ontwikkelstap gebracht tot de realisatiefase. Met deze pragmatische laagdrempelige aanpak bereiken we veel mensen en daarmee commitment. De resultaten waar wij ons op richten zijn: Tevredenheidscijfer Binnenstad Hengelo naar een 8+ brengen – 10 nieuwe start-ups per jaar – 20 Gamechangers per jaar identificeren (mensen die een significante verbetering of verandering voor de binnenstad gaan realiseren) – nieuwe en blijvende culturele initiatieven in de binnenstad - Vermindering van de leegstand met 10% (dit is een doel dat nauw samenhangt met de initiatieven uit de toekomst bestendige binnenstad).

3. In hoeverre versterkt uw project het profiel van uw binnenstad?

Almelo: water en groen, Borne: compact en dorps, Enschede: studenten en grootstedelijke voorzieningen, Hengelo: zakelijk district, Oldenzaal: bourgondisch en historisch.

De Gamechange karavaan wordt een ontmoetingsplek voor 'zakelijke' transacties. Ideeën, initiatieven en netwerken worden uitgewisseld. Uitwerkingen worden in atelier setting met passanten opgepakt. Mensen gaan betrokken worden omdat er plek is voor hun creativiteit.

Het aanbieden van workshops, inspirerende lezingen geeft mensen nieuwe inzichten waarmee het creatieve denken wordt bevorderd.

Een verdienmodel voor iedereen die hieraan deelneemt.

4. Hoe brengt u uw project tot stand en op welke termijn?

Omschrijf kort de verwachte tijd voor voorbereiding, uitvoering en nog te nemen hindernissen. Denk ook aan zaken als vergunningen, inzet vrijwilligers en procedures.

In mei 2015 willen we het eerste weekend plannen. Van zaterdag t/m zondag. Waarbij we op de zaterdagavond een film willen vertonen door de Filmkaravaan Houtmaat (uiteraard in de binnenstad).

In eerste instantie zal de karavaan maandelijks neerstrijken in de binnenstad. Echter is het de bedoeling zo snel mogelijk met partners 'semi' permanent open te zijn.

We zijn concreet bezig de volgende activiteiten in de Karavaan te organiseren:

1. **De Ja tafel – waar ondernemers, inwoners, en gemeente met elkaar in gesprek gaan. Elkaar leren begrijpen.**
2. **Het Pop-Up podium – voor artiesten, start-up's, een podium om te laten zien en horen.**
3. **De Creativity Wall – Actieve brainstorm, mindmapping, visualisaties. De creatieve fase voor elk idee.**
4. **De Werkbank – Prototyping maken. De doe fase. Kansrijke concepten in de praktijk testen.**
5. **Het Online platform – De agenda van de Ja-tafel, overzicht van lopende projecten, een uitnodiging voor deelname en het verder brengen van ideeën zijn te vinden op het online platform.**

5. Wat zijn de totale kosten van het project en hoe financiert u dit?

U kunt eventueel verwijzen naar een bijlage.

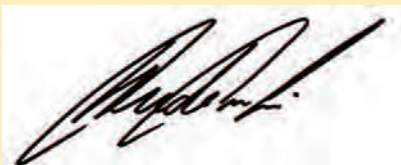
Zie bijlage

6. Ruimte voor aanvullende opmerkingen.

De Gamechange karavaan wordt aangevraagd voor een periode van 3 jaar. In deze periode zal de karavaan voldoende bekend zijn en de partner deelname dermate gegroeid zijn dat de karavaan zelfstandig verder kan.

Ondertekening

Ondergetekende verklaart hierbij bovenstaande gegevens naar waarheid te hebben ingevuld.

Ondertekening	
Naam en voorletters	Oude Avenhuis
Datum en woonplaats	4 maart 2015
Handtekening	

Toe te voegen bijlagen

Voeg bij uw aanvraag de volgende bijlagen toe:

- Kaart/plattegrond van de locatie
- Beeldmateriaal (toekomstige) situatie
- Kopie identiteitsbewijs

U kunt dit formulier mailen naar de contactpersoon van uw gemeente.

Almelo:	Ditty Oegema	d.oegema@almelo.nl
Borne:	Bernd van den Dolder	b.vandendolder@borne.nl
Enschede:	Mirjam Berning	m.berning@enschede.nl
Hengelo:	Cees Dalenoord	c.dalenoord@hengelo.nl
Oldenzaal:	Moniek Bazen	m.bazen@oldenzaal.nl

Aanvraagformulier stimuleringsbijdrage Pilot Spontane Binnenstad

Wilt u in aanmerking komen voor een stimuleringsbijdrage uit de pilot Spontane Binnenstad? Vul dan samen met uw contactpersoon van de gemeente onderstaand formulier in en mail het geheel met bijbehorende bijlagen naar uw contactpersoon. Onderaan het formulier vindt u de mailadressen.

Gegevens aanvrager	
Naam en voorletters	J.Tibben
Correspondentieadres	Karel Gerardstraat 18
Postcode en plaats	7552 GT
Telefoonnummer	0612856314
E-mailadres	jtibben @ziggo.nl
Soort aanvrager	☐ Particulier ☐ Bedrijf ☐ Stichting of vereniging ☒ Anders, stichting i.o. Revitalisering Pastoriestraat.
Bankrekeningnummer en rekeninghouder	Volgt zodra rechtspersoon eigen rekening heeft.

Gegevens project	
Projectnaam	Kwaliteitsimpuls Pastoriestraat
Locatie (plaats, adres)	Pastoriestraat 7551 DK Hengelo
Aan te vragen budget (max. 100.000, o.b.v. cofinanciering)	€100.000,-
Contactpersoon binnen de gemeente	D.Biemold en C.Dalenoord
Bijlagen	

1. Wat is uw idee en met welke partijen werkt u samen?

Omschrijf de aanleiding, de locatie, de belangrijkste uitgangspunten en de samenwerking met andere partijen.

De eigenaren en exploitanten en bewoners van de Pastoriestraat willen de kwaliteit van hun straat verbeteren. Het wonen, werken en ondernemen in deze straat verdienen een impuls. Het kan mooier en het moet beter om als horecaplein voor de Hengelose Binnenstad op nummer 1 te blijven. Het historische karakter wordt het unieke 'selling point'. Het behoud maar ook het gebruik van het hele gebied van vraagt om verbeteringen. Met een tiental verbetermaatregelen worden de gebruikswaarde, de verblijfswaarde en de zichtwaarde vergroot. Het resultaat is een Pastoriestraat met een intiem een sfeervolle ambiance waar meer mensen vaker een bezoek brengen aan een winkel of horecazaak. Daarmee wordt een bijdrage aan betere Binnenstad van Hengelo geleverd.

De idee is om als vastgoed-eigenaren, exploitanten en de gemeente tezamen te investeren in de inrichting en het aanzicht. De horeca maakt een verschuiving in het aanbod voor meer daghoreca (middag en vroege avond). Ook hierbij wordt geïnvesteerd in nieuwe formules en fysiek bijv. in een keuken en (overdekte) terrassen.

2. Welke bijdrage levert uw project aan de binnenstad?

Denk daarbij aan zaken als unieke karakter, beleving, bezoekersaantallen, verbeteren vestigingsklimaat, complementair aan huidige aanbod. Met andere woorden, welk effect hoopt u te bereiken?

Voor Hengelo staat het historische unieke karakter van de Pastorie voorop. Door de kwaliteitsimpuls moet de beleving een veel grotere waardering krijgen en er wordt gericht gewerkt aan het bereiken van grotere bezoekersaantallen (verblijfsduur

en uitgaven). In de visie Toekomstbestendige Binnenstad (SCH/Seinpost 2015) maakt de Pastorie deel uit van het "horecakwartier" of "vertiercluster" van Hengelo. Deze visie wordt door de gemeente omarmd en ondersteund. De gemeente streeft naar een gastvrije binnenstad met een meer specifieke invulling dan nu en met toevoeging van leukere en lekkere café-restaurants. De Kwaliteitsimpuls Pastoriestraat draagt bij aan de gewenste versterking voor een betere binnenstad in het horeca-aanbod en met meer identiteit. 'Dit heeft de stad echt nodig!', is de stelling van initiatiefnemers.

Het project beoogd een aantal zaken heel concreet voor elkaar te krijgen:

- Oplossen van de leegstand van panden zoals 'het Neutje' en het pand 'de Kreeft'
- Nieuwe horeca in de gezamenlijke setting van de terrassen
- Mooiere uitstraling van alle panden
- Herinrichting van opbaar gebied
- Afspraken over presentatie en programma

3. In hoeverre versterkt uw project het profiel van uw binnenstad?

Almelo: water en groen, Borne: compact en dorps, Enschede: studenten en grootstedelijke voorzieningen, Hengelo: zakelijk district, Oldenzaal: bourgondisch en historisch.

De Pastoriestraat wordt door de bedoelde verbetermaatregelen interessanter voor zakelijke bezoekers. Qua imago en identiteit is de Pastoriestraat één van de 'kroonjuwelen' van Hengelo en daarom belangrijk in het profiel. Ontmoeten is één van de zaken in de leefwereld waar zakelijk Twente het moet van hebben. Ontmoeten is nodig om innovaties en transacties te bevorderen. Daar is de Pastoriestraat ook voor bedoeld.

4. Hoe brengt u uw project tot stand en op welke termijn?

Omschrijf kort de verwachte tijd voor voorbereiding, uitvoering en nog te nemen hindernissen. Denk ook aan zaken als vergunningen, inzet vrijwilligers en procedures.

Het project Kwaliteitsimpuls bestaat uit twee fasen.

Fase 1 Toekomstvisie en haalbaarheidsonderzoek van de maatregelen

- Opstellen van ruimtelijk-functionele schetsen
- Maken van een voorlopig ontwerp voor de herinrichting openbaar gebied plus verlichting
- Maken van schetsontwerpen voor verbetering van gevels
- Ontwerpsuggesties voor nieuwe toevoegingen/veranderingen
- Sfeerbeeld/moodboard voor bedoelde sfeer en uitstraling
- Raambegroting kosten en dekking van de verbetermaatregelen
- Communicatie en voorlichting
- Eindproduct: Visiedocument Kwaliteitsimpuls Pastoriestraat plus en intentieovereenkomst deelnemende partijen

Fase 2 Uitvoering van de maatregelen van de kwaliteitsimpuls

- Ontwerpen maken
- Bestek en Aanbesteding
- Uitvoering, toezicht
- Communicatie en voorlichting

5. Wat zijn de totale kosten van het project en hoe financiert u dit?

U kunt eventueel verwijzen naar een bijlage.

Fase 1

Raming kosten toekomstvisie en haalbaarheidsonderzoek: €10.000

- Kosten architect en civiele-ingenieur (ontwerpen en begroten)
- Kosten van communicatie en voorlichting (overige projectkosten)

Bijdragen:

Particulieren €1.000

BIZ €3.250

Fuldauerstichting €3.2500

Subsidie Pilot NWS € 2.500

Fase 2

Globale raming van de totale investering van alle verbetermaatregelen: € 490.000

- Aanlichten 30.000
- Herbestraten 80.000
- Nieuw inrichting terrassen 100.000
- Gevelherstel panden 280.000 (incl. tuin Lamboijhuis)

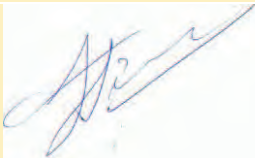
Totale projectkosten: € 500.000,-

6. Ruimte voor aanvullende opmerkingen.

De aanvragers zien graag een beschikking van €100.000,- als bijdrage van de pilot NWS in de totale projectkosten tegemoet. Na afronding de eerste fase zal de begroting tweede fase met u worden gedeeld.

Ondertekening

Ondergetekende verklaart hierbij bovenstaande gegevens naar waarheid te hebben ingevuld.

Ondertekening	
Naam en voorletters	Tibben J.
Datum en woonplaats	12-03-2015
Handtekening	

Toe te voegen bijlagen

Voeg bij uw aanvraag de volgende bijlagen toe:

- Kaart/plattegrond van de locatie
- Beeldmateriaal (toekomstige) situatie
- Kopie identiteitsbewijs

U kunt dit formulier mailen naar de contactpersoon van uw gemeente.

Almelo:	Ditty Oegema	d.oegema@almelo.nl
Borne:	Bernd van den Dolder	b.vandendolder@borne.nl
Enschede:	Mirjam Berning	m.berning@enschede.nl
Hengelo:	Cees Dalenoord	c.dalenoord@hengelo.nl
Oldenzaal:	Moniek Bazen	m.bazen@oldenzaal.nl

Herinrichting Hoofdwinkelstraten Binnenstad Hengelo

Kern van het voorstel:

De Gemeente Hengelo sluit aan op de visie Toekomstbestendige Binnenstad o.a. door de herinrichting van de hoofdwinkelstraten van een compactere kernwinkelgebied. Als vertrekpunt voor een discussie met belanghebbenden zijn er 2 modellen gemaakt voor de herinrichting van de Enschedesestraat tussen de oostelijke en de westelijke entree. De Enschedesestraat vormt in de visie van de gemeente de ruggengraat van het nieuwe patroon in het nieuwe kernwinkelgebied. En vormt daarmee het logische begin van de herinrichting. In dit voorstel worden suggesties gedaan voor de herinrichting van aansluitende straten plus de Markt. In discussie met de stad zal een voorkeursmodel worden uitgewerkt, waarbij tevens punten voor het lijstje van eisen en wensen verzameld.

Doelstelling

Het streven om de binnenstad 'warmer en gezelliger' te maken is bedoeld voor:

1. het verhogen van de verblijfskwaliteit van de hoofdwinkelstraten om daarmee meer bezoekers en bestedingen te bereiken en
2. het vestigingsklimaat voor winkels en andere bedrijven te verbeteren.

Uitgangspunten

- functioneel: de inrichting staat primair in dienst van de winkelende voetganger
- ruimtelijk: de kwaliteitssprong moet voldoende zijn om de doelstelling te bereiken; kwaliteit is in die zin leidend
- duurzaam: de investering is voor een lange termijn en tegelijk zuinig qua materialen en onderhoud
- strategie: herinrichting moet bijdragen aan een beter functioneren van een compacter winkelgebied en daarbij aansluiten op de visie 'Toekomstbestendige Binnenstad Hengelo' en de Burgervisie 'We zitten op Goud'

Opmerking: De keuze voor deze uitgangspunten betekent dat we anders om zullen gaan met bijvoorbeeld rijstroken, plateaus, plantvakken etc. De gevolgen en mogelijk andere aanvullingen in inrichtingsoplossingen willen we al werkende weg aangeven. Dit is om steeds voldoende ruimte te hebben voor afstemming met de gebruikers en overige belanghebbenden. We hebben gezien hoe belangrijk dit is bij de herinrichting van de oostelijke entree van de Enschedesestraat. Daarom worden nu twee modellen (als vertrekpunt voor het gesprek met de stad) gepresenteerd en niet twee 'kant en klare' ontwerpen.

Andere Overwegingen

- kansen: er bestaat nu een logisch moment om de Enschedesestraat in zijn geheel van oostelijke naar westelijk entree van de binnenstad van een nieuwe inrichting te voorzien
- financiën: zo veel mogelijk hoofdwinkelstraten van het zogenoemde 8'tje van een nieuwe inrichting voorzien (afweging kwaliteit versus m²)
- materialiseren: het gaat niet om één kleur maar om het toevoegen/vervangen van aantrekkelijke elementen in bestrating, groen en meubilair met een duidelijk zichtwaarde voor iedereen
- er wordt veel waarde gehecht aan de betrokkenheid en het draagvlak onder de directe belanghebbenden

Praktische overwegingen

- fasering: afhankelijk van de keuze van volgorde van de straten en de beschikbare middelen; maar wel zodanig dat we niet 3 maal de binnenstad opbreken
- keuze van goede materialen en inrichtingselementen voor een lange periode waarmee onderhoud en beheer uit de voeten kan
- niet ontwerpen tot achter de komma; werken volgens het principe 'doe meer met ongeveer'
- de keuze voor een getrapte en meer interactieve werkwijze vraagt om meer communicatie, presentatie en meer atelierachtige bijeenkomsten of inloopavonden rondom de herinrichting
- nodig is voor zeker 3 jaar een ruime plek in de binnenstad om dit te kunnen doen (suggestie om aan te sluiten bij de tijdelijke werkruimte van de Gamechange Karavaan)

Parelsnoer versus het 8'tje

In het programmateam binnenstad is gewezen op spanning die er zou kunnen zitten tussen de oude visie van het 'Parelsnoer en het voorstel om nu met de Enschedesestraat te beginnen

In de visie Hengelo 2030 is het 'Parelsnoer' aangemerkt als een kernproject. De drie pleinen zijn het Stationsplein, Brink/Marktpluin en Bgm Jansenplein. Het eerste plein nadert zijn voltooiing. Het tweede plein is na een kleine opknopbeurt nog steeds het onderwerp van discussie. En het laatste plein moet nog worden aangelegd in het kader van het project Lange Wemen.

De verwachting was destijds dat wanneer alle geplande nieuwbouw er zou staan er behoorlijke drukte op deze 'flaneermijl' zou ontstaan. Die nieuwbouw van kantoren en woningen is er grotendeels niet gekomen. Het Marktpluin met de Brink waren in de visie Hengelo 2030 het zwaartepunt van het kernwinkelgebied. En tevens ging men uit van een toename van het winkeloppervlak. De werkelijkheid heeft in die zin de visie rechts ingehaald. Dat we investeren in de kwaliteit van de pleinen is onderdeel van een strategie om meer verbinding in de stad zelf te krijgen. Die strategie is nog steeds geldig.

De werkelijkheid van het kernwinkelgebied is een heel andere geworden. Daarin zijn de routes langs Brink en Markt deels aanloopstraat en deels hoofdwinkelstraat geworden. Ook de bezetting is niet florissant te noemen. Immers er is krimp en geen groei. Het zwaartepunt is meer naar het noorden verschoven en het belang van de andere aanloopstraten is ook anders (specialisatie!). Een compacter kernwinkelgebied met daarin de hoofdwinkelstraten van het 8'tje uit de visie TBH is de nieuwe werkelijkheid. In het 8'tje zien we de Enschedesestraat als de ruggengraat; de hoofdwinkelstraat die de zaak bij elkaar houdt. De Markt blijft een zorgenkindje.

Het is dus niet zo dat we van uitgangspunt moeten wisselen. De strategie van het 'Parelsnoer' is goed voor de stad als geheel en we blijven investeren in de pleinen. Het opknappen van de Enschedesestraat past strategisch beter bij wat een compacter kernwinkelgebied binnenstad nu nodig heeft om de consument vast te houden. Beide strategieën vullen elkaar aan.

Twee modellen

Als vingeroefening is voor de Enschedesestraat tussen de Drienerstraat en de plangrens van Lange Wemen een studie gemaakt. Dit levert 2 modellen op (toegevoegd). Hieronder worden de twee modellen toegelicht. Deze modellen maken deel uit van de gemeentelijke reactie op de visie TBH. Het geeft antwoord op de vraag hoe en waar de gemeente kan aansluiten op het proces van een compactere binnenstad. De bedoeling is dat we eerst een reactie uit de stad ophalen alvorens het bestuur een besluit neemt over welke straten in uitvoering kunnen worden genomen.

Model A: Volledige herinrichting (geheel nieuw profiel).

In dit model wordt een volledig nieuw profiel met van gevel tot gevel gebakken klinkers, grote plantvakken en sfeerverlichting in hoogwaardige materialen ontworpen. Het kwaliteitsniveau is

hoog en duurzaam. Het is tevens tamelijk dwingend, omdat het een standaard zet voor alle vervolgfasen. De kosten voor alleen het segment Enschedesestraat zijn geraamd op €980.000,- . Dit biedt geen ruimte om meer straten aan te pakken. Deze straten zijn verder dan ook niet doorgerekend op dit kwaliteitsniveau.

Model B: Gedeeltelijke herinrichting (deels nieuw profiel).

In dit model is de bestaande indeling van de weg uitgangspunt, waarbij de bestaande rijstrook met warmkleurige klinkers op hetzelfde niveau wordt gebracht als het huidige trottoir. Tevens worden nieuwe elementen in het profiel toegevoegd (sfeerverlichting groen, belijning en vlakken). Het kwaliteitsniveau is redelijk hoog en duurzaam. Het is meer flexibel omdat het deels gebruik maakt van wat er al is (daardoor geen hinderlijke breuken). Het verschil tussen model A en B is dat in model B zoveel als mogelijk de bestaande verharding in het trottoir blijft liggen. Ook zijn kosten navenant lager (dus meer ruimte om meer m² aan te leggen). De studie voor de Enschedesestraat is alleen gemaakt om een impressie te geven van een mogelijke nieuwe inrichting en benadering te krijgen van de kosten van herinrichting. Heel veel is dus nog opengelaten voor de discussie die nog moet volgen.

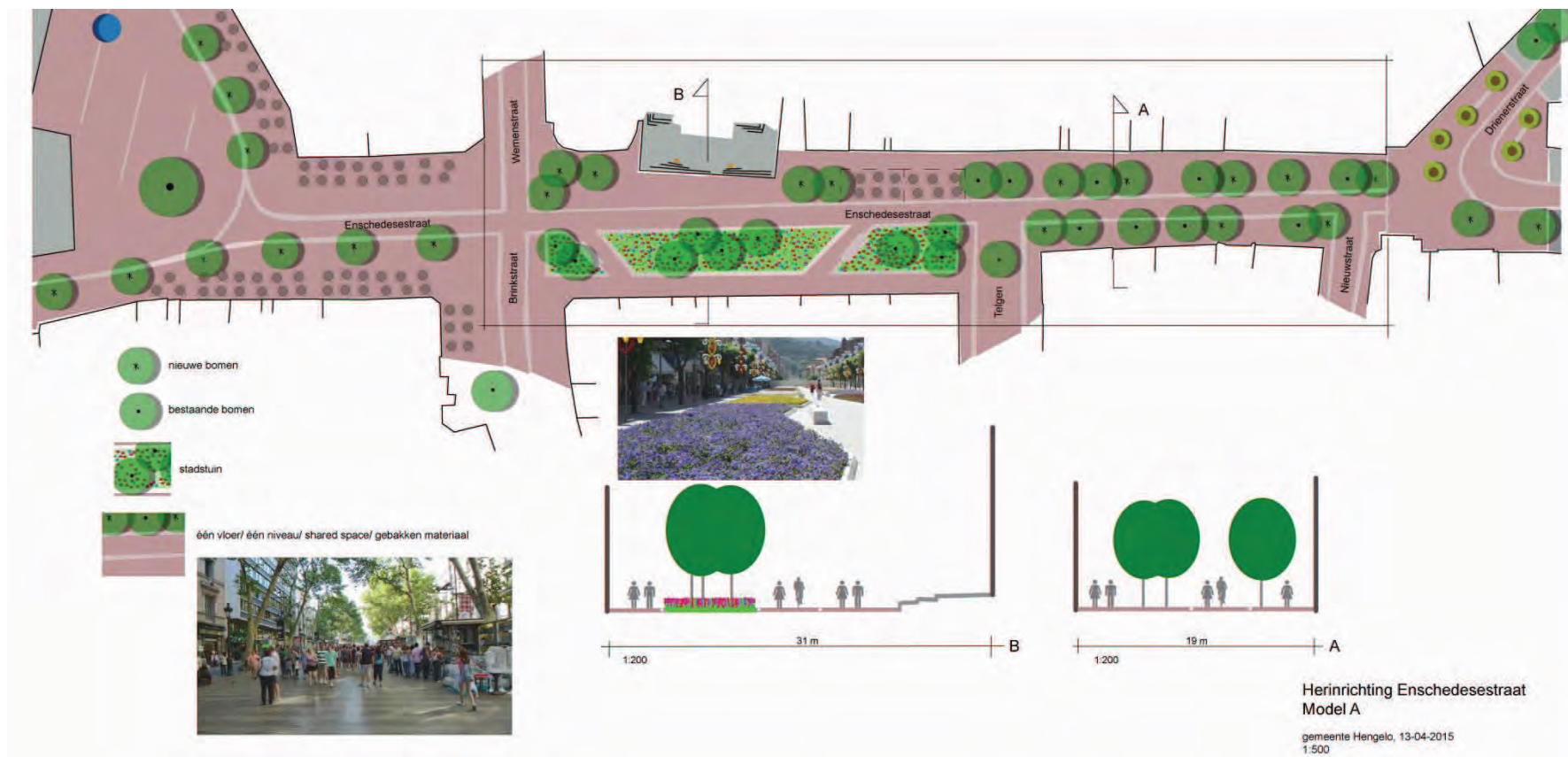
Overig: Ophalen en verkleuren

Voor de andere hoofdwinkelstraten, zoals de gedeeltes van Brinkstraat, Telgen en Nieuwstraat, worden in dit voorstel de midden-zones of het verdiepte deel profiel opgehaald en voorzien van warmkleurige bestrating. Alleen in de bestrating zelf wordt in details aangesloten op model B (denk aan patroon lijnen en vlakken). Voor de kostenraming van de Markt is uitgegaan van een inrichting die gebaseerd is op de oorspronkelijke na-oorlogse inrichting ('taptoeveld'). Daarvoor is een inrichtingssuggestie voor de Markt bijgevoegd met volledige herbestrating in kleur met motief. Een sobere herbestrating van het binnenste deel is een goedkoper alternatief. Samen met een vernieuwde en uitgelichte Telgenflat levert dit een eigentijds beeld op met verwijzing naar de oorspronkelijke allure van plein en Telgenflat. Ook is opgenomen het idee ingebracht door Bureau Hengelo voor een Berenbos en de suggestie voor meer sfeerverlichting.

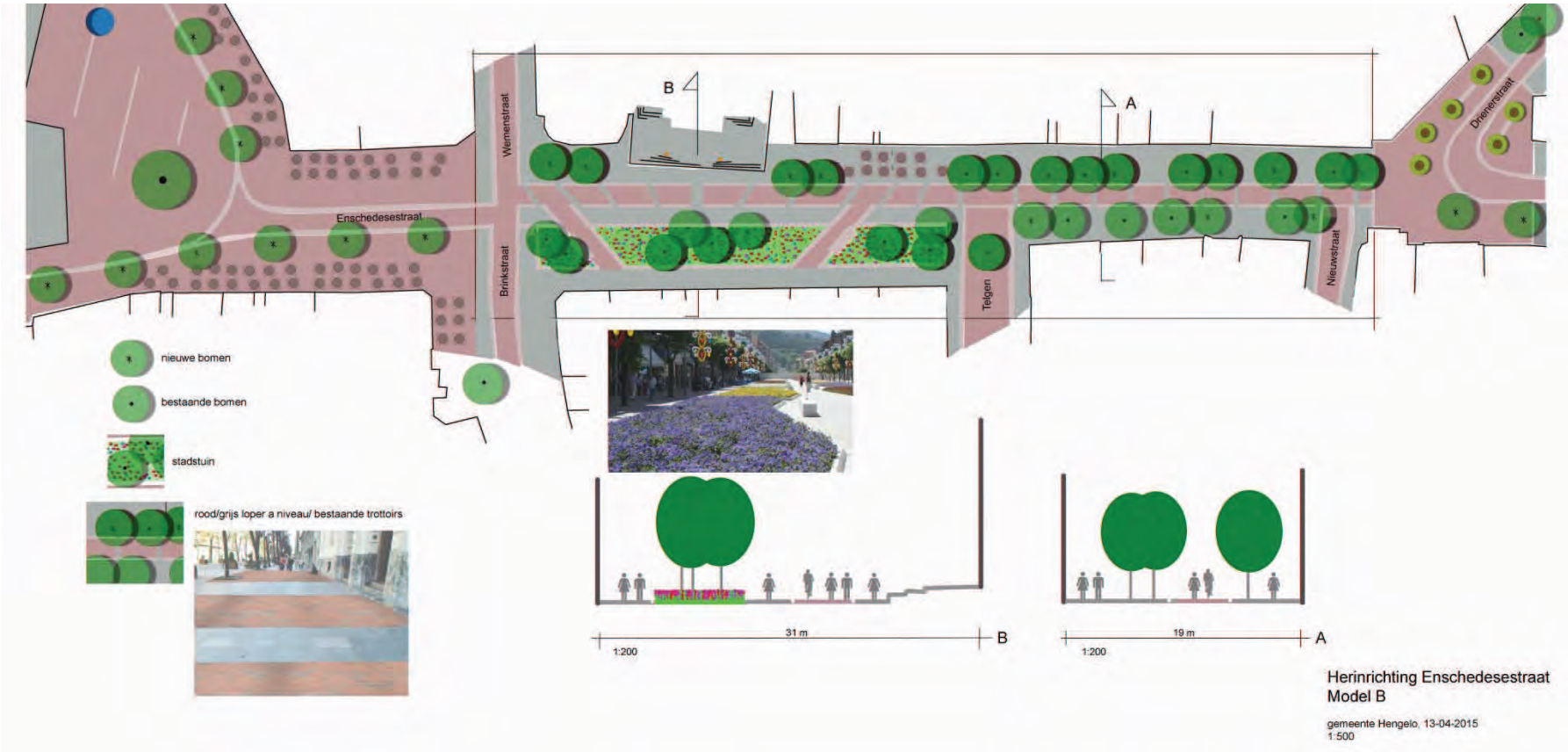
Overzicht kosten herinrichting hoofdwinkelstraten

Segment	Toelichting	Geraamde Kosten	opmerking
Enschedesestraat	Nieuw profiel met van gevel plus toevoeging nieuwe inrichting	980.000	Volgens model A; geeft duidelijke breuk met de overige segmenten
Enschedesestraat	Ophalen plus toevoeging nieuwe inrichting	690.000	Verbindt projecten lange Wemen en Oostelijke Entree volgens model B
Brinkstraat	Alleen ophalen rijstrook	130.000	In principe geen toevoegingen
Kleine Telgen	Alleen herbestrating in kleur	140.000	Geen rijstrook aanwezig en in principe geen toevoegingen
Nieuwstraat	Alleen herbestrating in kleur	68.000	Geen rijstrook aanwezig en in principe geen toevoegingen en alleen tot aan de Telgen gerekend
Markt (plein)	Volledige herbestrating in kleur met motief	528.000	Betreft het gehele vlak van markt en rijstrook langs de randen
Markt (plein)	Alleen herbestrating in kleur	265.000	Betreft het binnenste deel 'taptoeveld' en rijstrook langs de randen
Telgen	Volgens idee Berenbos	Nog niet begroot	Bijdrage gemeente in maatschappelijk initiatief nog te bepalen
Aanlichten van gebouwen	Suggestie Telgenflat	40.000	Wens uit visie TBH, bijdrage gemeente nog te bepalen

Model A

Model B

Inrichtingssuggestie Markt volgens het model met volledige herbestrating in kleur met motief

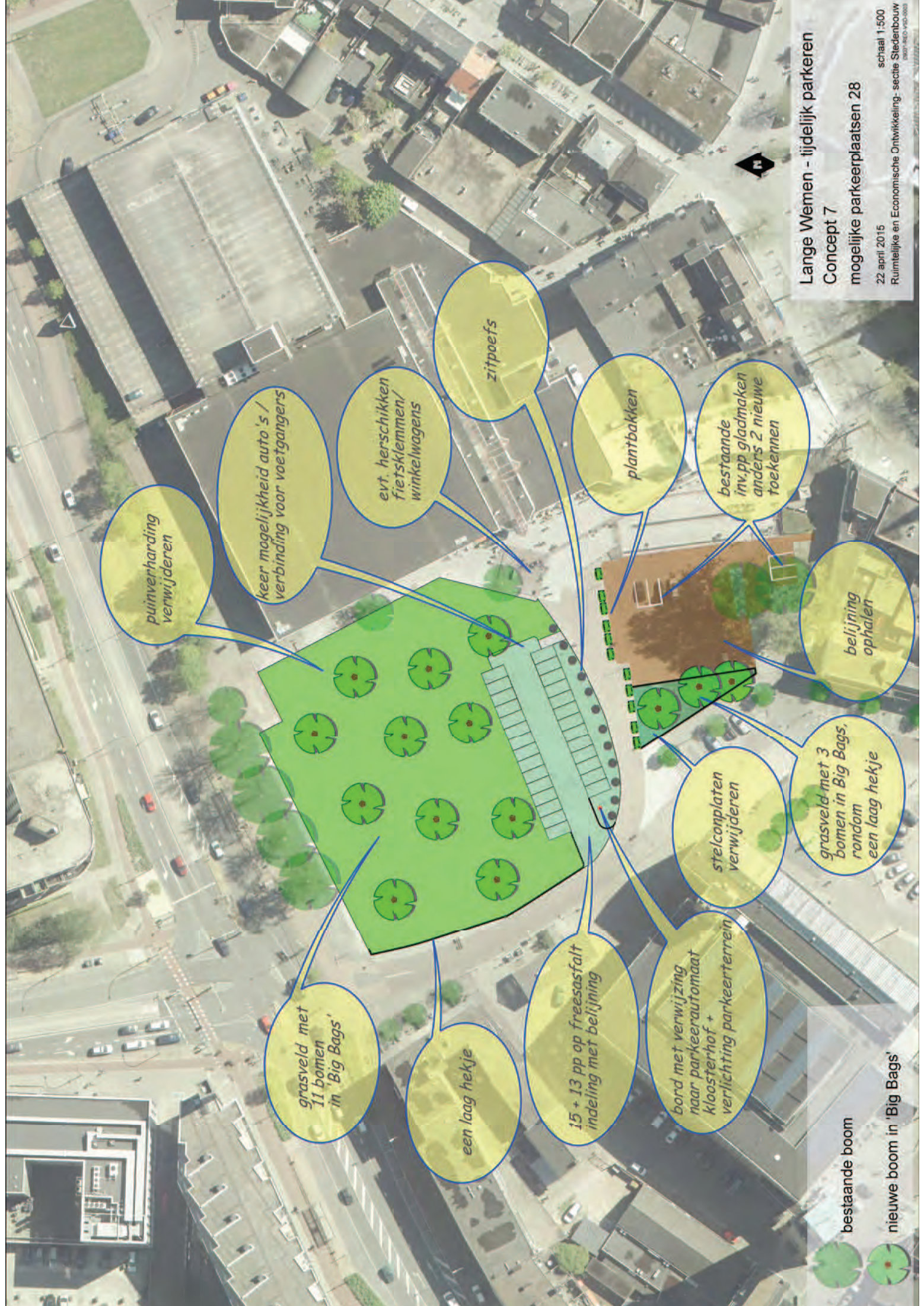

Lange Wemen - tijdelijk parkeren

Concept 7

mogelijke parkeerplaatsen 28

22 april 2015
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling - sectie Stedenbouw
schaal 1:500
B001-RED-V00-0000

puinverharding
verwijderen

keer mogelijkheid auto's /
verbinding voor voetgangers

evt. herschikken
fietsklemmen/
winkelwagens

zitpoefs

plantbakken

bestaande
inv. pp gladmaken
anders 2 nieuwe
toekennen

belijning
ophalen

grasveld met 3
bomen in Big Bags,
rondom
een laag hekje

stelconplaten
verwijderen

bord met verwijzing
naar parkeerautomat
kloosterhof +
verlichting parkeerterrein

15 + 13 pp op freesafelt
indeling met belijning

een laag hekje

grasveld met
11 bomen
in 'Big Bags'

bestaande boom

nieuwe boom in 'Big Bags'

Behandelaanbod

Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan De Zuivelhoeve		
Zaaknummer	1075882	Portefeuillehouder	Marcel Elferink
Historie	Na behandeling in de commissie fysiek van 22 juni 2010 (366232) is een traject ingezet waarbij uitbreiding op de huidige locatie kan worden gerealiseerd, indien aan een aantal condities is voldaan. Op 26 maart 2013 (12G201766) heeft de raad het bestemmingsplan "De Zuivelhoeve" vastgesteld. Op 22 april 2014 heeft de Raad van State (RvS) het bestemmingsplan vernietigd. Het college heeft in mei 2014 een brief aan de gemeenteraad gestuurd om de uitspraak van de Raad van State uit te leggen. Op 10 juni 2014 heeft de raad in de politieke markt (1015434) aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het opnieuw starten van de ruimtelijke procedure.		
Belangrijkste beslissing/-besprekingspunten	Het bestemmingsplan "De Zuivelhoeve" vast stellen en hiervoor geen exploitatieplan vast stellen. Het bestemmingsplan, dat nu voorligt is aangepast op basis van de punten die door de RvS zijn aangegeven. Ten eerste is het verschil in terminologie tussen het MER (productiecapaciteit) en bestemmingsplan (verwerkingscapaciteit) gerepareerd. Volgens de RvS zou dit verschil leiden tot een onderschatting van de milieueffecten in het MER. Verder is er een Passende beoordeling opgesteld zodat voldoende inzichtelijk is gemaakt wat het effect is van de stikstofdepositie op nabijgelegen beschermde natuurgebieden. Tenslotte heeft een aanpassing plaatsgevonden van de paragrafen in het bestemmingsplan voor wat betreft de Omgevingsvisie en -verordening.		

Politieke Markt	Datum 23 juni 2015			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Wiert Wiertsema	Leo Nijland	Burgerzaal	Fysiek	30 min.
Doel van de sessie	Oordeelsvorming ter voorbereiding op besluitvorming in de raad			
Behandeladvies	De fracties worden gevraagd een mening te geven over het voorstel. Aandachtspunt is de uitspraak van de raad van State m.b.t. het eerdere raadsbesluit hierover en de wijze van verwerking in het nieuwe voorstel.			
Spreekrecht publiek	ja		duur: Max. 5 minuten	

Raad	Datum 1 juli 2015	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Vooralsnog als besprekstuk agenderen. Indien toegezegde informatie in de politieke markt is ontvangen kan punt als hamerstuk worden geagendeerd en volstaan de partijen die tegen het voorstel (PvdA en GroenLinks) zijn met een stemverklaring.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075882	Scholten, Bertien	RU-REO	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan De Zuivelhoeve			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De raad besluit:

1. het bestemmingsplan De Zuivelhoeve (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0090-0301, getekend op de ondergrond NL.IMRO.0164.BP0090.dgn) vast te stellen;
2. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan De Zuivelhoeve.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De Zuivelhoeve, gevestigd aan de Bruninksweg 5a, is voornemens de productielocaties gericht op het bereiden van yoghurt en vla op één locatie te concentreren en wil hiertoe de bestaande bedrijfsoppervlakte aan de Bruninksweg 5a uitbreiden. Het uitbreidingsplan past echter niet in het bestemmingsplan Buitengebied 2000. Het voorliggende bestemmingsplan maakt de gewenste uitbreiding mogelijk. Het totale plangebied betreft de gronden gelegen aan de Bruninksweg 5a en wordt globaal begrensd door de Bruninksweg, Tweekelerweg, Elkemanweg en Grote Veldweg.

Al eerder is een bestemmingsplan opgesteld om de gewenste uitbreiding mogelijk te maken. Op 22 april 2014 heeft de Raad van State dit bestemmingsplan echter vernietigd. De punten die destijds niet voldoende waren gemotiveerd, onderzocht etc. zijn in het nu voorliggende bestemmingsplan wel behandeld, opgenomen en verwerkt.

Het vastgestelde bestemmingsplan De Zuivelhoeve zal gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Tijdens deze termijn is beroep door belanghebbenden mogelijk bij de Raad van State.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075882	L. de Vries / M. Brummelhuis / B. Scholten	RU-REO	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan De Zuivelhoeve			

PROGRAMMA/FACET-AGENDA

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De Zuivelhoeve, gevestigd aan de Bruninksweg 5a, is voornemens de productielocaties gericht op het bereiden van yoghurt en vla op één locatie te concentreren en wil hiertoe de bestaande bedrijfsoppervlakte aan de Bruninksweg 5a uitbreiden. Het uitbreidingsplan past echter niet in het bestemmingsplan Buitengebied 2000. Het voorliggende bestemmingsplan maakt de gewenste uitbreiding mogelijk.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Beknopte beschrijving voorgeschiedenis

De Zuivelhoeve is een bedrijf dat zuivelproducten produceert voor een specifiek marktsegment met gebruik van voornamelijk lokale grondstoffen, werknemers en diensten. De Zuivelhoeve is voornemens de productielocaties gericht op het bereiden van yoghurt en vla op één locatie te concentreren. De reden voor het huidige voornemen van concentratie van onderdelen op onderhavige locatie is in het bijzonder gelegen in het voldoen aan weten regelgeving vanuit de 'traceability' in de voedselbereiding, maar ook van belang vanuit bedrijfseconomisch- en milieuoogpunt. Om de nu nog verspreide productielocaties gericht op het produceren van yoghurt en vla op het terrein van de hoofdvestiging aan de Bruninksweg 5a te kunnen concentreren zal het bedrijfsoppervlak op deze locatie uitgebreid moeten worden.

Aan de keuze voor uitbreiding is een lang proces van plan- en besluitvorming voorafgegaan. De ligging van de Zuivelhoeve in het waardevolle cultuurlandschap Twekkelo vraagt om een zorgvuldige inpassing van de nieuwe bedrijfsgebouwen. Op grond van alle beschikbare informatie is in 2010 een bestuurlijk geaccepteerd traject ingezet waarbij uitbreiding op de huidige locatie kan worden gerealiseerd, indien aan een aantal condities is voldaan (ja, mits ...). Deze condities zijn in een voorwaardendocument beschreven en hebben betrekking op fysieke (ruimtelijke inpassingaspecten), procesmatige en financiële voorwaarden. Het nu voorliggende bestemmingsplan voldoet aan die voorwaarden.

De provincie heeft gesteld dat in het plan met bijbehorende stukken inzichtelijk is gemaakt dat er sprake is van een balans tussen de geboden ontwikkelingsruimte en de investeringen in ruimtelijke kwaliteit volgens de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. Zij gaan ervan uit dat de uitvoering van het plan conform de gemaakte afspraken over de inpassing en investeringen in ruimtelijke kwaliteit plaatsvindt en stellen dat het bestemmingsplan daarmee past in het provinciaal beleid.

Daarnaast is in maart 2011 een exploitatieovereenkomst gesloten tussen de gemeente Hengelo en de Zuivelhoeve voor onder andere de in het plan opgenomen reconstructie van de Bruninksweg. Ook in die overeenkomst zijn voorwaarden genoemd die zorg dragen voor een goede ontwikkeling van het plangebied.

Het bestemmingsplan

Het uitbreidingsplan van de Zuivelhoeve betreft niet alleen de uitbreiding van de productieruimtes, de bouw van een nieuw geconditioneerd magazijn voor eindproducten en een uitbreiding van de grondstoffenopslag, maar ook de realisatie van een informatiecentrum (de al bestaande kapschuur met authentieke elementen wordt op deze manier behouden) en het uitvoering geven aan het opgestelde landschapsinrichtingsplan maken deel uit van het totale plan.

Dit uitbreidingsplan past echter niet in het Buitengebied 2000. Het totale plangebied betreft de gronden gelegen aan de Bruninksweg 5a en wordt globaal begrensd door de Bruninksweg, Twekkelerweg, Elkemanweg en Grote Veldweg. Het onderhavige bestemmingsplan maakt de totale uitbreiding inclusief de landschappelijke inpassing mogelijk.

In maart 2013 heeft de raad het bestemmingsplan De Zuivelhoeve vastgesteld. Op 22 april 2014 heeft de Raad van State (RvS) het bestemmingsplan vernietigd. Het college heeft in mei 2014 een brief aan de gemeenteraad gestuurd om de uitspraak van de Raad van State uit te leggen. Het gaat immers om reparatie van een aantal punten. Ten eerste is het verschil in terminologie tussen het MER (productiecapaciteit) en bestemmingsplan (verwerkingscapaciteit) gerepareerd. Volgens de RvS zou dit verschil leiden tot een onderschatting van de milieueffecten in het MER. Verder is er een Passende beoordeling opgesteld zodat voldoende inzichtelijk is gemaakt wat het effect is van de stikstofdepositie op nabijgelegen beschermde natuurgebieden. Tenslotte heeft een aanpassing plaatsgevonden van de paragrafen in het bestemmingsplan voor wat betreft de Omgevingsvisie en -verordening. Op 10 juni 2014 heeft de raad in de politieke markt aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het opnieuw starten van de ruimtelijke procedure.

Het bestemmingsplan is nu dan ook aangepast op basis van de punten die door de RvS zijn aangegeven. Hierdoor is het plan inhoudelijk niet veranderd, het zijn aanvullingen en ook zijn onderzoeken geactualiseerd. Bij de actualisatie van het geluidsonderzoek bleek echter wel dat bij het eerdere geluidsonderzoek gewerkt is met een kaartje waarop de bebouwing een paar graden was gedraaid. Door nu wel de juiste kaart te gebruiken bleek sprake te zijn van een overschrijding qua geluid op de woning aan de Bruninksweg 11. Deze woning is in eigendom van de familie Roerink. Om met deze overschrijding om te kunnen gaan is ervoor gekozen een voorwaardelijke verplichting op te nemen inhoudende dat binnen twee jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan de woonfunctie op het perceel Bruninksweg 11 is beëindigd en beëindigd zal blijven.

Vereniging Behoud Tweekelo

Op 6 mei heeft wethouder Elferink gesproken met een afvaardiging van het nieuwe bestuur van de Vereniging Behoud Tweekelo (VBT). De VBT heeft aangegeven dat zij, nog steeds, tegen de uitbreiding van de Zuivelhoeve zijn. Het grootste bezwaar van de VBT is dat de Zuivelhoeve het bedrijf wil uitbreiden in het landelijk gebied. Zij vinden de uitbreiding industrieel, te groot en een te grote ingreep in het landschap doordat een vierkant gebouw in het landschap wordt geplaatst. Daarnaast vinden ze de logistiek te massaal. De Zuivelhoeve en de VBT zijn met elkaar in gesprek, maar komen niet tot een oplossing. De RvS heeft aangegeven dat de gemeenteraad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de uitbreiding van de Zuivelhoeve voorziet in een regionale behoefte en dat binnen bestaand stedelijk gebied in de regio niet in deze regionale behoefte kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins. De locatie voor de uitbreiding van de Zuivelhoeve staat dus niet ter discussie. Dat is van wezenlijk belang bij het opnieuw in procedure brengen/vaststellen van het bestemmingsplan.

Economische uitvoerbaarheid

De voorgenomen ontwikkeling is een initiatief van de Zuivelhoeve. De kosten die verband houden met de bestemmingsplanherziening, evenals de uitvoering van het plan, komen voor rekening van dit bedrijf. Met de Zuivelhoeve is hiervoor een exploitatieovereenkomst gesloten. In verband hiermee kan worden geconcludeerd dat het project economisch uitvoerbaar is. Het opstellen van een exploitatieplan, zoals genoemd in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening, is niet noodzakelijk omdat het kostenverhaal anderszins is verzekerd.

MER

In 2010 is een aanmeldingsnotitie opgesteld en ter inzage gelegd. Mede op basis van de uitkomsten van deze notitie is besloten dat een MER-procedure doorlopen dient te worden. Hiertoe is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Omdat de uitbreiding van een zuivelfabriek m.e.r.-beoordelingsplichtig is, is, omwille van de beoogde transparantie die een m.e.r.-procedure met zich meebrengt, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) verzocht een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport. De Commissie heeft, na een locatiebezoek op 5 april 2012, advies uitgebracht en is van mening dat met name het aspect landschap uitvoerig en ambitieus is onderzocht in het MER en ander achtergrondmateriaal. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming aanwezig is en komt, op basis van het bezoek dat zij aan de locatie heeft gebracht, het MER en extra informatie die zij heeft gekregen, tot de conclusie dat er geen sprake is van een grote ingreep met wezenlijke milieugevolgen. Daarom ziet zij geen reden voor het oordeel dat er geen verantwoord besluit over het bestemmingsplan genomen kan worden.

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. het bestemmingsplan De Zuivelhoeve (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0090-0301, getekend op de ondergrond NL.IMRO.0164.BP0090.dgn) vast te stellen;
2. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan De Zuivelhoeve.

FINANCIËLE ASPECTEN

Niet van toepassing.

BIJLAGE(N)

- Bestemmingsplan De Zuivelhoeve (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0090-0301), bestaande uit toelichting, regels, verbeelding en bijlagen
- Raadsbesluit
- Meeloopformulier

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

**BEGELEIDINGSFORMULIER
BESLUITVORMING BESTEMMINGSPLANNEN**

NAAM BESTEMMINGSPLAN: De Zuivelhoeve

OPSTELLER: M. Brummelhuis / B. Scholten

DATUM: 11 mei 2015

PARAAF:

VOORONTWERPFASE (INSPRAAK EN VOOROVERLEG)

Status: Voorontwerp bestemmingsplan

☐	Besluit B & W	d.d.	
☐	Commissie Fysiek informeren	d.d.	
☐	Sectorhoofd BP via mandaat	d.d.	

Besluit: Ingestemd met het voorontwerp bestemmingsplan en toestemming gegeven om de inspraak met burgers, ondernemers en andere belanghebbenden/ belangstellenden te starten en het voorontwerp bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg aan officiële instanties en medeoverheden toe te sturen.

ONTWERPFASE (ZIENSWIJZEN)

Status: Ontwerp bestemmingsplan

☐	Besluit B & W	d.d.	
☐	Commissie Fysiek (behandelen)	d.d.	

Besluit: Instemmen met de behandeling van de ingekomen inspraak- en vooroverlegreacties en toestemming geven om het ontwerp bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage te leggen om een ieder in de gelegenheid te stellen zienswijzen tegen het ontwerp bestemmingsplan in te dienen.

X VASTSTELLINGSFASE

Status: Bestemmingsplan

X	Besluit B & W	d.d.	26 mei 2015
X	Politieke markt	d.d.	23 juni 2015
X	Vaststelling Raad	d.d.	1 juli 2015

Besluit: Het bestemmingsplan vaststellen en het vastgestelde bestemmingsplan 6 weken ter inzage leggen.

BEROEPSFASE RAAD VAN STATE

☐	Uitspraak voorlopige voorziening	d.d.	
☐	Uitspraak bodemprocedure	d.d.	

Inspraaknotitie Politieke Markt

Vaststelling Bestemmingsplan Zuivelhoeve.

23 juni '15

Geachte leden van de Raad,

We zijn inmiddels geen onbekenden meer van elkaar. Er is in deze procedure weinig onvermeld gelaten. Ik wil er dan ook voor kiezen om onze inspraak zoveel mogelijk feitelijk te houden.

Op 22 April 2014 vernietigde de Raad van State ons bestemmingsplan. Een grote teleurstelling voor zowel de gemeente Hengelo, als de Zuivelhoeve en haar beide medewerkers, maar zeker ook voor Twekkelo.

Het positieve aan deze uitspraak was dat de RvSt tot haar oordeel kwam op louter procedurele gronden. Heel positief is ook dat de RvSt inhoudelijk heeft geoordeeld dat de uitbreiding op de huidige locatie kán en pást en dat het plan op zich de juridische toets doorstaat. Ook heeft de Rv.St aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn.

Gebaseerd op dit laatste hebben wij, nu precies een jaar geleden, uw raad verzocht het bestemmingsplan opnieuw in procedure te brengen, waarmee uw raad 10 juni van het vorige jaar instemde. Gedurende het afgelopen jaar is er hard gewerkt door alle betrokkenen. Wij hebben ons laten bijstaan door op dit rechtsgebied gespecialiseerde juristen. Behalve de reparatie van de door de RvSt. aangegeven tekortkomingen, zijn de onderzoeken opnieuw uitgevoerd, zodat deze ook actueel zijn. Alle betrokkenen zijn het er dan ook over eens dat er een zeer solide plan voorligt, dat aan alle door de RvSt gestelde en te stellen voorwaarden voldoet.

Tot zover de technische kant van de procedure. Graag maak ik gebruik om u ook kort over de sociale kant te informeren. Dit onder meer naar aanleiding van het artikel in Tubantia van hedenmorgen.

Op 5 maart jl heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden in het VBT. Het oude bestuur heeft als haar opvolgend voorzitter dhr. Bart Overbeek aangedragen. De vergadering heeft hiermee ingestemd, echter met de duidelijke kanttekening dat het nieuwe bestuur de opdracht kreeg met Zuivelhoeve de dialoog aan te gaan en gezamenlijk naar een oplossing voor de heersende tweestrijd te zoeken.

Inmiddels hebben een aantal gesprekken plaats gevonden met de nieuwe voorzitter en onze familie. De insteek hierbij was het kader voor een mediationtraject te verkennen. De voorzitter deelde ons echter mede dat verdere gesprekken niet zinvol zijn, indien het bouwplan niet met tenminste 50% verkleind wordt, waarmee kantoren, palletopslag, vruchtenopslag, kleedruimtes en de ruimtes waar de afvalcontainers ondergebracht worden, komen te vervallen. Voor het overige deel zou dan een voorziening onder de grond dienen te worden gezocht.

Vanuit bepaalde politieke richtingen zijn ons kleurende terminologie en opportunisme helaas niet vreemd. Wij zullen ervoor kiezen hier niet in mee te gaan en ons tot de feiten beperken.

Echter voor onze familie zijn uitlatingen als koelkast, koeldoos, exces en gedrocht buitengewoon kwetsend. Er is juist veel aandacht aan architectuur, materialisatie en inpassing besteed. Ook heeft onze familie fors geïnvesteerd in verschillende KGO (Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving) projecten in de directe omgeving, als het 'Bekenplan' en middels het opkopen en slopen van verpauperende gebouwen.

Laten we de eis op zich buiten beschouwing, dan zou alleen al door de wijzigingen in het bestaande plan, het hele plan op nieuw in procedure gebracht moeten worden. De hiermee samenhangende consequenties behoeven geen verdere toelichting. Met deze eis is het proces om te komen tot een minnelijke oplossing vooralsnog komen stil te liggen, wat door ons zeer betreurd wordt.

Doordat een aantal inwoners van Tweekelo inmiddels bekend werd met de lopende gebeurtenissen, is er aansluitend een algemene ledenvergadering aangevraagd. Een verzoek hiertoe werd door het bestuur in eerste instantie geweigerd. Hierop zijn door de inwoners een tiental handtekeningen verzameld, waarmee de vergadering statutair werd afgedwongen. Deze bijzondere ALV heeft afgelopen donderdag plaatsgevonden.

Punt op de agenda was het in stemming brengen van, in tegenstelling tot hetgeen in de krant stond vanmorgen het bestuur te machtigen, het bestuur de mogelijk te onthouden zich verder te verzetten tegen de uitbreidingsplannen van Zuivelhoeve.

Van de 94 stemgerechtigde leden hebben liefst 43 voor uitbreiding Zuivelhoeve gestemd, helaas werd hiermee net geen meerderheid bereikt. Met deze voor het bestuur behaalde nipte meerderheid, behoudt het bestuur in juridische zin de mogelijkheid voor verder verzet.

Tellen we hierbij op dat tijdens de vergadering bleek dat een aantal inwoners van Tweekelo, die expliciet voor de uitbreidingsplannen zijn, niet over een rechtsgeldige stem beschikten, dan wordt het sociale draagvlak van het bestuur, voor het voeren van verder verzet, heel smal, of zelfs teniet gedaan. De meerderheid van stemmen had dan ook zo maar ten gunste van Zuivelhoeve kunnen uitvallen. Als pikant detail willen wij niet onvermeld laten dat, behoudens een enkele uitzondering, alle directe burens van Zuivelhoeve zich juist voor de uitbreiding hebben uitgesproken.

Natuurlijk begrijpen wij dat voor de inwoners van Tweekelo het behoud van woon en leefkwaliteit van aller grootste belang is. Dat is voor onze familie niet anders. Onze familie is bereid en in staat om, naast het genoemde 'Bekenplan', ook verder in duurzame landschapsverbetering te investeren. Niet eens vanwege de uitbreiding van Zuivelhoeve, maar het is wel Zuivelhoeve die het financieel mogelijk maakt. Wij zijn dan ook overtuigd dat de uitbreiding van Zuivelhoeve juist een verdere kwaliteitsimpuls voor Tweekelo is. Gelukkig ziet een groot deel van de inwoners het ook zo.

Natuurlijk zullen wij blijven zoeken naar een oplossing waarin zowel het bestuur als wij ons kunnen vinden. Hiervoor zullen wij dan ook binnenkort weer contact opnemen met het bestuur. Wij hopen dan ook van harte dat wij het bestuur alsnog kunnen overtuigen van de kwaliteit van onze plannen.

Beleefd vragen wij uw raad het bestemmingsplan Zuivelhoeve vast te stellen.

Wij danken u voor uw aandacht en hopen op uw vertrouwen en medewerking.

Fam Roerink

Behandelvoorstel

Onderwerp	Verordening maatschappelijke participatie aangevuld met kindpakket		
Zaaknummer	1075783	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslis / - bespreekpunten	De gemeente Hengelo kent reeds een uitgebreid pakket aan voorzieningen voor kinderen. Het College stelt voor om de bestaande voorzieningen voort te zetten. Er worden ook enkele aanvullingen voorgesteld, zoals een fietsvergoeding en een verhoging van de vergoeding voor zwemlessen. In het voorstel worden twee pakketten samengesteld, één voor het basisonderwijs en één voor het voortgezet onderwijs. Daarbij is de notitie die is besproken in de Politieke Markt als uitgangspunt genomen. De financiële onderbouwing van het kindpakket is deels afhankelijk van de besluitvorming rond de begrotingsvoorstellen voor nieuw beleid. Deze worden naar verwachting in de vergadering van 10 juni vastgesteld. De behandeling van de begrotingsvoorstellen kan voor het college nog aanleiding zijn om dit voorstel over het kindpakket te wijzigen of terug te trekken. De raad wordt voorgesteld om deze Verordening Maatschappelijke Participatie vast te stellen, inclusief het 'nieuwe' kindpakket.		
Historie	- Beeldvormende Politieke markt 27-01-2015 (zaak nr. 105467)		

Politieke Markt	Datum 23 juni 2015			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Bas van Wakeren	Anke Haarhuis	S 210	sociaal	45 min
Doel van de sessie	Oordeelvormend ter voorbereiding op besluitvorming			
Behandeladvies	De fracties worden gevraagd een mening te geven over dit voorstel			
Spreekrecht publiek	ja		duur: max 5 minuten	

Raad	Datum 2 juli 2015		
Doel van de sessie			
Behandeladvies			
Spreekrecht publiek	nee		

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075783	Hanrath, Melanie	PSZ-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Verordening maatschappelijke participatie aangevuld met kindpakket			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De Verordening maatschappelijke participatie vaststellen, inclusief het kindpakket.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het Kindpakket is vastgesteld door de raad, als onderdeel van de Verordening maatschappelijke participatie. Met het kindpakket bevorderen we dat alle kinderen mee kunnen doen met hun leeftijdsgenoten, ondanks dat ze opgroeien in een gezin waar weinig geld beschikbaar is voor deze activiteiten. Dit meedoen houdt in met sport, cultuur en op school. Het kind ontvangt dan bijvoorbeeld een bijdrage in de contributie van de sportclub, kan meedoen aan culturele wijkactiviteiten en kan de beschikking krijgen over een computer thuis. Kinderen die voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaan krijgen een extra bijdrage voor de aanschaf van een fiets.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075783	Hanrath, Melanie	PSZ-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Verordening maatschappelijke participatie aangevuld met kindpakket			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

01 - Werk verbindt

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

In het coalitieakkoord 2014-2018 is aangegeven dat de gemeente Hengelo een kindpakket invoert. We willen dat kinderen mee kunnen doen in onze samenleving, ook kinderen uit gezinnen met een minimum inkomen. We spelen met een individueel kindpakket in op de veranderingen in de bijzondere bijstand, die immers categoriale regelingen onmogelijk maken.

Kindpakket Hengelo

Het vormgeven van een kindpakket geeft de gelegenheid om opnieuw naar de regelingen te kijken. Dit betekent dat bestaande regelingen versoberen of verdwijnen om nieuwe regelingen mogelijk te maken. De maatregelen die nodig zijn, zijn besproken met de betrokken partners en met een groep scholieren van het Gilde College. Ook de adviezen van de Kinderombudsman zijn verwerkt.

Uit de gesprekken blijkt dat Hengelo al een ruim beleid heeft, maar dat het op enkele punten versterkt kan worden. Dit blijkt vooral uit het verruimen van de vergoeding voor zwemlessen en een fiets.

De vergoeding voor de zwemlessen bleek niet meer aan te sluiten bij de kosten voor zwemlessen.

De fiets achten we noodzakelijk voor ieder kind dat naar het voortgezet onderwijs gaat. Er is hiervoor nu geen standaard vergoeding opgenomen binnen ons minimebeleid.

Met een intensivering en herschikking van bestaande middelen kunnen we een adequaat beleid voor kinderen voeren. De inkomensgrens blijft net als bij de overige voorzieningen 120% van het wettelijk minimum loon. De huidige relatie met de Voedselbank en het Jeugdsportfonds zetten we voort.

Dit voorstel is in grote lijnen besproken tijdens de politieke markt van januari jl. Er is toen positief gereageerd op de voorbereidingen voor het kindpakket. Ook de Cliëntenraad WWB heeft reactie gegeven. Er zijn diverse, soms uitgebreide, standpunten besproken of schriftelijk aangeleverd. De meeste punten kunnen op ruime steun rekenen. Ook extra geld met name voor voeding wordt belangrijk geacht. De suggestie om dit te koppelen aan meer verplichtingen in het schuldhulpverleningstraject past wat ons betreft minder in deze context van een kindpakket. We stellen voor om dit onderwerp aan bod te laten komen bij het nieuwe meerjarenbeleidsplan schuldhulpverlening. Dit staat voor komend jaar op de planning. Hierin zal ook ruim aandacht worden besteed aan preventie, waarbij het inzetten van een zakgeldcursus zal worden bekeken. Overigens kunnen scholen al gebruik maken van gratis lesmateriaal van Wijzer in Geldzaken, dat vanuit het ministerie van financiën wordt ingezet. Via de programmaraad van de scholen is hier aandacht aan besteed.

Daarnaast is in de toelichting van de verordening de kanttkening opgenomen, dat ouders die voor hun kinderen de sportclub al betaald hebben, de vergoeding hiervoor op hun eigen rekening gestort krijgen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het verzoek dat ouders zelf kunnen beslissen of de vergoeding aan henzelf wordt betaald of rechtstreeks aan de club. In de verordening blijft de hoofdlijn staan dat de vergoeding rechtstreeks aan de club betaald wordt.

Aan de hand van de opmerkingen en adviezen hebben we een nieuwe verordening opgesteld waarin het kindpakket is opgenomen.

De middelen voor nieuw beleid worden naar verwachting vastgesteld in uw raad van 24 juni a.s. Dit bijgaande voorstel tot vaststelling van de Verordening maatschappelijke participatie gaat uit van een bedrag van € 25.000 voor nieuw beleid en € 15.000 vanuit ombuigingen binnen de bestaande produkten.

Kinderombudsman

De Kinderombudsman heeft, na uitgebreid onderzoek naar kinderarmoede, een handreiking opgesteld voor gemeenten. Hieruit blijkt dat we al een hoog voorzieningenniveau hebben voor kinderen. Dit is iets om trots op te zijn.

De Kinderombudsman acht het van groot belang dat gemeenten een armoedebeleid ontwikkelen dat specifiek gericht is op kinderen, gezien het feit dat 1 op de 9 kinderen in armoede leeft. Deze handreiking is als bijlage bij dit advies gevoegd. We bespreken de aanbevelingen hieronder, voor zover van belang voor dit advies (nummering uit advies ombudsman) .

1.

- a) Ontwikkel een visie met **een integrale aanpak van armoede** onder kinderen;
Vanuit verschillende beleidsafdelingen worden alle voorzieningen ten behoeve van kinderen verzameld. Er is grote gemeentelijke inzet op het gebied van sport/bewegen, gezondheid, voeding, leefomgeving, buitenspeelvoorzieningen, veiligheid, onderwijs, financiën en minimabeleid. De GGD-monitor die binnenkort wordt aangeboden, laat voor Hengelo zien dat er zeker enige samenhang zichtbaar is tussen de hoogte van het inkomen in een gezin en de mate waarin kinderen gebruik maken van voorzieningen zoals sport, zwembles, kinderopvang of peuterspeelzaal, maar ook is er vaker sprake van spanningen binnen het gezin vanwege geldgebrek.
- b) Verbeter de **toegankelijkheid van voorzieningen** en maak een aanvraag indien eenvoudig;
Vanaf augustus starten we een voorlichtingscampagne via de scholen. Contacten zijn hiervoor gelegd via de programmaraad onderwijs. Daarnaast wordt in de uitvoering voortaan een aanvraag voor één van de (kind)voorzieningen behandeld alsof het een aanvraag is voor het gehele kindpakket.
- c) **Betrek kinderen vroegtijdig** bij het beschikbaar maken van voorzieningen;
Bij het samenstellen van het kindpakket heeft een groep scholieren van het Gilde college meegepraat. Hun opmerkingen zijn verwerkt in het onderhavige voorstel. Na augustus wordt opnieuw contact gelegd met de programmaraad om via enkele scholen de uitvoering en beschikbaarheid van de regelingen te onderzoeken.\

1. Gemeenten wordt aanbevolen een kindpakket samen te stellen, waarvan de onderdelen **rechtstreeks ten goede komen aan kinderen**. Dit pakket geldt voor kinderen in een huishouden met een besteedbaar inkomen onder de norm van 120% van het sociaal minimum; Hengelo heeft al jarenlang een inkomensgrens van 120%. De onderdelen van het kindpakket, zoals sport- en cultuurfonds en zwemblessen, worden al rechtstreeks uitbetaald aan de club of het zwembad. De computer wordt rechtstreeks betaald aan de leverancier. Voor de schoolkosten en de fiets is uit praktische overwegingen gekozen om het geld over te maken aan de ouders.
2. Organiseer **een compleet aanbod** voor kinderen in armoede. De Kinderombudsman roept gemeenten hiervoor op hun beleid in te richten met behulp van publiek-private samenwerking; We verwijzen hierbij naar onderdeel 1a. De bestaande banden met de Voedselbank en het Jeugdsportfonds worden financieel versterkt met een extra bijdrage. Hiervoor kunnen zij meer kinderen helpen. Daarnaast wordt samenwerking vormgegeven met Wijkkracht (o.a. het Algemeen maatschappelijk werk en LOES). Om te voorkomen dat gezinnen met kinderen worden uitgezet bij huurachterstanden wordt samengewerkt met Welbions en de Stadsbank Oost Nederland.
3. Zowel Rijksoverheid, als de gemeentelijke overheden wordt aanbevolen het armoedebeleid gericht op kinderen, te **monitoren**;
De GGD-monitor geeft veel informatie over kinderen en hun vooruitgang op de verschillende leefgebieden. Dit is een uitstekende vorm om op diverse leefgebieden de situatie van kinderen te monitoren. Het gebruik van de regelingen die nu worden opgenomen in het kindpakket kan gevolgd worden in samenhang met deze monitor.
4. De Rijksoverheid dient de gemeenten gericht aan te sporen en aan te spreken, gezien haar verplichting voortvloeiend uit het Kinderrechtenverdrag.

Tevens is een bijlage gevoegd bij dit advies, waarin de concrete onderdelen worden benoemd waaruit een kindpakket kan bestaan volgens de Kinderombudsman. Per onderdeel is benoemd of het in Hengelo beschikbaar is. Daarnaast is aangegeven hoe het in het voorstel is verwerkt. Hieruit volgt dat dit voorstel een volledig kindpakket behelst waar de Kinderombudsman op doelt.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Hengelo kent een uitgebreid pakket aan voorzieningen voor kinderen. Daarom wordt geadviseerd de bestaande voorzieningen voort te zetten. Enkele aanvullingen worden gemaakt, zoals de fietsvergoeding en de verhoging van de vergoeding voor zwemblessen.

Er is een pakket voor het basisonderwijs en een pakket voor het voortgezet onderwijs samengesteld. De eerder in de raad besproken notitie over het kindpakket is het uitgangspunt genomen.

Kindpakket basisschoolleerlingen

1. € 110 per jaar (Schoolfonds)
2. € 110 per jaar (Sport- en Cultuurfonds)
3. Computerregeling
4. Zwemlessen

Kindpakket leerlingen voortgezet onderwijs tot 18 jaar

1. € 200 per jaar (Schoolfonds)
2. € 110 per jaar (Sport- en Cultuurfonds)
3. Computerregeling
4. Fiets vergoeding

Voorzieningen in Hengelo beschikbaar (ook) ten behoeve van kinderen, ter aanvulling op het kindpakket:

- 50% korting op 5 voorstellingen bij Rabotheater of Metropool
- Vakantiebijdrage € 25/€50 euro
- Jeugdsportfonds Hengelo/Borne
- Voedselbank Midden Twente
- Kledingbank Goor
- Bibliotheekpasje
- Speel-o-theek
- Zeilvakantie via De Ruime Wind
- Diverse acties door het jaar heen van o.a. De Waarbeek,

Extra kosten Kindpakket

Zwemlessen: Gemiddeld wordt voor 125 kinderen per jaar een vergoeding gevraagd voor de zwemles. De extra kosten zijn € 80,- per kind per jaar. Dit betekent een uitzetting van € 10.000 per jaar.

Fiets: Er is een schatting gemaakt dat er per jaar ongeveer 100 kinderen vanuit minima-/ bijstand-gezinnen naar het vervolgonderwijs gaan. Er is gekozen voor een bijdrage van € 100 die ouders kunnen gebruiken voor een fiets. Hierbij kunnen ze zelf beslissen of ze dit voegen bij het bedrag van de schoolkosten van € 200. Dit betekent een kostenuitzetting van € 10.000 per jaar.

Voeding: Wij stellen voor een jaarlijkse bijdrage van € 10.000 toe te kennen aan de Voedselbank ten behoeve van gezinnen met kinderen. We verzoeken hen ook om te kijken naar mogelijkheden om kinderen in de basisschoolleeftijd een traktatie-pakket te leveren voor hun verjaardag. Dit betekent een kostenuitzetting van € 10.000.

Sport: Wij stellen voor een jaarlijkse bijdrage van € 10.000 toe te kennen aan het Jeugdsportfonds. Door ondersteuning van het Jeugdsportfonds blijven veel kinderen sporten. Daarnaast is het een goede voorliggende voorziening op ons gemeentelijk Sport- en cultuurfonds. Het aantal kinderen voor wie een aanvraag voor een bijdrage wordt ingediend neemt aanzienlijk toe. Dit betekent een kostenuitzetting van € 10.000.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

De Verordening maatschappelijke participatie vaststellen, inclusief het kindpakket.

We willen dit kindpakket kunnen aanbieden rond 17 augustus 2015, als de scholen weer beginnen.

De regelingen die zijn opgenomen in het kindpakket worden per subsidiejaar toegekend. Een subsidiejaar is bepaald op een schooljaar van 1 augustus tot 1 augustus het jaar daarop. Het is derhalve van belang dat deze verordening ingaat per 1 augustus 2015. Dit kan gerealiseerd worden als het besluit van de raad valt op 1 juli 2015.

De begrotingsvoorstellen voor nieuw beleid worden naar verwachting in de vergadering van 24 juni vastgesteld. De financiële onderbouwing van het kindpakket is deels afhankelijk van deze besluitvorming. De verordening kan daarom pas na 24 juni aangeboden worden aan de raad.

FINANCIËLE ASPECTEN

Extra kosten Kindpakket aanvullend op het bestaande budget:

Zwemlessen	10.000
Fiets	10.000
Voedselbank	10.000
Jeugdsportfonds	10.000 +
	€ 40.000

In de begrotingsvoorstellen voor nieuw beleid is € 25.000 opgenomen voor de uitvoering van het kindpakket.

De andere € 15.000 moet binnen de begrotingspost worden gevonden. Dit is te realiseren door de computers goedkoper in te kopen. Hiermee wordt een besparing van € 10.000 gerealiseerd. Daarnaast verwachten we minder toekenningen voor het sport- en cultuurfonds bij kinderen die zwemles volgen. Dit levert een besparing op van naar schatting € 5.000.
Er is geen begrotingswijziging nodig, aangezien alle kosten binnen het product worden opgevangen.

BIJLAGE(N)
- Verordening maatschappelijke participatie - Aanbevelingen Kinderombudsman - Onderdelen kindpakket Kinderombudsman

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Verordening maatschappelijke participatie

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2015;

Gelet op de artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;

BESLUIT

Vast te stellen de hierna volgende Verordening maatschappelijke participatie.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. Burgemeester en wethouders: het college van burgemeester en wethouders.
 - b. De wet: Participatiewet;
 - c. WTOS: Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - d. WSF 2000: Wet Studiefinanciering;
 - e. Inkomensgrenzen: worden op 1 januari en 1 juli van elk jaar vastgesteld op 120% van 100% wettelijk minimum loon (WML) voor een echtpaar en op 70% WML voor een alleenstaande ouder en een alleenstaande;
 - f. Kind: ten laste komend kind
 - g. Schoolgaande kinderen: kinderen van 4 tot en met 17 jaar die voltijd dagonderwijs volgen;
 - h. Subsidiejaar: tijdvak van een jaar lopend van 1 augustus tot 1 augustus van het jaar daarop volgend.
2. Alle begrippen die in deze verordening staan en die niet nader omschreven zijn hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Rechthebbenden

1. Recht op een voorziening krachtens deze verordening heeft de inwoner van Hengelo, die 18 jaar en ouder is en die een inkomen heeft, dat gelijk is aan of minder dan de voor hem geldende inkomensgrens.
2. Indien het inkomen hoger is dan de geldende inkomensgrens, wordt het meerdere op jaarbasis op de voorziening(en) in mindering gebracht.
3. Niet voor voorzieningen komt in aanmerking degene, die een opleiding volgt als bedoeld in de WTOS, dan wel een studie volgt als genoemd in de WSF 2000, of daarmee vergelijkbaar onderwijs volgt.

Hoofdstuk 2. Kindpakket

Artikel 3 Kindpakket voor basisonderwijs

1. Een kindpakket voor kinderen die basisonderwijs volgen bestaat uit een aantal voorzieningen die in hoofdstuk 3 wordt genoemd. Het bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:
 1. schoolfonds;
 2. sport- en cultuurfonds;
 3. computer;
 4. zwemlessen.
2. Als er ten behoeve van een kind een aanvraag wordt ingediend voor een van de bovengenoemde voorzieningen, dan wordt deze aanvraag behandeld als een aanvraag voor het kindpakket.

Artikel 4 Kindpakket voor voortgezet onderwijs

1. Een kindpakket voor kinderen die voortgezet onderwijs volgen bestaat uit een aantal voorzieningen die in hoofdstuk 3 wordt genoemd. Het bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:
 1. schoolfonds;
 2. sport- en cultuurfonds;
 3. computer;
 4. fietsvergoeding.
2. Als er ten behoeve van een kind een aanvraag wordt ingediend voor een van de bovengenoemde voorzieningen, dan wordt deze aanvraag behandeld als een aanvraag voor het kindpakket.

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Artikel 5 Sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten (Sport- en cultuurfonds)

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten van deelname aan sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 110,00 per persoon per subsidiejaar voor alle tot het gezin behorende personen.
3. Een bijdrage voor sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten wordt niet toegekend als er in hetzelfde subsidiejaar al een bijdrage van het Jeugdsportfonds voor hetzelfde kind is toegekend.
4. Een bijdrage voor sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten wordt niet toegekend als er in hetzelfde subsidiejaar al een bijdrage voor zwemlessen voor hetzelfde kind is toegekend.
5. De bijdrage ten behoeve van kinderen tot en met 17 jaar wordt rechtstreeks uitbetaald aan de vereniging of instelling.

Artikel 6 Fiets

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten van een fiets ten behoeve van een kind dat voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaat.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 100,00 per kind.

Artikel 7 Studiekosten (Schoolfonds)

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbende een bijdrage verstrekken voor een tegemoetkoming in de studiekosten voor schoolgaande kinderen.
2. De hoogte van deze bijdrage is voor schoolgaande kinderen in de leeftijd van
 - a. 4 tot en met 11 jaar : € 110,00 per kind per subsidiejaar
 - b. 12 tot en met 17 jaar: € 200,00 per kind per subsidiejaar
3. Bepalend voor de vaststelling van de leeftijd, is de leeftijd die een kind bereikt in de loop van het subsidiejaar. Voor de kinderen die in de loop van het subsidiejaar 18 worden, is de datum van de aanvraag bepalend.

Artikel 8 Zwemlessen

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbende een bijdrage verstrekken voor de kosten van zwemlessen van een kind tot en met 12 jaar dat niet over een zwemdiploma A, B of C beschikt.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 230,00 per subsidiejaar.
3. De bijdrage wordt rechtstreeks uitbetaald aan het zwembad.

Artikel 9 Bibliotheek

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan een rechthebbende per kalenderjaar een vergoeding verstrekken voor de kosten van een abonnement van de bibliotheek te Hengelo.
2. De vergoeding wordt rechtstreeks uitbetaald aan de bibliotheek.

Artikel 10 Voorstellingen culturele podia te Hengelo van door gemeente gesubsidieerde instellingen

1. Burgemeester en wethouders kunnen per subsidiejaar een bijdrage verstrekken in de kosten van voorstellingen van culturele instellingen te Hengelo, die subsidie ontvangen van de gemeente.
2. De bijdrage bedraagt 50% van de kosten van maximaal 5 voorstellingen per persoon per kalenderjaar voor alle tot het gezin behorende personen.
3. De bijdrage wordt rechtstreeks uitbetaald aan de instelling.

Artikel 11 Vakantie(activiteit)

1. Burgemeester en wethouders kunnen per subsidiejaar een bijdrage verstrekken in de kosten van een vakantie of vakantieactiviteit in Nederland.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 25,00 voor een eendaagse activiteit of € 50,00 voor een meerdaagse activiteit per persoon per kalenderjaar voor alle tot het gezin behorende personen.

Artikel 12 Computer

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbenden een computer verstrekken ten behoeve van hun schoolgaande kinderen.
2. Er wordt maximaal één computer per vijf jaar per gezin verstrekt.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 13 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen ten gunste van de rechthebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 14 Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 15 Indexering

Burgemeester en wethouders kunnen jaarlijks de hoogte van de bijdrage opnieuw vaststellen.

Artikel 16 Onvoorziene situaties

In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslissen burgemeester en wethouders.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de Verordening Maatschappelijke Participatie.

Artikel 18 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 augustus 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Maatschappelijke Participatie 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 1 juli 2015,

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de Verordening maatschappelijke participatie

Algemeen

Deze verordening regelt diverse voorzieningen welke de gemeente Hengelo kent voor mensen met een laag inkomen en hun ten laste komende kinderen.

Alle voorzieningen worden per subsidiejaar toegekend, met uitzondering van het abonnement van de bibliotheek, welke per kalenderjaar loopt.

Deze nieuwe verordening vervangt de verordening maatschappelijke participatie 2015.

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

De inkomensgrenzen zijn conform de Participatiewet gewijzigd naar 120% van de van toepassing zijnde norm voor een gezin of een alleenstaande. Dit betekent voor de alleenstaande ouder dat we uitgaan van de norm alleenstaande en niet meer van 90% van het wettelijk minimumloon. Verder houden we, conform bestaand beleid, geen rekening met de kostendelersnorm.

Het begrip 'kind' is opgenomen in artikel 1. Het begrip 'gezin' staat in de Participatiewet.

KINDPAKKET

De raad stelt voor twee soorten kind pakketten uit te voeren. Eén specifiek voor het basisonderwijs en één specifiek voor het voortgezet onderwijs.

Kindpakket basisonderwijs bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

1. schoolfonds
2. sport- en cultuurfonds
3. computer
4. zwemlessen.

Kindpakket vervolgonderwijs bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

1. schoolfonds
2. sport- en cultuurfonds
3. computer
4. fietsvergoeding.

Het kindpakket is vormgegeven aan de hand van bestaande voorzieningen.

Nieuw is de fiets voor kinderen in het voortgezet onderwijs. De andere voorzieningen die zijn opgenomen in het kindpakket zijn reeds bestaande voorzieningen. Wel is de vergoeding voor zwemlessen verhoogd, conform eerdere besluitvorming, zodat de hoogte van de vergoeding beter aansluit bij de werkelijke kosten van zwemlessen. Hiermee wordt voorkomen dat kinderen geen zwemles volgen, omdat er teveel kosten voor eigen rekening van het gezin blijven.

Nieuw is ook de aanvraagprocedure.

Voor de uitvoering is gekozen voor een 'slimme aanvraag' procedure. Als iemand ten behoeve van zijn kind een aanvraag doet voor een enkele voorziening, dan behandelen we deze aanvraag als ware het een aanvraag voor het kindpakket. Hiermee wordt bevorderd dat kinderen krijgen waar ze recht op hebben. Alle voorzieningen voor kinderen worden zoveel mogelijk rechtstreeks aan de vereniging, club of het zwembad uitbetaald, of in natura uitgekeerd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Met de bijstandsnorm wordt altijd bedoeld de geldende norm. Voor een alleenstaande is dat 70% en voor een echtpaar 100% van het netto wettelijk minimumloon. Vanaf 1 januari 2015 is de norm voor een alleenstaande ouder afgeschaft.

Er is reeds jaren geleden gekozen voor een eenvoudige uitvoering door geen rekening te houden met het kunnen delen van kosten. Om voortaan ook op efficiënte en laagdrempelige wijze te kunnen beslissen op aanvragen, wordt deze eenvoudige uitvoering voortgezet door voor kostendelers ook de alleenstaande norm te hanteren.

Artikel 2. *Rechthebbenden*

Mensen met een inkomen tot en met 120% van de norm voor een echtpaar of alleenstaande kunnen in aanmerking komen voor een voorziening. Mensen, die met hun inkomen net boven deze grens zitten, kunnen wel de regelingen aanvragen. Bij de vaststelling van de hoogte van de bijdrage wordt rekening gehouden met het inkomen boven de 120%. Het meerdere wordt dan in mindering gebracht op de bijdrage.

Studenten vallen niet onder het begrip rechthebbende.

Artikel 3 en 4: zie toelichting hierboven bij kindpakket.

Artikel 5. *Sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten*

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten voor sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten. Deze activiteiten moeten in georganiseerd verband plaats vinden. Nb Een sportschool valt niet onder deze definitie, omdat er individueel gesport wordt. Daarnaast dient de rechthebbende of het kind lid of contribuant te zijn van een rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging of stichting.

Deze laatste voorwaarde geldt niet voor educatieve en maatschappelijke activiteiten. Onder kosten voor educatieve en maatschappelijke activiteiten wordt o.a. verstaan:

- Kosten voor georganiseerde activiteiten bij wijkcentra en speeltuinen in Hengelo;
- Contributie van (een vereniging van) speeltuinen, de speel-o-theek;
- Contributie van bijvoorbeeld een vakbond of ouderenbond;
- Kosten taalcursus of eigen bijdrage bij activiteiten rond laaggeletterdheid.

De rechthebbende dient betalingsbewijzen te overleggen waaruit blijkt dat hij daadwerkelijk kosten maakt voor deze activiteiten. Per persoon verstekken burgemeester en wethouders maximaal € 110,00 per subsidiejaar. Deze bijdrage kan voor meerdere activiteiten verstrekt worden, zolang het totaal maximumbedrag niet wordt overschreden. Om de participatie van kinderen zoveel mogelijk te stimuleren, wordt de bijdrage voor hun activiteiten rechtstreeks overgemaakt aan de vereniging of instelling. Hiermee wordt voorkomen dat ouders alsnog besluiten het geld voor andere noodzakelijke kosten te gebruiken en tevens hoeven ouders het bedrag voor de contributie dan niet eerst voor te schieten. Het gaat er om dat het kind kan deelnemen.

Uiteraard is het zo dat als de ouders kunnen aantonen dat ze de rekening zelf al betaald hebben, het bedrag naar hun eigen rekening wordt overgemaakt.

Artikel 6. *Fiets*

Uit de vele gesprekken met de doelgroep en het maatschappelijk middenveld, alsmede uit de politieke markt is gebleken dat de fiets een noodzakelijk onderdeel van een kindpakket is. Er is besloten om eenmalig een extra bedrag van € 100,00 toe te voegen aan het budget voor schoolgaande kinderen, waarmee ouders naar eigen keuze een fiets kunnen aanschaffen. Voor kinderen die het voortgezet onderwijs gaan bezoeken, krijgen voortaan € 200,00 per jaar aan schoolkosten vergoed. Samen met de fietsvergoeding kan er in ieder geval € 300,00 besteed worden aan schoolbenodigdheden, waaronder een fiets.

Artikel 7. *Studiekosten*

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage voor een tegemoetkoming in de studiekosten van hun kinderen verstrekken. Het volgen van onderwijs gaat gepaard met extra kosten. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten van excursies, verplichte sportkleding, ouderbijdrage en schoolfonds.

Het onderdeel studiekosten is speciaal gericht op het vergroten van de participatie van kinderen en jongeren. Ouders met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar kunnen een bijdrage voor schoolkosten krijgen. Deze bijdrage is gedifferentieerd op grond van de onderwijsvorm. Voor controledoeleinden wordt in principe met leeftijdsgrenzen gewerkt.

Ouders kunnen voor kinderen van 4 tot en met 11 jaar een bedrag van € 110,00 per jaar per kind ontvangen voor schoolkosten. Voor kinderen van 12 tot en met 17 jaar kan men voor de schoolkosten € 200,00 per jaar per kind ontvangen.

Ouders hoeven niet aan te tonen dat ze daadwerkelijk deze kosten hebben gemaakt. Uitgangspunt is dat ouders voor hun kinderen die naar school gaan extra kosten hebben.

Voor de vaststelling van de leeftijd van een kind gaan we uit van de leeftijd die het kind in het subsidiejaar bereikt. Voor een kind dat aan het begin van het subsidiejaar (1 augustus) nog 11 jaar is, maar voor het einde van het subsidiejaar (1 augustus van het jaar daarop volgend) 12 jaar wordt, wordt voor het gehele subsidiejaar aangemerkt als 12 jaar. Voor jongeren die in de loop van

het schooljaar de leeftijd van 18 jaar bereiken, is de datum van de aanvraag bepalend of er (nog) recht is. De ouders ontvangen dan een bedrag van € 200,00 voor het kind.

Artikel 8. Zwemlessen

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstekken in de kosten van zwemlessen in Hengelo tot een hoogte van maximaal € 230,00 per jaar. Zij verstrekken de bijdrage indien de ten laste komende kinderen tot en met 12 jaar van de rechthebbende niet beschikken over de zwemdiploma's A, B of C (het ZwemABC). Burgemeester en wethouders verstrekken de bijdrage als de rechthebbende heeft aangetoond dat hij de kosten daadwerkelijk maakt of heeft gemaakt. De bijdrage wordt rechtstreeks overgemaakt aan het zwembad.

Artikel 9. Abonnementskosten bibliotheek

Met het abonnement kan de rechthebbende alle materialen (boeken, muziek-cd's, cd-rom's, dvd's en videobanden) bij de bibliotheek Hengelo onbeperkt lenen. Kinderen tot 18 jaar betalen geen contributie. Volwassenen kunnen via deze voorziening ook een gratis abonnement ontvangen.

Artikel 10. Voorstellingen culturele podia

Elk gezinslid kan in aanmerking komen voor een vergoeding van de helft van de kosten van maximaal 5 voorstellingen van een cultureel podium in Hengelo. Vooralsnog zijn als podia aangewezen het Rabotheater en Metropool. Het is alleen mogelijk om óf vijf voorstellingen bij te wonen in het Rabotheater óf vijf voorstellingen in Metropool.

De bijdrage in de kosten van deze voorstellingen wordt direct aan de kassa verrekend en door de gemeente rechtstreeks aan Rabotheater of Metropool betaald.

Artikel 11. Vakantie(activiteit)

Elk gezinslid kan in aanmerking komen voor een bijdrage van € 50,00 per jaar voor de kosten van een meerdaagse vakantie of € 25,00 voor een eendaagse vakantieactiviteit in Nederland (in individuele gevallen kan hiervan worden afgeweken door bijvoorbeeld een bezoek aan een dierentuin vlak over de grens toch voor vergoeding in aanmerking te laten komen). Onder een vakantieactiviteit kan worden verstaan een bezoek aan een pretpark, een dagkaart van de NS gekoppeld aan een activiteit, etc.. Men moet aantonen, dat men de kosten heeft gemaakt of gaat maken.

Artikel 12. Computer

Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbenden ten behoeve van hun schoolgaande kinderen van 4 tot en met 17 jaar een computer verstrekken.

Deze voorziening geldt alleen bij rechthebbenden die niet beschikken over een goed werkende computer. Onder een niet goed werkende computer wordt ook verstaan de computer waarbij het besturingssysteem dermate verouderd is, dat de benodigde moderne programma's niet kunnen draaien.

Artikel 14. beleid

Er volgen beleidsregels over het vaststellen van het inkomen van marginale zelfstandigen.

Artikelen 13 en 15 t/m 18 behoeven geen toelichting.

Aanbevelingen van de Kinderombudsman 'Kinderen in armoede in Nederland'

1. Het is van groot belang dat gemeenten een armoedebeleid ontwikkelen dat specifiek gericht is op kinderen, gezien het feit dat 1 op de 9 kinderen in armoede leeft.

Dit specifieke beleid zal op een directe manier effectief moeten zijn voor kinderen in armoede, waardoor beschikbare hulp rechtstreeks beschikbaar komt aan kinderen die nu nog geen levensstandaard hebben die toereikend is voor een goede lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en sociale ontwikkeling.

Slechts enkele gemeenten voeren een armoedebeleid specifiek gericht op kinderen. Alle gemeenten dienen een integraal jeugdbeleid te voeren, op basis van een visie ten aanzien van kinderen in armoede. Gemeenten ondersteunen nu met name de sociale participatie van deze kinderen met specifieke voorzieningen voor sportieve en culturele participatie. Daarom wordt gemeenten aanbevolen zich ook actief te richten op het voorzien in andere basisbehoeften van deze groep.

a) **Ontwikkel een visie met een integrale aanpak van armoede onder kinderen.**

Binnen gemeenten zijn verschillende beleidsafdelingen betrokken bij kinderen in armoede. Breng de verschillende leefgebieden waarop kinderen ondersteuning nodig hebben met elkaar in verband. Dit houdt de combinatie in van zowel financiële ondersteuning en schuldpreventie, als participatiebevordering, onderwijsmogelijkheden en gezondheid. Schenk specifiek aandacht aan kinderen die al langer dan twee jaar onder de armoedegrens leven.

Het huidige armoedebeleid richt zich nog vaak op uitkeringsgerechtigden en niet op nieuwe groepen, bijvoorbeeld ZZP'ers. Ook kinderen van deze groepen verdienen te worden opgenomen in het armoedebeleid.

b) **Verbeter de toegankelijkheid van voorzieningen en maak een aanvraag indienen eenvoudig.**

Veel ouders en kinderen weten de weg naar voorzieningen niet te vinden. Een aanvraag moet eenvoudig gedaan kunnen worden. Maak voorzieningen beschikbaar voor alle kinderen, zonder daarbij een maximum per gemeenten of per voorziening te stellen. Gemeenten wordt aanbevolen zelf in samenwerking met de relevante private organisaties en scholen kinderen die te maken hebben met armoede te bereiken. Gemeenten dienen hierin duidelijk te communiceren over de voorzieningen.

c) **Betrek kinderen vroegtijdig bij het beschikbaar maken van voorzieningen.**

Organiseer inspraak van kinderen en jongeren over de voorzieningen die voor hen worden opgezet, om beter zicht te krijgen op waar zij zelf behoefte aan hebben en of het bestaande aanbod hierop aansluit. Veel gemeenten willen aan de slag met inspraak van kinderen en jongeren maar weinig gemeenten brengen deze beleidsparticipatie concreet in praktijk. Maak gebruik van goede voorbeelden, van beproefde methodieken en tools voor beleidsparticipatie van jeugd.

2. Gemeenten wordt aanbevolen een kindpakket samen te stellen, waarvan de onderdelen rechtstreeks ten goede komen aan kinderen. Dit pakket geldt voor kinderen in een huishouden met een besteedbaar inkomen onder de norm van 120% van het sociale minimum.

Gemeenten dienen tenminste de onderstaande kindpakket-elementen aan elk kind rechtstreeks beschikbaar te maken. Het gaat hierbij om een zogenaamd kindpakket, waarin wordt uitgegaan van het niet-veel-maar-toereikend criterium (zie SCP in Kinderrechtenmonitor 2012). Het pakket bestaat tenminste uit de absoluut noodzakelijke behoeften, aangevuld met zaken om mee te kunnen doen in de samenleving. Het kindpakket bevat tenminste vouchers voor basisbenodigdheden zoals een stel winterkleden en zomerkleden en bijvoorbeeld lessen voor een basiszwemdiploma, een bibliotheekpasje tot 18 jaar, toegang tot lokaal openbaar vervoer en deelname aan een wekelijkse activiteit ter ontspanning of sportieve / culturele ontwikkeling. Het gaat bij het kindpakket om kinderen die in een huishouden leven met een besteedbaar inkomen van minder dan 120% van het voor het huishouden geldende sociale minimum.

3. Organiseer een compleet aanbod voor kinderen in armoede. De Kinderombudsman roept gemeenten hiervoor op hun beleid in te richten met behulp van publiek-private samenwerking.

Organiseer binnen de gemeente een gezamenlijke aanpak gericht op het verbeteren van de leefsituatie van kinderen in armoede, waarvoor het politieke, ambtelijke en maatschappelijke draagvlak is gegarandeerd. Betrek hierin diverse partijen, waaronder lokale aanbieders van hulp aan kinderen in armoede, op zowel beleids- als uitvoerend niveau. Maak het aanbod compleet en passend door intensieve samenwerking.

4. Zowel Rijksoverheid, als de gemeentelijke overheden wordt aanbevolen het armoedebelief gericht op kinderen, te monitoren.

Breng jaarlijks in beeld hoe de toereikende levensstandaard voor kinderen in landelijk en lokaal beleid wordt vormgegeven. Monitor wat het bereik en de effecten hiervan zijn voor de levensstandaard van kinderen.

5. De Rijksoverheid dient de gemeenten gericht aan te sporen en aan te spreken, gezien haar verplichting voortvloeiend uit het Kinderrechtenverdrag.

Nederland heeft het Kinderrechtenverdrag ondertekend. Daaruit vloeit de verplichting voort om ook op de implementatie van het kinderrecht op een toereikende levensstandaard in Nederland toe te zien. Vanuit deze verantwoordelijkheid dient het Rijk, die haar armoedebelief grotendeels heeft gedecentraliseerd, gemeenten gericht aan te spreken op hun taak om kinderen lokaal te voorzien van een toereikende levensstandaard.

Aanbevelingen Kinderombudsman concreet genoemd in diverse onderzoeksrapporten:

Absoluut noodzakelijke behoeften, aangevuld met zaken om mee te kunnen doen in de samenleving	Nu in Hengelo geregeld?	Opmerkingen met betrekking tot Kindpakket in Hengelo
Een set winterkleding en zomerkleding	Particulier: Particuliere kledingbank in Goor verzorgt gratis kleding voor kinderen, ook uit Hengelo Gemeente: In 2013 de kledingbon van € 45 per kind. Inkomensgrens 120%.	Particulier initiatief in Hengelo voor kledingbank
Zwemlessen voor een basis zwemdiploma	Gemeente: Zwemlessen vergoeding tot € 150 per jaar Inkomensgrens 120%	Voorstel kindpakket: verhoging vergoeding voor zwemABC tot € 230 per jaar
Een bibliotheekpasje tot 18 jaar	Gemeente: gratis bibliotheekpas voor alle kinderen tot 18 jaar. Gemeente: gratis bibliotheekpas voor alle leeftijden, bij inkomen onder 120%.	Voorstel kindpakket: Handhaven gratis bibliotheekpas voor kinderen (en volwassenen).
Toegang tot lokaal openbaar vervoer of een gratis fiets	Nee	Voorstel kindpakket: fiets vergoeding eenmalig € 100 naast het bedrag voor de schoolkosten ad € 200.
Deelname aan een wekelijkse activiteit ter ontspanning of sportieve/culturele ontwikkeling	Particulier: Jeugdsportfonds € 225 voor contributie en sportkleding. Gemeente: Sport- en Cultuurfonds € 110 voor contributie of lesgeld. Inkomensgrens 120%.	Voorstel kindpakket: 1. Bijdrage Jeugdsport-fonds € 10.000 extra per jaar 2. € 110 bijdrage voortzetten
Mogelijkheid voor een dagje uit en/of vakantie	Gemeente: Vakantiebijdrage € 25/€ 50 per jaar. Inkomensgrens 120%	Voorstel kindpakket: Handhaven vakantiebijdrage.
Onderwijs: kunnen beschikken over een computer	Gemeente: gratis computer voor gezinnen met schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar. Inkomensgrens 120%. Verstrekking maximaal 1 x per 5 jaar.	Voorstel kindpakket: gratis computer voortzetten

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1084413	Eeftink, Gerrit jan	Griffie	
ONDERWERP			
Reactie op definitief rapport commissie Robben (Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking)			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Op 16 april 2015 heeft uw raad het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de commissie Robben ontvangen over de heroriëntatie op de gemeentelijke samenwerking in Twente. In de begeleidende brief werd uitgegaan van besluitvorming over het rapport en de (nog niet beschikbare) gemeenschappelijke regeling door de burgemeesters, colleges en raden voor de zomer van 2015.

Al spoedig daarna bleek besluitvorming voor de zomer niet haalbaar. De besluitvorming is daarom gesplitst in het bepalen van een standpunt over het rapport voor 1 juli en een besluit over de aangepaste regeling uiterlijk 1 november 2015. De standpunten van de gemeenten over het rapport worden betrokken bij het maken van de definitieve tekst van de regeling die vervolgens ter besluitvorming wordt voorgelegd.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Meerdere gemeenten hebben kenbaar gemaakt dat zij voor de zomer een reactie zullen geven.

Met inachtneming van het verloop van de Radenbijeenkomst over het rapport op 28 mei jl. en in afstemming met de griffie hebben wij een (voorlopig) gemeentelijk standpunt geformuleerd in de vorm van een brief. Wij willen deze brief in dit stadium betitelen als het voorlopige standpunt; immers bij de komende meningsvorming en besluitvorming over de GR in het najaar geven wij als gemeente Hengelo, via onder meer een raadsbesluit, ons definitieve oordeel over de vernieuwde samenwerking.

Over dit voorlopige standpunt heeft vooraf consultatie plaatsgevonden met geïnteresseerde raadsleden.

Het college heeft vervolgens op 30 juni bijgevoegde brief aan de raad aangeboden.

Indien uw raad zich ook in deze brief kan vinden, kan deze brief als (voorlopig) Hengelo's standpunt naar de voorzitter van de Regio Twente worden gezonden.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Na debat in de raad te komen tot een gezamenlijke standpuntbepaling (college en raad) over het rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

FINANCIËLE ASPECTEN

BIJLAGE(N)
1084413 <i>Brief (Voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'.</i>

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1084413	Gerrit-Jan Eeftink	Griffie	
ONDERWERP			
Reactie op definitief rapport Commissie Robben (Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking)			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

in te stemmen met de gezamenlijke brief van de raad en het college met het (voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM 1 JULI 2015

De griffier

De voorzitter

Gemeente Hengelo

Aan de voorzitter van Regio Twente
De heer G.J. de Graaf
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
(Voorlopig) standpunt rapport 'Samenwerken doen we zelf'	1083823		\$datumond\$

Geachte heer de Graaf,

U hebt, als procesverantwoordelijke, de gemeenten in Twente gevraagd om nog voor deze zomer te reageren op het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de stuurgroep heroriëntatie Twentse gemeentelijke samenwerking (de commissie Robben). De gemeenteraad en het college van Hengelo voldoen met deze gezamenlijke brief graag aan uw verzoek.

Proces

U kunt de reactie in deze brief beschouwen als het voorlopige standpunt van de gemeente Hengelo over het rapport van de commissie Robben. Definitieve standpuntbepaling volgt immers in het najaar, zodra de gewijzigde juridische regeling ter besluitvorming aan de gemeenteraden, colleges en burgemeesters wordt aangeboden. Ten aanzien van die regeling willen wij u de suggestie meegeven om daarin nu slechts te regelen wat strikt juridisch en wettelijk noodzakelijk is. Met andere woorden: probeer niet nu de volledige Twentse samenwerkingsfilosofie en dus het hele rapport Robben in een nieuwe gemeenschappelijke regeling te vatten, maar zie dit vooral als een groei- en ontwikkelproces. Een dergelijk proces biedt tegelijkertijd ruimte voor de dialoog over een nadrukkelijker positie van de gemeenteraden, waartoe in de moties van verschillende gemeenteraden, waaronder de raad van Hengelo, ook is opgeroepen.

De gemeenteraad van Hengelo heeft op 11 februari jl. bij motie uitgesproken dat voor de Regio Twente ook in de toekomst een bestuursmodel met bevoegdheden, verantwoordelijkheden en vertegenwoordigingen vanuit de Twentse gemeenteraden noodzakelijk is om regionale opgaven samen slagvaardig aan te pakken en op te lossen. Dat de kaderstellende en controlerende rollen in een politiek representatieve vertegenwoordiging op regionaal niveau verankerd moeten zijn. En dat in de komende periode met de veertien Twentse raden verkend moet worden op welke niet-wettelijke onderwerpen Twentse samenwerking als meerwaarde wordt gezien.

Dat er verschillen van opvatting zijn binnen de veertien gemeenten over de wenselijkheid van overdracht van raadsbevoegdheden en daaraan gekoppeld een belangrijkere positie van de gemeenteraden hebben wij geproefd op 28 mei jl. bij de Twentse radenbijeenkomst in Hengelo, waar het definitieve advies van de commissie Robben is besproken. In hoeverre het voor Twente en de regionale opgaven in de toekomst nodig en wenselijk is om meer doorzettingskracht te organiseren op bovenlokale schaal is wat Hengelo betreft dan ook onderwerp van dialoog tussen de veertien gemeenten in de komende tijd.

Dit meewegend menen wij dat de gemeentebesturen de nodige tijd moeten nemen om deze discussie zorgvuldig te voeren. Wij zien daarom een groeipad zoals hiervoor genoemd als de meest kansrijke weg. Niet alleen op weg naar consensus tussen de veertien Twentse gemeenten, maar ook naar de samenwerkingsvorm die uiteindelijk de meeste toegevoegde waarde voor Twente als geheel oplevert. Na een jaar (of een ander evaluatietijdpad) kunnen we dan kijken wat we aanvullend of anders in juridische zin willen verankeren.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Algemene inhoudelijke noties

De basisnotie in het rapport om de samenwerking 'terug te brengen' naar de gemeenten onderschrijven wij. Dit is naar onze overtuiging het beste vertrekpunt om, via het groeimodel, te komen tot de vorm die Twente het meest vooruit helpt. Het liefst aan de hand van, en vertrekkend vanuit, inhoudelijke samenwerkingsdossiers. Dialoog tussen en met gemeenteraden en colleges, met de relevante bestaande (intergemeentelijke) samenwerkingsverbanden, maar ook zeker met ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, én met de provincie Overijssel als partner.

De gemeente Hengelo is voorstander van een dergelijke (continue) verkenning naar de regionale (bovenlokale) problematiek, ambities en kansen, de bijpassende bovenlokale oplossingen en eventueel daarvoor noodzakelijke bovenlokale doorzettingskracht en bijpassende governance. Laten wij daar mee aan de slag gaan. Het rapport van de commissie Robben biedt daarvoor de podia (Twenteraad, portefeuilleberaden, Twentedagen, Twentebedrijf), de instrumenten (bestuursopdrachten, resoluties) en bovenal lijkt "Samenwerken doen we zelf" het draagvlak te creëren om met z'n veertien op pad te gaan.

Aanvullend op deze algemene noties gaan wij hieronder kort in op de drie pijlers van het rapport en de nieuwe samenwerking: de gemeenteraden werken samen in de Twenteraad, samenwerkende portefeuillehouders en de ambtelijke samenwerking in het Twentebedrijf.

Samenwerkende gemeenteraden: Twenteraad

Zoals wij hierboven al stelden, en zoals het ook in een motie van de Hengelose gemeenteraad van 11 februari jl. is verwoord, zien wij meerwaarde in een verkenning door de veertien gemeenteraden (en uiteraard ook colleges) van onderwerpen waarbij Twentse samenwerking, met een bijpassende governance, als meerwaarde wordt gezien. Wat ons betreft past dit in het groeimodel dat wij voor ogen hebben, waarbij de kunst is de balans in de gaten te houden tussen regionale slagvaardigheid en doorzettingsmacht en aan de andere kant de gemeentelijke autonomie.

De Twenteraad zoals die in het rapport Robben wordt beschreven is voor een dergelijke verkenning in onze ogen een geschikt platform. In die zin onderschrijven wij de potentie die het podium Twenteraad kan hebben. Het informeel bijeenkomen van Twentse raadsleden, voor informatie-uitwisseling, netwerken en het voeren van debat is uitermate waardevol voor het Twentse (zelf)vertrouwen. Overigens hebben wij waardering voor de poging om recht te doen aan de geventileerde wens voor een krachtiger rol van de gemeenteraden. Nu het (nog) gaat om collegebevoegdheden is het verstandig volgens het groeimodel te beginnen. De te voeren dialoog kan mogelijk resulteren in consensus over inbrengen raadsbevoegdheden; op dat moment past een zwaardere rol van de raden die ook in juridische zin in de regeling wordt vastgelegd.

Samenwerkende portefeuillehouders

Wij zijn mét de commissie Robben van mening dat het bij de huidige samenwerkingsdossiers door de oogharen heen beschouwd vooral gaat over uitvoeringskwesties en dus over collegebevoegdheden. Dat betekent dat het voor de hand ligt om van de nieuwe regeling Regio Twente een collegeregeling te maken. Daaruit, en uit de notie dat de samenwerking weer echt ván de gemeenten moet worden, vloeit voort dat het verband van samenwerkende vakinhoudelijke portefeuillehouders meer aan de bal komt bij de samenwerking in Twente. Dat betekent een kleinere rol voor het (dagelijks en algemeen) bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Twente zoals die nu vorm krijgt. Wij onderschrijven deze beweging.

In dezelfde lijn ligt de notie dat kaderstelling en verantwoording/controle verlopen via de klassieke lijnen van gemeenteraad, college en portefeuillehouders en vice versa. Wij onderkennen de bijbehorende verantwoordelijkheid van alle partijen, om deze lijnen optimaal te laten functioneren. De formulering van bestuursopdrachten, zoals geopperd in het rapport, kan bijdragen aan het nog daadkrachtiger opereren van de samenwerkende portefeuillehouders enerzijds, en aan het transparanter maken van de kaderstelling en verantwoording anderzijds.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Samenwerkende ambtelijke organisaties: Twentebedrijf

De intentie van de gemeentesecretarissen van de Twentse gemeenten om een neutrale landingsplaats te creëren waar allerlei samenwerkingsinitiatieven een plek kunnen krijgen ondersteunen wij van harte. Het kan gaan om samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering (PIOFACH), maar wat Hengelo betreft ook zeker om uitvoering van beleid. Een dergelijke ambtelijke samenwerking zou de Twentse overheid in onze ogen verder kunnen versterken. Dit vraagt wel om een écht neutrale landingsplaats, onder directe aansturing van de gemeentesecretarissen, zodat de klassieke kaderstelling- en verantwoordingslijn, zoals hierboven beschreven, in stand blijft. De gemeentesecretaris legt voor het functioneren van de ambtelijke organisatie verantwoording af aan zijn/haar eigen college. In dat licht hebben wij twijfels over de inrichting en ophanging zoals die naar voren lijkt te komen in het definitieve rapport en de bijgevoegde eerste concept-regeling. Daarin wordt het Twentebedrijf beschreven als de nieuwe organisatie van de nieuwe Regio Twente, met bijbehorende governance. Wij zijn van mening dat het Twentebedrijf als werkelijk neutrale landingsplaats voor ambtelijke samenwerking het best buiten de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Regio Twente kan worden gehouden. Dat laat onverlet dat ook (delen van) de ambtelijke organisatie van Regio Twente kan worden 'geïncorporeerd' in het Twentebedrijf, als dit door het bestuur van de GR wenselijk wordt geacht. Wij voelen ervoor de (juridische) inrichting en aansturing van het Twentebedrijf over te laten aan de gemeentesecretarissen met een directe verantwoordingslijn naar het gemeentebestuur.

Tot zover onze voorlopige standpuntbepaling ten aanzien van het rapport "Samenwerken doen we zelf" van de commissie Robben. Gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie van Hengelo zijn graag bereid om u, als procesverantwoordelijke, te ondersteunen in het verdere proces tot vernieuwing van de gemeentelijke samenwerking in Twente.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Hengelo,
De griffier,

de voorzitter,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Behandelvorschlag

Onderwerp	Scenariokeuze afvalloos Hengelo		
Zaaknummer	1075410	Portefeuillehouder	Marcel Elferink
Belangrijkste beslissing / - besprekingspunten	Het college vraagt de raad in te stemmen met: a. de fasegewijze invoering van omgekeerd inzamelen in Hengelo in 2016 en 2017, de kosten hiervan in de periode 2016-2018 t.g.v. € 940.000,- voor de noodzakelijke exploitatie-uitgaven en dekking uit de Reserve Afvalverwerking. b. investeringen van € 540.000,- voor de invoering van omgekeerd inzamelen en dekking hiervan uit bestaande kredieten / reeds geraamde kapitaallasten. c. het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € 100.000,- m.b.t. de recycle en herstelfunctie op het milieupark. d. aanpassing van de beleidsbegroting hiervoor, en: e. herziening van de Afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit.		
Historie	10 december 2013 heeft de raad ingestemd met de gezamenlijke Twentse ambitie waarbij wordt gestreefd naar een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030 (1007652). Met de raad (commissie fysiek 26 november 2013 en raad van 10 december 2013) is afgesproken, dat de drie scenario's uit het rapport 'Naar een afvalloos Twente' worden uitgewerkt, op basis waarvan een afgewogen keuze kan worden gemaakt. Deze scenario's zijn: milieueilanden, grondstoffenton en omgekeerd inzamelen. De drie scenario's zijn tijdens beeldvormende politieke markten op 27 januari jl. (1050154) en 21 april jl. (1066087) inhoudelijk met de raad besproken. Een meerderheid van de aanwezige fracties heeft daarbij een voorkeur uitgesproken voor een systeem van 'omgekeerd inzamelen'.		

Raad	Datum 24 juni 2015	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Het Presidium heeft geadviseerd dit voorstel zonder tussenkomst van een politieke markt te agenderen. De reden is dat dit onderwerp eerder dit jaar reeds drie maal beeldvormend in een Politieke markt is besproken. De fracties hebben de meningen daarbij goed weergegeven en de voorkeur uitgesproken.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075410	Fikken, Henkjan	WVL-WBA	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Scenariokeuze afvalloos Hengelo			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. In te stemmen met de fasegewijze invoering van omgekeerd inzamelen in Hengelo in 2016 en 2017.
2. In de periode 2016-2018 in totaal € 940.000,- t.b.v. de noodzakelijke exploitatieuitgaven voor de invoering van omgekeerd inzamelen beschikbaar te stellen en de kosten te dekken uit de Reserve Afvalverwerking.
3. In te stemmen met investeringen van in totaal € 540.000,- voor de invoering van omgekeerd inzamelen en deze te dekken uit bestaande kredieten / reeds geraamde kapitaallasten.
4. In te stemmen met een voorbereidingskrediet van € 100.000,- m.b.t. de recycle en herstelfunctie op het milieupark.
5. De beleidsbegroting hiervoor aan te passen.
6. De Afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit te herzien.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Op 10 december 2013 heeft de raad ingestemd met de gezamenlijke Twentse ambitie waarbij wordt gestreefd naar een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030. Om deze ambitie te kunnen realiseren moeten nog flinke stappen worden gezet. Momenteel ligt het aantal kilo's per inwoner in Hengelo namelijk op 158.

Er zijn drie scenario's uitgewerkt, te weten de grondstoffenton, milieu-eilanden en omgekeerd inzamelen. Het college ziet de invoering van het scenario omgekeerd inzamelen als een logische eerstvolgende stap op weg naar de realisatie van de doelstelling van een afvalloos Hengelo. Afvalscheiding wordt gestimuleerd door de herbruikbare grondstoffen aan huis op te halen en tegelijkertijd het comfort te verminderen op het ongescheiden en nutteloze restafval.

Voorgesteld wordt het omgekeerd inzamelen in 2016 en 2017 fasegewijs in te voeren. In hoofdlijnen gaat het om de volgende maatregelen:

- Verpakkingenton voor laagbouw. Deze is bedoeld voor kunststofverpakkingenmateriaal, blik en drank/sapverpakkingen
- Realisatie van 60 milieupleinen bij hoogbouw en 20 grote ondergrondse milieueilanden bij de winkelcentra
- Ondergrondse containers voor restafval en afschaffing van de grijze minicontainer

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1075410	Fikken, Henkjan	WVL-WBA	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Scenariokeuze afvalloos Hengelo			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

Niet van toepassing

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Op 10 december 2013 heeft uw raad ingestemd met de gezamenlijke Twentse ambitie waarbij wordt gestreefd naar een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030 (reg.nr 1007652). Om deze ambitie te kunnen realiseren moeten nog flinke stappen worden gezet. Momenteel ligt het aantal kilo's per inwoner in Hengelo namelijk nog op 158.

Met uw raad is afgesproken dat de drie scenario's uit het rapport 'Naar een afvalloos Twente' worden uitgewerkt, op basis waarvan een afgewogen keuze kan worden gemaakt. Deze scenario's zijn: milieueilanden, grondstoffenton en omgekeerd inzamelen.

De drie scenario's zijn tijdens politieke markten op 27 januari en 21 april 2015 inhoudelijk met uw raad besproken. Een meerderheid van de aanwezige fracties heeft daarbij een voorkeur uitgesproken voor een systeem van 'omgekeerd inzamelen'.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het college ziet de invoering van omgekeerd inzamelen als een logische eerstvolgende stap op weg naar de realisatie van de doelstelling van een afvalloos Hengelo.

In dit scenario worden de minicontainers voor restafval afgeschaft en kunnen bewoners het restafval naar ondergrondse containers in de nabijheid van hun woning brengen. Met behulp van minicontainers worden de fracties GFT en verpakkingen aan huis opgehaald. Ook oud papier wordt aan huis opgehaald, hierbij blijven we gebruik maken van verenigingen en scholen. Bij hoogbouw worden voldoende milieupleinen ingericht.

De tweede helft van 2015 en 2016 gebruiken we voor het maken van het ontwerp en de voorbereidingen. De keuze van de definitieve locaties gaat in goed overleg met bewoners(organisaties). Daarnaast ontvangen alle bewoners die gebruik maken van een grijze minicontainer schriftelijk bericht over de wijzigingen. Ook zullen we actief communiceren via sociale media, de Afvalklepper en de gemeentelijke pagina in Hengelo's Weekblad.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Kan de raad instemmen met de keuze van het scenario omgekeerd inzamelen?

FINANCIËLE ASPECTEN

De totale extra lasten (excl investeringen) bedragen € 940.000,-. Wij stellen voor deze ten laste van de reserve afval te brengen:

- Voor het ontwerp en de uitvoering van het project is gedurende twee jaar een projectleider nodig. De kosten hiervan zijn niet gedekt uit de begroting / leges.
- De projectleider kost in 2016 en 2017 in totaal € 140.000,-,
- De communicatiekosten voor 2016 en 2017 worden in totaal geraamd op € 50.000,-.
- De inzet van afvalcoaches (maatschappelijke arbeidsplaatsen) in 2016 en 2017 kost in totaal €

90.000,-.

- De eerste jaren is het van groot belang extra te investeren in toezicht en handhaving. De tijdelijke inzet van extra toezicht en handhaving voor een periode van 3 jaar kost in totaal € 660.000,-.

Daarnaast zijn investeringen noodzakelijk voor het plaatsen en verplaatsen van ondergrondse containers en een voorbereidingskrediet voor de recycle en herstelfunctie op het milieupark.

De voor de invoering van omgekeerd inzamelen benodigde investeringen bedragen in totaal € 640.000,-:

- Herschikking 100 ondergrondse containers € 300.000,-
- Afronden aanleg milieueilanden € 150.000,-
- Aanleg 60 milieupleinen hoogbouw € 90.000,-
- Voorbereidingskrediet Recycle en Herstel € 100.000,-

Deze kunnen geheel worden gedekt uit bestaande kredieten / reeds geraamde kapitaallasten. Hiervan resteert nog € 1,2 miljoen.

BIJLAGE(N)

1. Notitie Scenariokeuze Afvalloos Hengelo
2. Presentatie politieke markt 21 april 2015
3. Beantwoording technische vragen n.a.v. politieke markt 21 april 2015
4. Meerjaren ontwikkeling afvalreserve

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

[illegible]

Presentatie politieke markt 21 april

Afvalloos Hengelo

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Wubbo Ockels
1946-2014

Het is genoeg, we zijn te ver gegaan!!! De industriële revolutie heeft ons in een ongewenste situatie gebracht. We zijn door de natuur geraasd, we vernietigen onze levensbronnen. We moeten stoppen, we moeten veranderen, we moeten een ander pad kiezen, we moeten onze levens veranderen, en de manier waarop we zaken doen.

Laten we 'het menselijke tijdperk' begroeten. Laten we stoppen met de vernietiging van de aarde, van de mensheid; van ons. Laat het voor iedereen duidelijk zijn: we moeten een nieuwe houding vinden, een nieuwe cultuur, een nieuwe instelling, een nieuwe eenheid van de mensheid, voor ons voortbestaan.

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Onze vragen voor vanavond:

- Welk scenario heeft uw voorkeur?
- Welke afweging heeft u hierbij gemaakt in de driehoek van service/milieu/kosten?
- Welke voorwaarden en kaders wilt u meegeven?
- Welke fasering dient te worden aangehouden?

Hengelo zegt ja tegen beter afval scheiden

LADDER VAN LANSINK 2.0

Powered by Recycling.nl

AFVALSTOFFENBELASTING

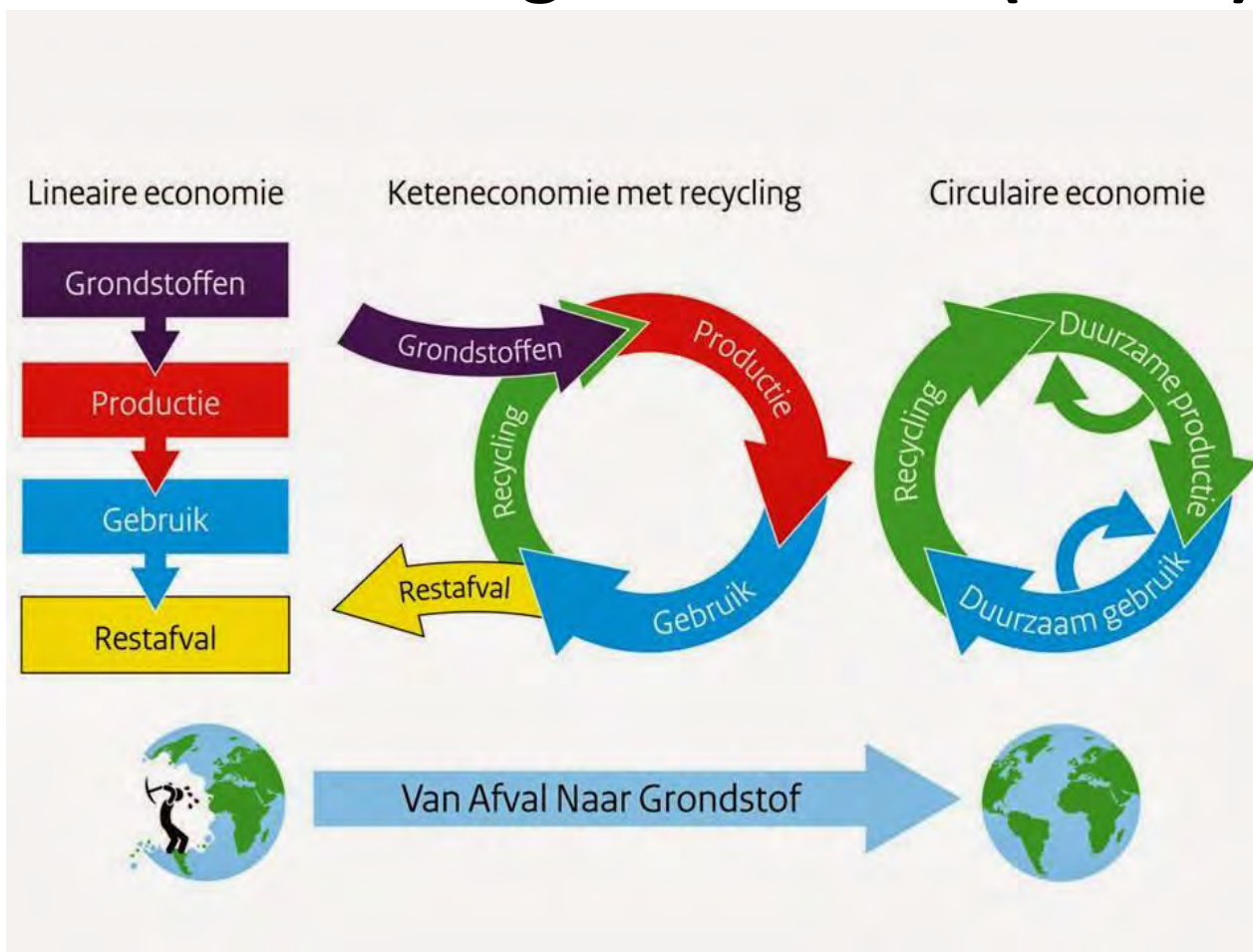
STORT- EN VERBRANDINGSBELASTING OP RESTAFVAL

Powered by Recycling.nl

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Van afval naar grondstoffen (VANG):

Hengelo zegt ja tegen beter afval scheiden

In 2014: 160 kg → 30 kg rest en 130 kg grondstoffen !

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Huidige situatie: laagbouw (ca. 27.000 aansluitingen)

Niet in buitengebied

Niet in buitengebied

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Huidige situatie hoogbouw (ca. 9.500 aansluitingen)

TWATMIDELU

TWATMIDELU

TWATMIDELU

TWATMIDELU

Niet in het centrum

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Huidige situatie: zelf brengen

Hengelo zegt ja tegen beter afval scheiden

Afval in de toekomst

Het is zomer 2030. Meneer de Vries gaat met zijn jongste zoon naar de supermarkt. Maar hij gaat niet met een lege auto. Op de heenweg rijdt hij even naar een grondstoffeneiland nieuwe stijl in de straat. Dat is een schoon, opgeruimd en afgeschermd gebied in de buurt waar een heel aantal containers staat te wachten op nieuwe vulling: grondstoffen zoals ijzer en blik, papier en drankenkartons, textiel en plastic.

Wat hij in zijn auto heeft, is het resultaat van een maand lang bewust kopen, leven en weggooien. Tuinafval en etensresten neemt hij niet mee. Die verwerkt hij in eigen tuin als compost en vermaalt hij in zijn gootsteen om door de riolering te spoelen. Meneer de Vries neemt ook een klein vuilniszakje restafval mee. Die zak gooit hij onderweg in de ondergrondse container voor restafval. De trommel is kleiner gemaakt, omdat mensen nog maar kleine zakjes restafval hebben en weggooien.

Bewust inkopen

In de supermarkt loopt meneer de Vries met zijn zoon. Hij koopt heel veel dingen en hij past de winkelwagen aan zijn gezin. Zo koopt hij straks niet inkoop. En dat hij aan het koopt niet meer dan 30 kilo restafval heeft. Science is het of realiteit? In de toekomst zijn in de toekomst eerder. Dat kan ook!

Afval is
grondstof

Lees verder op de volgende pagina...

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Scenariokeuze

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

**De rode draad (o.a. uit rapport Afvalloos Twente 2013):
Restafval ondergronds (hoog- en laagbouw)**

van 160 kg naar 50 kg fijn restafval per inw. per jaar
van 12.000 ton naar 4.000 ton fijn restafval

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Uitgangspunten daarbij:

- Van 27.000 grijze containers naar ondergrondse containers
- Geen extra ondergrondse containers nodig, wel verplaatsing 100 containers
- Voorlopig 350 ondergrondse containers (bij 160 kg fijn restafval)
- Op termijn 150-250 ondergrondse containers nodig (bij 50 kg)
- Richtlijn: 250 meter brengafstand (stad)
- Geen vrachtwagens in de woonstraten
- Voorkeur 1 x per week/ of 2 weken ledigen

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

3 Scenario's

Alles wegbrengen

Grondstoffen aan huis ophalen

De Grondstoffenton

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Scenario grondstoffenton:

- Gemakbak: alle grondstoffen bij elkaar, maar
- Zeer veel kans op vervuiling (dure controles)
- Doet niets aan preventie en hergebruik
- Opbrengsten bij de nascheider
- Minder kwaliteit textiel, oud papier, e.d.
- Conclusie: geen oplossing, wordt nauwelijks toegepast

2 scenario's uitwerken:

‘alles wegbrengen’ of ‘omgekeerd inzamelen’

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Scenario alles brengen: 20 milieueilanden (1/2)

VERPAKKINGEN

TWISTE MILIEU

TWISTE MILIEU

TWISTE MILIEU

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Scenario alles brengen: 200 milieupleinen (2/2)

VERPAKKINGEN

TWOEMILIEU

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Scenario omgekeerd inzamelen (laagbouw) (1/2)

VERPAKKINGEN

- Ca. 27.000 oranje minicontainers laagbouw (1 x per 4 weken ledigen)
- Optioneel: blauwe papiercontainer (rol verenigingen?)
- 20 milieueilanden bij winkelcentra

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Scenario omgekeerd inzamelen (hoogbouw) (2/2)

- 20 milieueilanden bij winkelcentra**
- 60 milieupleinen bij cluster van hoogbouw**

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Te verwachten resultaten:

Zonder diftar: 150 kg (scenario's Afvalloos Twente)

Met diftar → 100 - 125 kg

→ Nog geen 50 kg pp. per jaar

Conclusie: trendbreuk noodzakelijk

- Voorlopig nog meer fijn restafval
 - Nascheiding bij Twence
- Inzetten op verminderen:
 - Etensoreslen (en tuinafval)
 - Plastic verpakkingen
 - Oud papier

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

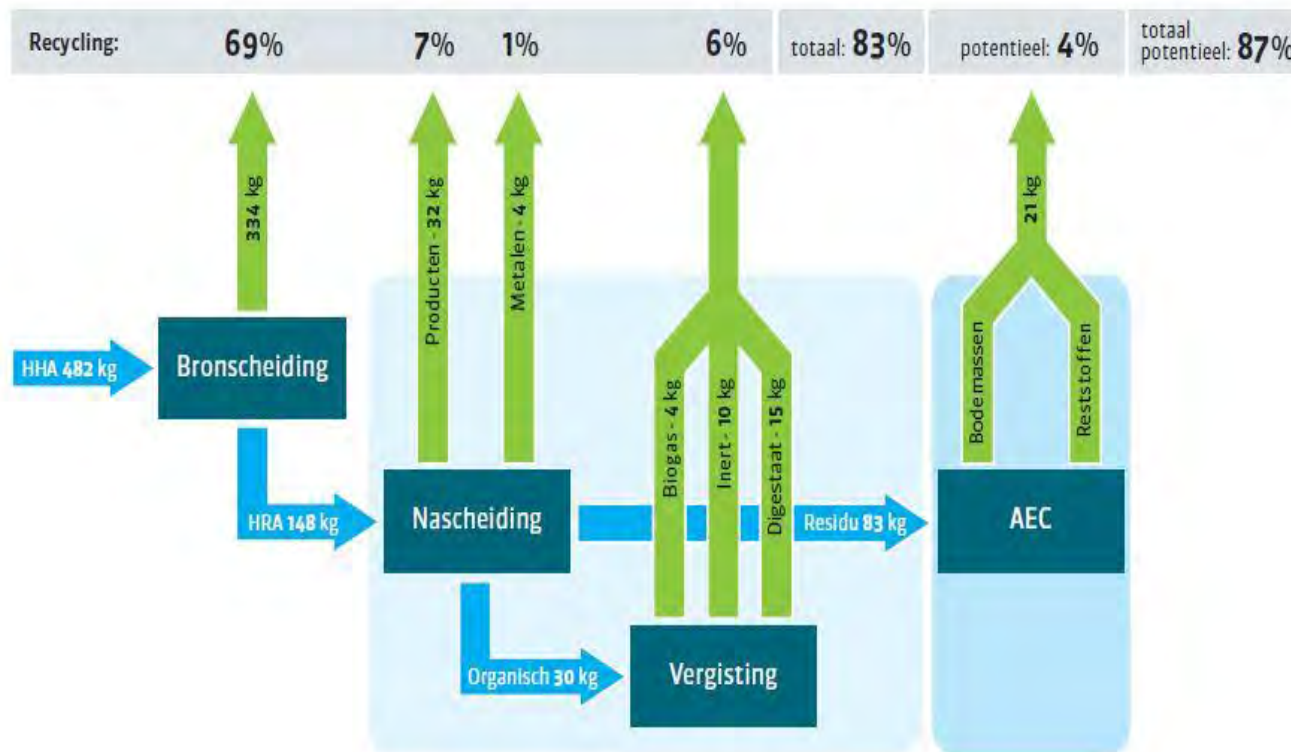

Onze opgave: trendbreuk realiseren !

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Bronscheiding gevolgd door nascheiding

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

Effecten scenario's op de milieudriehoek

- Verschillende belevingen (24/7 of 1 x 4 weken)
- Scheiden aan de bron: hoogste milieurendement
- Verwerkingskosten afhankelijk van hoeveelheid restafval
- Inzamelkosten afhankelijk van bestede uren
- Beheerkosten woonstraten

Hengelo zegt **ja** tegen beter afval scheiden

	Scenario Alles brengen	Scenario KVM (oranje), GFT (groen), OPK (bundels)	Scenario KVM(oranje) GFT (groen) OPK (blauw)	Opmerkingen
Kosten	++	+ -	++	Veel massa op één plek Transport in woonstraten Stilstand bij elke opstelplek Nog geen 50 kg p.p.
Milieu	++	+ -	+ -	CO2 uitstoot
Dienst- verlening	24/7	1 x 4 (VerPak) 1 x 2 (GFT) Per maand (OPK)	1 x 4 (VerPak) 1 x 2 (GFT) 1 x 4 (OPK)	Bij veel aanbod grondstoffen naar milieupleintje of milieupark gaan.

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

	Huidige inzameling	Scenario Alles brengen 200 OC's	Scenario KVM(oranje) GFT (groen) OPK (blauw)	Opmerkingen
Totaal inzameling + verwerkings kosten	4.3 mln	3,5 mln	3,5 mln	Berekening bij 127 kg fijn restafval (dat is nu 160 kg)
Totaal verwerkings kosten	0,8 mln	besparing 0,3 mln	besparing 0,3 mln	Dit is de besparing op verbranding fijn restafval Opbrengst grondstoffen is onzeker
Totaal inzamelings kosten	3.5 mln	besparing 0,5 mln	besparing 0,5 mln	

Hengelo zegt tegen beter afval scheiden

Uw antwoord op onze vragen?

- Welk scenario heeft uw voorkeur?
- Welke afweging heeft u hierbij gemaakt in de driehoek van service/milieu/kosten?
- Welke voorwaarden en kaders wilt u meegeven?
- Welke fasering dient te worden aangehouden?

Datum: 21 mei 2015

Opsteller: F. Talsma (beleidsmedewerker afval)

Betreft: beantwoording technische vragen n.a.v. presentatie afvalscenario's

Onderbouwing dat alles wegbrengen goedkoper is dan aan huis inzamelen.

In het huidige rekenmodel is er nauwelijks een verschil waarneembaar tussen de beide inzamelscenario's. Er wordt namelijk gerekend met de huidige vastgestelde tarieven van Twente Milieu. Inzameltarieven vallen onder bedrijfsmatige vertrouwelijke informatie. Twente Milieu heeft gemeld dat, indien meerdere gemeenten overgaan naar dezelfde ondergrondse inzamelstructuur, de kosten per inzameling mogelijk kunnen dalen met mogelijk 20% daling. Dat geldt niet voor de huis aan huis inzameling. Hier is bij de huidige inzamelfrequentie wel een lichte kostendaling mogelijk als gevolg van de ontwikkeling van de tarieven bij Twente Milieu.

Initiatief oprichting TwenteGoed B.V. (Locatie Wegtersweg)

Herbruikbare materialen kunnen nu aangeboden worden bij de Stichting Kringloop Het Goed bij Timmersveld. Grof huishoudelijk afval moet naar het Milieupark aan de Wegtersweg gebracht worden. Materiaal dat nog te herstellen is, wordt nu vaak niet geaccepteerd bij de Kringloop en wordt gestort in de container voor grof huishoudelijk afval bij het Milieupark. Dat is zonde, want mogelijk kan het gerepareerd worden. Zo niet, dan kan het gedemonteerd worden in losse materiaal, die weer deels verkoopbaar, voor hergebruik geschikt zijn dan wel in de juiste bakken met mono-stromen gestort worden. Kortom beide stromen moeten bij elkaar gebracht worden op één locatie. Via één ingang kan dan de 'ladder van Lansink' het beste bediend worden. Tevens kan het Repaircafé hierbij geïntegreerd worden. Je combineert de functies van de Kringloop met die van het Milieupark. Hierdoor bereik je hogere milieuresultaten en bovendien levert dit een kostenbesparing op. We hebben het dan over de recycle- en herstelfunctie. Het geheel zou je dan kunnen "TwenteGoed B.V." kunnen noemen. Dit plan dient uitgewerkt te worden. Ten behoeve van het ontwerp in samenhang met een aanpassing van het Milieupark zal een voorbereidingskrediet opgenomen worden in het raadsvoorstel 'Scenariokeuze Afvalloos Hengelo'. Uitgangspunt hierbij is dat detailhandel niet mag plaatvinden op deze locatie. Als het ontwerp gerealiseerd is zal een apart kredietvoorstel voor de realisatie aan de raad voorgelegd.

Lediging per gewicht

Er zijn slechts enkele gemeenten die in het diftar-systeem gebruik maken van afrekenen op gewicht. Technisch gezien is het een lastige opgave en bij het gebruik van grijze minicontainers is dit een fraudegevoelig systeem (stiekem afval in de mini-container van je burens gooien). Wij verwachten dat bij omschakelen naar ondergrondse afvalcontainers voor restafval het probleem van fraude niet meer aan de orde is. Weegsystemen op ondergrondse systemen zijn al in ontwikkeling, maar het is nog te vroeg om deze in te voeren. Wij volgen de technische ontwikkelingen. Computersystemen zullen moeten worden aangepast. Mogelijk kunnen we over enkele jaren een weegsysteem in voeren. Nu is het nog te vroeg.

Communicatie is toverwoord bij trendbreuk

Meerdere fracties geven aan communicatie belangrijk te vinden. Op weg naar een circulaire economie wordt constant de nadruk gelegd op communicatie. Hoe maak je de bewoners

bewust dat hun gedrag moet veranderen? Naast het verleiden (belonen) en prikkelen (betalen) moet er dus fors ingezet worden op communicatie, maar ook op handhaving, om een gedragsverandering te bewerkstelligen. Al voordat diftar werd ingevoerd is er begonnen met het regelmatig uitgeven van de Afvalklepper. Tevens wordt er meerdere keren per jaar in het Hengelo's Weekblad paginagroot aandacht geschonken aan afvalpreventie. Daarnaast worden digitale media volop ingezet, zoals www.diftarhengelo.nl, Twitter, Facebook (Hengelose Luiertesters, Afvalloos Hengelo, Waste Watchers) In relatie met het onderwerp gedragsverandering wordt er gewerkt met diverse pilots zoals schriklicht bij milieupleintjes, een geurproef bij afvalcontainers, pilot zwerfafval in de Hengelose Es, collectieve containers voor verpakkingen in een deel van Klein Driene, een samenwerking met de Beestenbende, slimme afvalbakken in de binnenstad. Er wordt hier intensief samengewerkt met Welbions en Twente Milieu.

Vrije keuze bij omgekeerd inzamelen (alles wegbrengen)

Een aantal bewoners vindt de oplossing van 'omgekeerd inzamelen' een mooie oplossing. Andere bewoners willen graag hun afvalstromen zelf wegbrengen naar milieupleintjes of naar losse brengcontainers voor verpakkingsafval en/ of oud papier. Bij het besluit om omgekeerd inzamelen in te gaan voeren is onze gedachte dit op vrijwillige basis te laten doen. Bewoners van laagbouw zijn dus niet verplicht een verpakkingston te accepteren aan huis. Bewoners van appartementen kunnen gebruik maken van brengvoorzieningen die op redelijke afstand van één of meerdere hoogbouwcomplexen zijn gesitueerd. Indien appartementsbewoners beschikken over een opbergruimte voor een verpakkingston zou overwogen kunnen worden hen een ton aan te bieden. Dit gebeurt reeds (mondjesmaat) bij de gft ton. Voorwaarde is dan wel dat deze verpakkingstonnen efficiënt ingepast kunnen worden in een inzamelroute van Twente Milieu.

Gratis omruilactie groene container

Veel bewoners hebben er voor gekozen hun grote groene ton om te wisselen voor een kleine ton. Op dit moment zijn er 18.500 stuks 140 L en 8.000 stuks 240 L. GFT containers. Reeds twee keer hebben bewoners de mogelijkheid gehad hun container gratis om te ruilen. Vooralsnog gaan we niet uit van een nieuwe omruilactie.

Bij GFT-afval is er sprake van tuinafval en van etensresten. Veel etensresten verdwijnen nog in de grijze ton. De groene GFT-ton wordt vaak gebruikt voor tuinafval. Bij tuinafval kun je overwegen twee of vier keer per jaar een snoeihout-ronde in te stellen. Op deze manier verdwijnt tuinafval minder snel in de groene ton. Composteren en fermenteren geniet de voorkeur boven het laten afvoeren van gft-afval. Hier zetten we op in. De etensrestenvermaler wordt incidenteel toegepast en biedt een hoog serviceniveau. Deze ontwikkeling wordt landelijk opgepakt.

Nascheiding

Regelmatig wordt er gesteld dat je al het afval bij elkaar moet kunnen aanbieden. De verwerker moet het dan maar uit elkaar halen (nascheiding). Dit systeem vinden wij niet geschikt om de doelstellingen te behalen. In het Landelijk Afvalplan (LAP) en de notitie VANG (Van Afval Naar Grondstof) is de prioriteit gezet op scheiden aan de bron. Dit heeft ook het meeste effect op het consumentengedrag (preventieve werking bij de bewoner door bewustwording eigen inkoop- en consumptiegedrag). Wel is het nascheiden van fijn restafval zinvol als volgend stap in de keten van afvalscheiding. Dus het fijn restafval dat nog over is na de bronscheiding kan nagescheiden worden.

Financieel gezien verwachten we dat nascheiding duurder uitvalt dan bronscheiding. Je betaalt namelijk een tarief voor het nascheiden van het afval en mist de inkomsten van de

waardevolle afvalstromen. Bovendien is de kwaliteit van het nagescheiden afval lager dan van bron gescheiden materiaal.

Cijfers bijplaatsingen en dump

Op dit moment zijn de cijfers nog niet beschikbaar. Deze worden nog nagestuurd.

Etenresresten faciliteren bij hoogbouw

Etenresresten zouden volgens ons afgevoerd kunnen worden via het riool of via een moderne variant van de schillenboer. Los van het voorkomen van etenresresten zou het terugbrengen er van in de bodem milieukundig gezien een goede oplossing zijn. Hiermee zijn we bezig, bijvoorbeeld in het project Stadslandbouw en de Groentuin (SWB). Met inzet van bewoners die een afstand tot de arbeidsmarkt kennen zouden etenresresten collectief gefermenteerd kunnen worden volgens het Bokashi-principe in een 'rocket-composter'. Gesprekken zijn hierover gaande. Ook Deventer en Rotterdam zijn hierin geïnteresseerd. Onderzocht wordt of we hierin gezamenlijk kunnen optrekken.

Daarnaast speelt de oplossing met behulp van de etenresrestenvermaler. Hiermee kunnen vele kilo's etenresresten, die nu nog in het fijn restafval zitten, afgevoerd worden via het riool. Dit onderwerp is landelijk opgepakt door RIONED, STOWA en Ministerie van I&M. Zij faciliteren het onderzoek en de gemeente Hengelo en het Waterschap Vechtstromen maken deel uit van de projectgroep. Dit onderzoek is nog gaande. Na afronding van dit project en aanpassing van regelgeving, is het zinvol om met Welbions in gesprek te gaan over toepassing van etenresrestenvermalers op grote schaal bij toekomstige renovaties.

Schoonhouden brengvoorzieningen

Het tijdig schoonhouden en legen van brengvoorzieningen is van groot belang. Dit is ook opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst met Twente Milieu.

Milieu en service belangrijker dan kosten

Door meerdere fracties gemeld dat deze onderwerpen belangrijk zijn. Samen met Twente Milieu, diverse afdelingen bij de gemeente, de SWB en door vrijwilligers wordt hieraan gewerkt.

Inwerpopeningen containers milieupleinen aanpassen

De Europese aanbesteding van Twente Milieu heeft geleid tot het ontwerp van de zuilen van de ondergrondse containers bij de milieupleintjes. Deze worden ook gebruikt in de overige zes Twente Milieu gemeenten. Met het aanbodgedrag zoals bewoners gewend waren leiden deze openingen net na de oplevering regelmatig tot problemen. Zij komen namelijk met dozen papier of grote plastic zakken. Bij glas is al jarenlang sprake van kleine inwerpopeningen en deze leiden in het algemeen niet tot klachten. We zien een toenemend aantal bewoners al met kleinere hoeveelheden afval komen bij de milieupleinen. Door middel van communicatie worden bewoners regelmatig er op gewezen met kleinere hoeveelheden te komen. Vooral nog worden de inwerpopeningen niet aangepast. Bij de invoering van de verpakkingenton bij laagbouw en plaatsing van brengcontainers bij clusters van hoogbouw, stopt de gratis uitgifte van de doorzichtige zakken voor verpakkingsafval. We verwachten dan dat het aanbod op de ondergrondse milieupleintjes enigszins af gaat nemen.

Wat betekent de ingevoerde verbrandingsbelasting van € 13,00

Het Kabinet heeft deze belasting ingevoerd om een begrotingstekort te dekken en om gemeenten financieel te prikkelen minder afval te laten verbranden en/of te storten. Via de aandeelhouders van Twence wordt door Twence onderzocht of deze belasting op te vangen is door een bezuiniging in haar bedrijfsvoering. Vooral nog is deze belasting voorlopig

volledig als voorschot in rekening gebracht bij de gemeente (ca. € 155.000). Indien de AvA dit najaar besluit dat Twence deze belasting slechts gedeeltelijk in haar bedrijfsvoering moet opvangen, zal het resterende gedeelte een verhoging op het variabele diftar-tarief betekenen. Daaraan is deze belasting immers gerelateerd.

Textiel verder scheiden

In het inzamelen wordt het lastig om op kwaliteit een aparte stroom te organiseren. We kennen de nodige initiatieven in de stad waar herdraagbare kleding dankbaar wordt ontvangen (Kringloop, Terre des Hommes, kledingwinkels, etc.)

Hoogbouw: containers voor grondstoffen

Bij het plan 'omgekeerd inzamelen' denken we aan het plaatsen van brengcontainers voor verpakkingen en eventueel oud papier. Circa 60 locaties moeten daarvoor gezocht worden, veelal in overleg met Welbions, bewonersorganisaties en Twente Milieu.

Stickers op papiercontainers t.b.v. verenigingen

De suggestie om bewoners te wijzen om de maandelijkse inzameling door verenigingen, onder andere met behulp van stickers op de brengcontainers, wordt uitgewerkt in overleg met Twente Milieu.

Met de (vrijwillige) papierinzamelaars gaan we bekijken hoe ze, met behoud van inkomsten, een andere rol kunnen krijgen binnen het toekomstige model van afvalinzameling.

Plastic zakken te groot

De gratis plastic zakken voor verpakkingen zijn bedoeld voor de huis aan huis inzameling. Helaas worden ze ook gebruikt bij de brengcontainers. Bij de invoering van de verpakkingenton worden de gratis zakken afgeschaft. We verwachten dat bewoners langzaam maar zeker gebruik gaan maken van handzamer zakken, die passen in de inwerpopening van de perscontainers.

Resultaten pilots?

De resultaten van de pilots zullen we separaat toesturen. Het gaat hierbij om de proef met de Hengelose luiertesters en met de Waste Watchers.

Vrijwillige keuze voor containers aan huis (hybride systeem)

Deze vraag is reeds beantwoord bij 'Vrije keuze omgekeerd inzamelen'

Fasering invoering omgekeerd inzamelen (leren van invoering)

We leren van de gemeenten die voorop lopen bij de invoering van dit principe. Per wijk invoeren is logisch, echter het proces moet niet te lang duren. Ons streven is om in een jaar tijd alle wijken bediend te hebben. Start uitvoering per 1-1-2017. Vanaf het najaar 2015 zal het nodige werk gedaan moeten worden v.w.b. ontwerp, communicatie en het creëren van draagvlak. Over het algemeen zal bijna niemand een ondergrondse container voor restafval voor zijn eigen huis willen hebben, maar tegelijkertijd wil een bewoner op redelijk brengafstand met gemak af van zijn of haar afvalzakje. Dat noemen we een ontwerp-opgave.

Excursie naar Twence voor bewoners

Twence organiseert reeds rondleidingen. Bewoners kunnen zich individueel of in groepen aanmelden. <http://www.twence.nl/informatie-voor/Publiek.html>
Hierover zullen we in het Hengelo's Weekblad onze bewoners informeren.

Meerjaren overzicht ontwikkeling afvalreserve

	2015	2016	2017	2018	2019
saldo voor reserve	-971.958	-1.102.844	-1.102.846	-1.102.844	-1.102.844
onttrekking reserve primitief	-130.886	0	0	0	0
saldo na onttrekking	-1.102.844	-1.102.844	-1.102.846	-1.102.844	-1.102.844
onttrekkingen met specifieke oorzaak					
onttrekking stortbelasting	-160.000	0	0	0	0
onttrekking aanpassing vulopening	-100.000	0	0	0	0
onttrekking extra veegkosten	0	-202.590	-202.590	0	0
onttrekking extra Btw	0	-362.290	-362.290	0	0
onttrekking extra perceptiekosten	0	-66.660	-66.660	0	0
onttrekking ivm extra BOA	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000	0
onttrekking projectleider	-70.000	-70.000	-70.000	0	0
onttrekking nadeel oud papier	-148.000	0	0	0	0
onttrekking extra voorlichting	0	-25.000	-25.000	0	0
onttrekking vollopers SWB	0	-60.000	-30.000	0	0
totaal onttrekkingen	-698.000	-1.006.540	-976.540	-220.000	0
wijzigingen tov 2014					
stortbelasting	160.000	150.000	140.000	130.000	120.000
aanpassing vulopening	100.000	0	0	0	0
extra veegkosten	0	202.590	202.590	202.590	202.590
extra Btw	0	362.290	362.290	362.290	362.290
extra perceptiekosten	0	66.660	66.660	66.660	66.660
kwijschelding	0	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
toezicht	0	100.000	100.000	100.000	100.000
kringloop	0	0	0	-110.000	-110.000
dividend	0	0	0	-631.540	-631.540
inzamelstructuur	0	0	0	-300.000	-300.000
aanvulling tot 3 fte BOA	220.000	220.000	220.000	220.000	0
projectleider	70.000	70.000	70.000	0	0
extra kosten oud papier	148.000	0	0	0	0

extra voorlichting	0	25.000	25.000	0	0
voorlopers SWB	0	60.000	30.000	0	0
totaal wijzigingen	698.000	956.540	916.540	-260.000	-490.000
nieuw saldo na onttrekkingen	-1.102.844	-1.152.844	-1.162.846	-1.582.844	-1.592.844

extracomptabel toegerekend

Btw	866.000	866.000	866.000	866.000	866.000
perceptiekosten	236.500	236.500	236.500	236.500	236.500
	1.102.500	1.102.500	1.102.500	1.102.500	1.102.500

saldo	-344	-50.344	-60.346	-480.344	-490.344
--------------	-------------	----------------	----------------	-----------------	-----------------

stand reserve per 31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
-3.683.283	-2.854.397	-1.847.857	-871.317	-651.317	-651.317

Scenariokeuze Afvalloos Hengelo

1. Aanleiding

Op 10 december 2013 heeft uw raad ingestemd met de gezamenlijke Twentse ambitie waarbij wordt gestreefd naar een hergebruikpercentage van 90% en nog slechts 50 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2030 (reg.nr 1007652). Om deze ambitie te kunnen realiseren moeten nog flinke stappen worden gezet. Momenteel ligt het aantal kilo's per inwoner in Hengelo namelijk nog op 158.

Proces tot nu toe

Met uw raad is afgesproken dat de drie scenario's uit het rapport 'Naar een afvalloos Twente' worden uitgewerkt, op basis waarvan een afgewogen keuze kan worden gemaakt. Deze scenario's zijn: milieueilanden, grondstoffenton en omgekeerd inzamelen. Meer informatie over de scenario's is terug te vinden in de 'presentatie politieke markt 21 april Afvalloos Hengelo' (zie bijlage).

De drie scenario's zijn tijdens politieke markten op 27 januari en 21 april 2015 inhoudelijk met uw raad besproken. Een meerderheid van de aanwezige fracties heeft daarbij een voorkeur uitgesproken voor een systeem van 'omgekeerd inzamelen'.

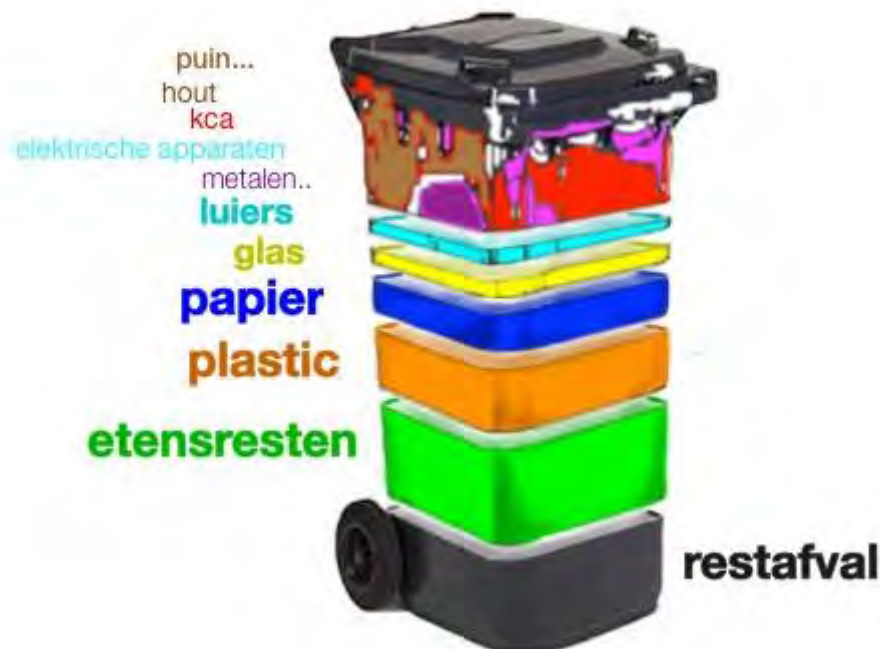
Omgekeerd inzamelen als eerstvolgende stap

Het college ziet de invoering van omgekeerd inzamelen als een logische eerstvolgende stap op weg naar de realisatie van de doelstelling van een afvalloos Hengelo.

In dit scenario worden de minicontainers voor restafval afgeschaft en kunnen bewoners het restafval naar ondergrondse containers in de nabijheid van hun woning brengen. Met behulp van minicontainers worden de fracties GFT en verpakkingen aan huis opgehaald. Ook oud papier wordt aan huis opgehaald, hierbij blijven we gebruik maken van verenigingen en scholen. Bij hoogbouw worden voldoende milieupleinen ingericht.

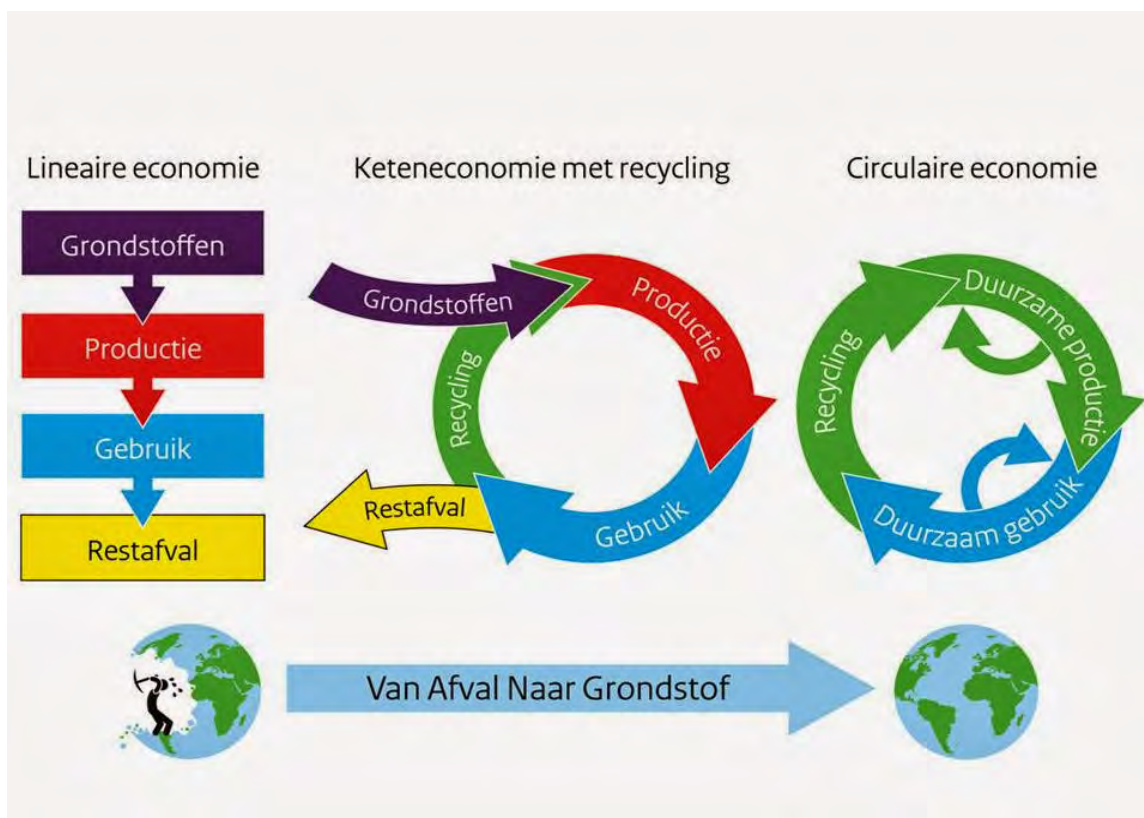
Het scenario omgekeerd inzamelen wordt in het thans voorliggende voorstel nader uitgewerkt en ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

2. De huidige situatie in Hengelo

Zoals bovenstaande figuur illustreert verdwijnen er nog heel veel grondstoffen in het restafval. Al met al zo'n 130 kg per inwoner! Naast 40 kg etensresten gaat het ook om flinke hoeveelheden plastic en papier. Slecht voor het milieu want op deze manier gaan waardevolle herbruikbare grondstoffen verloren. Slecht ook voor de portemonnee van zowel gemeente als van onze burgers, want restafval verbranden is duur. En dit wordt in de toekomst nog duurder. Per 1 januari 2015 is een verbrandingsbelasting van € 13 per ton ingevoerd. Deze belasting verwerken we afhankelijk van de besluitvorming van Twence vanaf 2016 in het variabele tarief.

3. De opgave: drastische reductie hoeveelheid restafval

Zoals in de aanleiding aangegeven heeft Hengelo ingestemd met de gezamenlijke Twentse ambitie van 50 kg restafval in 2030.

Naast de Twentse ambitie hebben we te maken met kabinetsbeleid. In het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) heeft staatssecretaris Mansveld de lat hoog gelegd voor de gemeenten: al in 2020 moet 75% van het huishoudelijk afval gescheiden worden. Dit doel is in het Uitvoeringsprogramma VANG Huishoudelijk Afval uitgewerkt tot een doelstelling van maximaal 100 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar in 2020.

Op weg naar een Afvalloos Hengelo

In 2012 hebben we in Hengelo de eerste stap gezet op de weg naar een Afvalloos Hengelo door het invoeren van Diftar. Door deze prijsprikkel is de hoeveelheid restafval gedaald van 240 naar 158 kg per inwoner.

Met het voorliggende voorstel voor de invoering van omgekeerd inzamelen zetten we de eerstvolgende stap. Aanvullend daarop willen we de recycle en herstelfunctie versterken. Dit kan door het bestaande Milieupark te combineren met een Herstel en Recyclebedrijf. Daarin moeten de functies van Kringloop en afvalscheiding van grof huishoudelijk materiaal geïntegreerd worden.

Met de invoering omgekeerd inzamelen én het versterken van de recycle en herstelfunctie verwachten we de doelstelling van de staatssecretaris van maximaal 100 kg in 2020 te kunnen realiseren.

Om de gezamenlijke Twentse ambitie van 50 kg in 2030 te realiseren volstaat het huidige beleid niet. Er is een trendbreuk noodzakelijk. Uitdagingen zijn onder meer de inzameling van etensresten en tuinafval, preventie en zorgvuldiger scheiden, de inzameling bij hoogbouw en een alternatief systeem voor de verwerking van luiers. Daarnaast is het een optie op termijn als de technologie daarvoor verder ontwikkeld is om net als in Vlaanderen over te stappen op diftar met afrekening op basis van gewicht.

Uiteraard blijven we de actuele ontwikkelingen volgen en stellen we ons beleid waar nodig bij.

4. Scenario omgekeerd inzamelen

Wat is omgekeerd inzamelen?

Bij omgekeerd inzamelen worden de herbruikbare stromen (gft, papier, plastic, blik en dranksappenkartons) bij huis opgehaald. Voor restafval moet de burger een inspanning verrichten. Het restafval moet worden weg gebracht naar ondergrondse verzamelcontainers op wijk- of buurtniveau. De gedachte bij dit oorspronkelijk door Rova geïntroduceerde model is dat afvalscheiding gestimuleerd wordt door de herbruikbare fracties aan huis op te halen en tegelijkertijd het comfort te verminderen op de ongescheiden en nutteloze fractie restafval.

Gefaseerde invoering

De invoering van omgekeerd inzamelen in Hengelo omvat de volgende drie fasen:

1. Verpakkingenton voor laagbouw
2. Milieueilanden en –pleinen
3. Ondergrondse containers restafval

Fase 1 Verpakkingenton voor laagbouw

Wat is de verpakkingenton?

De verpakkingenton is bedoeld voor de inzameling van de zogenaamde droge fracties. Dit zijn:

- Kunststofverpakkingenmateriaal (KVM)
- Blik
- Drank/sap verpakkingen

Voorgesteld wordt per 1 januari 2016 de verpakkingenton in te voeren.

De verpakkingenton wordt 1 x per 4 weken geledigd door Twente Milieu. Om vervuiling te voorkomen willen we de eerste twee jaar werken met afvalcoaches (maatschappelijke arbeidsplaatsen). Deze kijken onder de klep om te zien of de ton correct is aangeboden en delen waar nodig gele en rode kaarten uit.

De verpakkingen worden vervolgens bij afvalverwerker Twence gesorteerd en geschikt gemaakt voor hergebruik. Burgers betalen geen vergoeding voor het ledigen van de verpakkingenton.

Met de invoering van de verpakkingenton komt het huidige systeem van inzameling met plastic zakken te vervallen.

Oud Papier

Voor wat betreft de inzameling van oud papier verandert er voorlopig niets. Dit blijft ondergebracht bij verenigingen en scholen in samenwerking met Twente Milieu. Aanvullend kunnen bewoners hun oud papier bij de milieueilanden inleveren.

Gft

Ook de inzameling van GFT blijft intact. Laagbouwwoningen kunnen eens per twee weken hun groene container ter lediging aanbieden.

Fase 2 milieueilanden en -pleinen

- 60 milieupleinen bij cluster van hoogbouw
- 20 milieueilanden bij winkelcentra

De verpakkingenton wordt op vrijwillige basis beschikbaar gesteld aan alle 27.000 huishoudens in een laagbouwwoning. Om de huishoudens in hoogbouw ook in staat te stellen hun grondstoffen gescheiden aan te bieden is een uitbreiding van het aantal milieu-eilanden en -pleinen noodzakelijk.

Specifiek voor de hoogbouw komt er een 60-tal vooralsnog bovengrondse milieupleinen voor verpakkingen. Deze milieupleinen moeten uiterlijk 1 januari 2016 zijn gerealiseerd, aangezien per die datum wordt gestopt met het inzamelen van de plastic zakken. Mocht in de toekomst blijken dat deze milieupleinen toch beter ondergronds kunnen worden geplaatst, en de plekke geschikt zijn dan zal hiervoor separaat een kredietvoorstel moeten worden gedaan.

Daarnaast wordt tot en met 2016 gewerkt aan het realiseren van ondergrondse milieueilanden bij de winkelcentra.

Stap 3 Ondergrondse containers restafval

De hoeveelheid restafval per inwoner is sinds de invoering van Diftar flink afgenomen. En slagen wij erin om de noodzakelijke trendbreuk te realiseren dan blijft er op termijn

nog maar zo'n 30 kg per inwoner per jaar over. Consequentie is dat de grijze ton steeds langer bij huis blijft staan. Dit is vanuit volkshygiëne een ongewenste situatie. In verband met hygiëne is het wenselijk om een container bij voorkeur wekelijks te ledigen.

Zoals hierboven geschetst bij de uitgangspunten van omgekeerd inzamelen is het onze bedoeling het comfort te verminderen op de ongescheiden en nutteloze fractie restafval. Ervaringen elders in het land wijzen leren ons dat de hoeveelheid restafval hierdoor afneemt.

Deze twee argumenten zijn voor ons aanleiding voor te stellen de grijze container voor restafval af te schaffen en in de hele stad een dekkend netwerk van ondergrondse restafvalcontainers uit te rollen. Hiervoor maken we gebruik van het bestaande areaal van 350 ondergrondse containers. Door circa 100 van deze ondergrondse containers te herschikken ontstaat een netwerk met een gemiddelde brengafstand van 250 meter binnen de bebouwde kom.

De tweede helft van 2015 en 2016 gebruiken we voor het maken van het ontwerp en de voorbereidingen. De keuze van de definitieve locaties gaat in goed overleg met bewoners(organisaties). Daarnaast ontvangen alle bewoners die gebruik maken van een grijze minicontainer schriftelijk bericht over de wijzigingen. Ook zullen we actief communiceren via sociale media, de Afvalklepper en de gemeentelijke pagina in Hengelo's Weekblad.

Wij verwachten 1 januari 2017 een begin te kunnen maken met de herschikking van de ondergrondse containers. We kiezen daarbij voor een stapsgewijze benadering, dat wil zeggen wijk-per-wijk. Vanaf 1 januari 2018 zijn alle inwoners van Hengelo aangesloten op een ondergrondse container en verdwijnt de grijze container definitief uit het straatbeeld.

Flankerend beleid: Recycle en herstel functie op het milieupark

De Kringloop ontvangt momenteel jaarlijks een bijdrage van ca. € 110.000,- van de gemeente. Daar staan prestatieafspraken tegenover. Er worden een aantal medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleid. Daarnaast zorgt de Kringloop er voor dat een deel van het grof huishoudelijk afval niet op het Milieupark terecht komt, maar beter bestemd wordt. Het wegvallen van de Kringloop heeft een negatief effect. Zowel financieel als voor het te behalen scheidingspercentage van afval (moet naar 75%). Alles gaat dan weer gestort worden bij het Milieupark. En een aantal medewerkers kan naar huis.

In de bezuinigingsvoorstellen 2016-2019 wordt voorgesteld deze bijdrage te schrappen m.i.v. 2018. Deze bezuiniging is alleen te realiseren door het huidige Milieupark te combineren met een Herstel en Recyclebedrijf. Daarin moeten functies van Kringloop en afvalscheiding van grof huishoudelijk materiaal geïntegreerd worden tot een nieuwe organisatie, te weten: 'TwenteGoed BV'.

Voor het ontwerp van het gebouw en het ontwerp van de benodigde aanpassingen van het milieupark is een voorbereidingskrediet van € 100.000,- noodzakelijk. Dit bedrag kan worden gedekt uit bestaande kredieten/reeds geraamde kapitaallasten.

Flankerend beleid: communicatie en bewustwording

Communicatie en bewustwording zijn belangrijke factoren bij het bereiken van onze doelstelling van een afvalloos Hengelo. Centraal staat de vraag: hoe maak je bewoners ervan bewust dat hun gedrag moet veranderen? Naast het verleiden (belonen) en prikkelen (betalen), moet er fors ingezet worden op communicatie, maar ook op handhaving, om een gedragsverandering te bewerkstelligen. Al voordat diftar werd ingevoerd is er begonnen met het regelmatig uitgeven van de Afvalklepper. Tevens wordt er meerdere keren per jaar in het Hengelo's Weekblad paginagroot aandacht geschonken aan afvalpreventie. Daarnaast worden digitale media volop ingezet, zoals www.diftarhengelo.nl, Twitter, Facebook (Hengelose Luiertesters, Afvalloos Hengelo, Waste Watchers). In relatie met het onderwerp bewustwording wordt er gewerkt met diverse pilots zoals schriklicht bij milieupleintjes, een geurproef bij afvalcontainers, pilot zwerfafval in de Hengelose Es, collectieve containers voor verpakkingen in een deel van Klein Driene, een samenwerking met de Beestenbende, slimme afvalbakken in de binnenstad. Er wordt hier intensief samengewerkt met zowel Welbions en Twente Milieu.

5. Financiële consequenties

Uitgaven innovatie en doorontwikkeling

- Voor het ontwerp en de uitvoering van het project is gedurende twee jaar een projectleider nodig. De kosten hiervan zijn niet gedekt uit de begroting / leges. De projectleider kost in 2016 en 2017 in totaal € 140.000,-,
- De communicatiekosten voor 2016 en 2017 worden in totaal geraamd op € 50.000,-.
- De inzet van afvalcoaches (maatschappelijke arbeidsplaatsen) in 2016 en 2017 kost in totaal € 90.000,-.
- De eerste jaren is het van groot belang extra te investeren in toezicht en handhaving. De tijdelijke inzet van extra toezicht en handhaving voor een periode van 3 jaar kost in totaal € 660.000,-.

De totale extra lasten (excl investeringen): € 940.000,-

Investeringen

De investeringen in het plaatsen en verplaatsen van ondergrondse containers worden gedekt uit bestaande kredieten / reeds geraamde kapitaallasten. Hiervan resteert nog € 1,2 miljoen. De voor de invoering van omgekeerd inzamelen benodigde investeringen bedragen in totaal € 640.000,-:

- Herschikking 100 ondergrondse containers € 300.000,-
- Afronden aanleg milieueilanden € 150.000,-
- Aanleg 60 milieupleinen hoogbouw € 90.000,-
- Voorbereidingskrediet Recycle en Herstel € 100.000,-

Meerjarenprognose afvalreserve

In de bijlage is een gedetailleerde meerjarenprognose opgenomen. De afvalreserve neemt de komende jaren als volgt af:

stand reserve per 31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
-3.683.283	-2.854.397	-1.847.857	-871.317	-651.317	-651.317

6. Juridische consequenties

Als gevolg van de scenariokeuze dient de Afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit te worden aangepast. Momenteel wordt door de VNG gewerkt aan de vernieuwde modelverordening afvalstoffen. Het streven van de VNG is om de modelverordening in het derde kwartaal van dit jaar te kunnen publiceren. Wij wachten tot deze herziene modelverordening gereed is en verwerken hierin dan tevens alle wijzigingen als gevolg van de thans voorliggende scenariokeuze.

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1078428	Oude Hesselink, Hennie	PF-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
3e wijziging Beleidsbegroting 2015			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

vast te stellen de 3e wijziging van de Beleidsbegroting 2015

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De 3e wijziging Beleidsbegroting 2015 betreft de verwerking van de financiële gevolgen van diverse besluiten van de raad en het college in de Beleidsbegroting 2015. Ook betreft het enkele technische aanpassingen, die budgettair neutraal verlopen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,**DATUM**

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1078428	Oude Hesselink, Hennie	PF-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
3 ^e wijziging Beleidsbegroting 2015			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

Diverse programma's

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Verwerking financiële gevolgen van raads- en collegebesluiten in de Beleidsbegroting 2015 alsmede enkele technische aanpassingen en correcties .

INHOUD VAN HET VOORSTEL

In deze 3^e wijziging zijn verwerkt alle op de agenda van de raad voorkomende voorstellen met financiële gevolgen voor de programma's van de Beleidsbegroting 2015.

Ook de gevolgen van eerdere raadsbesluiten en van collegebesluiten, die niet via een afzonderlijk voorstel aan de raad worden voorgelegd, zijn in deze wijziging opgenomen. Conform verzoek van de raad is als bijlage bij dit voorstel een overzicht opgenomen van mutaties in de reserves.

Tenslotte zijn ook enkele technische aanpassingen en correcties van de begroting in deze wijziging verwerkt, die in totaliteit budgettair neutraal verlopen. Voor de verdere inhoud wordt verwezen naar de financiële aspecten in het raadsvoorstel.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

n.v.t.

FINANCIËLE ASPECTEN

HOOFD-STUK	PRODUCT	OMSCHRIJVING	REGNR.	LASTEN (x 1.000)	BATEN (x 1.000)
1		ECONOMIE, WERK EN INKOMEN			
	310.3	sectorbesluit RU: toekenning eenmalige bijdrage Expat Center Twente aan WTC. Dekking via Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente.	1055407	150	150
	560.5	b&w 31-3-2015: toekennen bijdrage van 15.000,- aan Bureau Hengelo voor marketingplan rond winkelen en koopzondagen. Dekking Reserve ARI (zie progr. 8 product 980.9)	1068057	15	
	560.5	idem t.b.v. bijdrage in ondersteuning ondernemersfonds ad 20.000,- (zie progr. 8 product 980.9)	1068057	20	
		totaal excl. reserves		185	150
4		SPORT EN CULTUUR			
	531.1	sectorbesluit SB: extra werkzaamheden sportpark Veldwijk t.b.v. FC Twente. Kosten worden doorbelast naar FC Twente.	nvt	36	36
		totaal excl. reserves		36	36

5	RUIMTELIJKE ORDENING EN MOBILITEIT				
	821.2	b&w 2-12-2014: beschikbaar stellen budget ad 38.790,- voor archeologisch onderzoek v.m. kerkje op begraafplaats Bornsestraat. Dekking via bijdragen provincie (21.190,-) en Ver. Gemeenschappelijk Onderhoud (17.600,-).	1027289	39	39
	821.2	b&w 20-1-2015: inzet VER-gelden (Visie Erfgoed en Ruimte) ad 25.000,- cultuurhistorisch onderzoek in wijk Klein Driene. Gelden beschikbaar op stelpost (zie progr. 8 product 922.5)	1027987	25	
	totaal excl. reserves			64	39
6	BEHEER OPENBARE RUIMTE EN DUURZAAMHEID				
	560.6	b&w 31-3-2015: toekennen bijdrage in de opwaardering van de openbare ruimte van 30.000,-. Dekking Reserve ARI (zie progr. 8 product 980.9)	1068057	30	
	totaal excl. reserves			30	0
7	BESTUUR, VEILIGHEID EN OPENBARE RUIMTE				
	002.3/ 002.4	techn. wijz.: verwerken van eerder opgelegde bezuinigingsmaatregel in bedrijfsvoering. Hiervoor waren binnen programma 8 stelposten opgenomen (zie producten 922.5 en 960.0)	1028061	-124	
	006.1	Sectorbesluit PF: i.v.m. organisatiewijziging cluster Juridische Zaken dient nog 0,8 fte omgezet te worden naar sector PF. Verloopt budgettair neutraal (zie progr. 8 product 960.0)	1055170	35	
	totaal excl. reserves			-89	0
8	FINANCIEN				
	922.5/ 960.0	techn. wijz.: verwerken van eerder opgelegde bezuinigingsmaatregel in bedrijfsvoering. Zie programma 7 producten 002.3 en 002.4.	1028061	124	
	830.7	b&w 28-4-2015: verkoop pand Marnixstraat 1 en opbrengst doteren aan Reserve vastgoed. Zie ook onder reserves programma 8.	1070132		313
	830.8	b&w 13-1-2015: instemmen met verkoop erfpachtgronden Drienerstraat. Opbrengst wordt verrekend met boekwaarde grex In erfpacht gegeven gronden.	1053632	372	372
	960.0	Sectorbesluit PF: i.v.m. organisatiewijziging cluster Juridische Zaken dient nog 0,8 fte omgezet te worden naar sector PF. Verloopt budgettair neutraal (zie progr. 7 product 006.1)	1055170		35
	922.5	b&w 20-1-2015: inzet VER-gelden (Visie Erfgoed en Ruimte) ad 25.000,- cultuurhistorisch onderzoek in wijk Klein Driene. Gelden beschikbaar op deze stelpost (zie progr. 5 product 821.2)	1027987	-25	
	totaal excl. reserves			471	720
	980.9	b&w 31-3-2015: toekennen bijdrage van 15.000,- aan Bureau Hengelo voor marketingplan rond winkelen en koopzondagen. Idem voor bijdrage ondersteuning ondernemersfonds (20.00,-) en opwaardering openbare ruimte (30.000,-). Dekking Reserve ARI (zie ook progr. 1 product 560.5 en progr. 6 product 560.6)	1068057		65
	830.7	b&w 28-4-2015: verkoop pand Marnixstraat 1 en opbrengst doteren aan Reserve vastgoed.	1070132	313	
	totaal reserves			313	65

BIJLAGE(N)

- 3^e wijziging Beleidsbegroting 2015
- overzicht reservemutaties 3^e wijziging Beleidsbegroting 2015

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

BIJLAGE I

BETREFT: VASTSTELLING 3E WIJZIGING BELEIDSBEGROTING 2015 (zaaknr. 1078428)

DATUM RAADSBESLUIT: 1 juli 2015.

[illegible]

BIJLAGE II

Overzicht van mutaties in reserves uit de 3e wijziging Beleidsbegroting 2015

Raadsbesluit 01-07-2015 (raadzaak 1078428)

Reserve	Omschrijving	Bedrag (<i>x 1.000</i>)		Opmerkingen
		Onttrekking	Toevoeging	
Reserve Vastgoed	Via collegebesluit 28-4-2015 is besloten tot verkoop pand Marnixstraat 1. Opbrengst komt ten gunste van Reserve vastgoed.			313 <i>vrij aanwendbaar</i>
Reserve ARI	Op grond van collegebesluit 31-3-2015 (zaaknr. 1068057) is budget beschikbaar gesteld aan Bureau Hengelo voor marketingplan (15.000,-), voor bijdrage ondersteuning ondernemersfonds (20.000,-) en voor opwaardering openbare ruimte binnenstad (30.000,-). Dekking vanuit Reserve ARI.	65		<i>vrij aanwendbaar</i>
	saldo	65	313	

**Voor toerekening weerstandsvermogen is bepalend de vrije aanwendbaarheid
(zie Beleidsbegroting 2015-2018 par. 6.2 Weerstandsvermogen (pag. 94))**

toename weerstandsvermogen	313
afname weerstandsvermogen	-65
totaal toename weerstandsvermogen	248